



*dioničko društvo sa sjedištem u Virovitici, Matije Gupca 254, organizirano po pravu Republike Hrvatske i upisano u registar Trgovačkog suda u Bjelovaru, MBS 010049135*

## **PROSPEKT**

**Uvrštenja svih redovnih dionica Izdavatelja,  
Viro tvornica šećera d.d., Virovitica  
u Službeno tržište Zagrebačke burze d.d.**



**Agent uvrštenja redovnih dionica u Službeno tržište Zagrebačke burze**

HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.  
Jurišićeva 4, 10000 Zagreb

**Zagreb, 10. travanj 2006.**

---

*U skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (NN 84/02), ovaj Prospekt odobren je rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, te je ujedno odobreno i objavljivanje podataka pri uvrštenju svih redovnih dionica VIRO Tvornica šećera d.d. u prvu kotaciju (Službeno tržište) Zagrebačke burze. Time je potvrđeno da Prospekt sadrži sve podatke utvrđene propisima Republike Hrvatske, te da može biti objavljen.*

*Društvo Viro Tvornica šećera d.d. prihvaća odgovornost za sadržaj ovog Prospekta. Prema uvjerenju, svim saznanjima i podacima kojima Viro Tvornica šećera d.d. raspolaže, podaci iz ovog Prospekta čine cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka i financijskog položaja Viro Tvornica šećera d.d. i prava sdažnih u dionicama, te nijedna činjenica koja bi mogla utjecati na potpunost i istinitost ovog Prospekta prema najboljem saznanju Viro Tvornica šećera d.d. nije izostavljena.*

*Nitko nije ovlašten davati podatke i izjave u vezi redovnim dionicama Viro Tvornica šećera d.d., a koji nisu sadržani u ovom Prospektu. Ako bi se takvi podaci ili izjave dali, na njih se ne smije osloniti kao na podatke i izjave čije je objavljivanje odobrio Viro Tvornica šećera d.d. kao izdavatelj ili Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb ("Hrvatska poštanska banka") kao agent uvrštenja. Nikakva jamstva, izričita ili implicitna, nisu dana od strane Hrvatske poštanske banke za istinitost i potpunost takvih podataka. Također, ništa iz ovog Prospekta ne smije se smatrati jamstvom Hrvatske poštanske banke. Izdavanje ovog Prospekta ni na koji način ne upućuje na to da se okolnosti vezane uz Viro Tvornica šećera d.d. nisu izmijenile od datuma izdavanja ovog Prospekta.*

*Ovaj Prospekt ne smije se smatrati preporukom za kupnju ili ponudom za prodaju dionica Viro Tvornica šećera d.d. od strane ili za račun Viro Tvornica šećera d.d., Hrvatske poštanske banke ili od strane ili za račun druge osobe koja je s njima povezana, njihovih povezanih društava ili predstavnika u bilo kojoj zemlji u kojoj je davanje takvih ponuda ili poziva od strane takvih osoba protuzakonito. Distribucija ovog Prospekta, ponuda i prodaja dionica zakonom je ograničena u pojedinim zemljama.*

*Svaki ulagatelj koji razmatra kupnju dionica Viro Tvornica šećera d.d. upućuje se na vlastitu ocjenu i prosudbu financijskog položaja Viro Tvornica šećera d.d., uvjete izdanja dionica, uključujući inherentne rizike sadržane u "Čimbenici rizika".*

*Ako drugačije nije navedeno, sve godišnje informacije, uključujući informacije o financijskim izvješćima, temelje se na kalendarskim godinama. Brojevi u Prospektu su zaokruživani; prema tome, brojevi prikazani za istu vrstu informacije mogu varirati i zbrojevi možda nisu aritmetički agregati. Upućivanje u ovom dokumentu na "EUR" označava euro, "USD" američki dolar, "DEM" njemačku marku, a "kn" ili "HRK" hrvatske kune*

---

# SADRŽAJ

<b>1. TEMELJNE ZNAČAJKE .....</b>	<b>5</b>
1.1. Osnovni podaci o Izdavatelju .....	5
1.2. Podaci o postojećem temeljnom kapitalu .....	5
1.3. Temeljni podaci o poslovanju izdavatelja .....	5
<b>2. PODACI O VRIJEDNOSNOM PAPIRU .....</b>	<b>7</b>
2.1. Vrsta i opis vrijednosnog papira .....	7
2.2. Podaci o vođenju evidencije o dioničarima/ knjige dionica .....	7
2.3. Tvrtka, sjedište i adresa Izdavatelja .....	7
2.4. Dividenda.....	8
2.5. Vlastite dionice.....	8
2.6. Institucije preko kojih Izdavatelj podmiruje financijske obveze prema dioničarima .....	8
2.7. Oporezivanje .....	8
2.7.1. Oporezivanje dividende .....	8
2.7.2. Prodaja i druga raspolaganja dionicama.....	9
2.7.3. Oporezivanje kapitalne dobiti .....	9
<b>3. PODACI O IZDAVATELJU VRIJEDNOSNOG PAPIRA.....</b>	<b>10</b>
3.1. Tvrtka, sjedište, adresa izdavatelja, predmet poslovanja, pravni oblik, te broj upisa u sudskom registru.....	10
3.2. Pravni oblik, statusne promjene i temeljni kapital.....	10
3.3. Vladajuće društvo.....	11
3.4. Vlasnička struktura .....	11
3.5. Javne ponude za preuzimanje .....	12
3.6. Negativne izjave .....	12
<b>4. PODACI O POSLOVANJU IZDAVATELJA .....</b>	<b>13</b>
4.1. Izvanredne okolnosti koje su utjecale ili utječu na obavljanje nekih od tih djelatnosti....	13
4.2. Ovisnost o tuđim patentima, i licencijama ili drugim ugovorima s trećima, kada je to od većeg značenja za poslovanje.....	13
4.3. Podaci o važnijim tekućim investicijama .....	13
4.4. Podaci o tekućim sudskim ili drugim sporovima ili drugim pravnim postupcima.....	13
4.5. Zaduženja .....	14
4.6. Povijest i razvoj.....	15
4.7. Zaposlenici.....	18
4.8. Tržište nabave- energija.....	18
4.9. Tržište nabave za proizvodnu opremu i software.....	19
4.10. Vizija, misija i strategija .....	19
4.10.1. Vizija.....	19
4.10.2. Misija .....	19
4.10.3. Strategija .....	19
4.11. Plan proizvodnje - općenito .....	20

4.11.1. Plan povećanja sjetvenih površina .....	20
<b>4.12. Plan proizvodnje – prirodni pokazatelji .....</b>	<b>22</b>
<b>4.13. Plan prodaje gotovih proizvoda – prirodni pokazatelji.....</b>	<b>22</b>
<b>5. ČIMBENICI RIZIKA .....</b>	<b>23</b>
<b>5.1. Općenito o rizicima.....</b>	<b>23</b>
<b>5.2. Sistemski rizici .....</b>	<b>23</b>
<b>5.3. Rizik hrvatskog tržišta kapitala .....</b>	<b>24</b>
<b>5.4. Rizik industrije .....</b>	<b>24</b>
5.4.1. Različite primjene šećera .....	24
5.4.2. Svjetska proizvodnja šećera .....	27
5.4.3. Trenutačna situacija na svjetskom tržištu šećera.....	29
5.4.4. Reforma šećerne industrije u EU .....	33
5.4.5. <i>Europska industrija šećera u brojkama</i> .....	37
<b>5.5. Rizik konkurencije .....</b>	<b>39</b>
<b>6. PODACI O IMOVINI, ZADUŽENOSTI, FINANCIJSKOM POLOŽAJU, TE DOBITKU IZDAVATELJA .....</b>	<b>46</b>
<b>7. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O POSLOVANJU DRUŠTVA, S IZVJEŠĆEM O OBAVLJANOJ REVIZIJI.....</b>	<b>49</b>
<b>8. OPOREZIVANJE .....</b>	<b>111</b>
8.1. <i>Oporezivanje dividende.....</i>	111
8.2. <i>Oporezivanje kapitalne dobiti.....</i>	111
<b>9. PODACI O ODGOVORNIM OSOBAMA .....</b>	<b>112</b>
9.1. Uprava društva .....	112
9.2. Nadzorni odbor .....	113
<b>10. OPĆE INFORMACIJE .....</b>	<b>115</b>
10.1. Odobrenja.....	115
10.2. Uvrštenje redovnih dionica na Zagrebačku burzu .....	115
10.3. Depozitorij, prijeboj i namira.....	115
10.4. <i>Značajne promjene</i> .....	115
10.5. <i>Dokumenti na uvid</i> .....	115
<b>11. ODGOVORNI POTPISNICI PROSPEKTA.....</b>	<b>116</b>
11.1. <i>Izjava o prihvaćanju odgovornosti .....</i>	116

## 1. TEMELJNE ZNAČAJKE

### 1.1. Osnovni podaci o Izdavatelju

---

TVRTKA:	VIRO TVORNICA ŠEĆERA dioničko društvo za proizvodnju i trgovinu, Virovitica
SKRAĆENA TVRTKA:	VIRO TVORNICA ŠEĆERA d.d.
REGISTARSKI SUD:	Trgovački sud u Bjelovaru
MATIČNI BROJ SUBJEKTA:	010049135
SJEDIŠTE:	Virovitica, Matije Gupca 254
POSLOVNA ADRESA:	Matije Gupca 254, 33000 Virovitica,
PRAVNI OBLIK:	dioničko društvo
REVIZOR:	INVESTKONTAKT – REVIZIJA d.o.o.
DATUM OSNIVANJA:	19. srpnja 2002. godine
DATUM UPISA U SUDSKI REGISTAR:	23. srpnja 2002. godine

---

### 1.2. Podaci o postojećem temeljnom kapitalu

TEMELJNI KAPITAL:	138.666.700,00 kn
NOMINALNI IZNOS DIONICE:	100,00 kn
BROJ DIONICA:	1.386.667
VLASNIČKA STRUKTURA:	33,56% EOS-Z d.o.o., 32,43% ROBIĆ d.o.o., 6,92% HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., 4,68% Marinko Zadro, 4,33% Dražen Robić, 18,08% Ostali

### 1.3. Temeljni podaci o poslovanju izdavatelja

Društvo Viro Tvornica šećera d.d. registrirano je kod Trgovačkog suda u Bjelovaru za obavljanje sljedećih poslova:

- 01.1 Uzgoj usjeva, vrtnoga i ukrasnoga bilja
- 15.8 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda
- 26.5 Proizvodnja cementa, vapna i gipsa (sadre)
- 28.5 Obrada i prevlačenje metala; opći mehanički radovi
- 40.10 Proizvodnja i distribucija električne energije
- 74.30 Tehničko ispitivanje i analiza
- \* Javni prijevoz putnika i tereta u domaćem i međunarodnom prometu
- \* Iznajmljivanje građevinskih strojeva i opreme s rukovateljem
- \* Pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka, pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu (catering) i pružanje usluga smještaja i kampiranja
- \* Kupnja i prodaja robe
- \* Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu
- \* Obrada tekućeg otpada
- \* Odvođenje otpadnih voda razrjeđivanjem, procjeđivanjem, sedimentacijom, kemijskim taloženjem, aktivnom obradom mulja i drugim procesima

- \* Obrada otpadnih voda od industrije
  - \* Računovodstveni i knjigovodstveni poslovi
  - \* Skladištenje nafte i naftnih derivata
- 01.4 Uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji i stočarstvu, osim veterinarskih usluga;  
uređenje i održavanje krajolika
- 74.14.0 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
- \* Usluge skladištenja robe
  - \* Skladištenje šećera

## **2. PODACI O VRIJEDNOSNOM PAPIRU**

### ***2.1. Vrsta i opis vrijednosnog papira***

Temeljni kapital Društva iznosi 138.666.700,00 kuna, te podijeljen je na 1.386.667 redovnih dionica, koje glase na ime, nominalne vrijednosti 100,00 kuna svaka. Svaka dionica daje pravo na 1 (jedan) glas u Glavnoj skupštini Viro Tvornica šećera d.d..

Redovne dionice Viro Tvornica šećera d.d., temeljem Statuta Viro Tvornica šećera d.d. i Zakona o trgovačkim društvima, svojim imateljima daju:

- pravo glasa u Glavnoj skupštini Viro Tvornica šećera d.d.;
- pravo na isplatu dijela dobiti Viro Tvornica šećera d.d. (dividenda);
- pravo na isplatu dijela ostatka likvidacijske, odnosno stečajne mase Viro Tvornica šećera d.d.,

te druga prava u skladu sa Statutom Viro Tvornica šećera d.d. i Zakonom o trgovačkim društvima.

Dionice Viro Tvornica šećera d.d. izdane su u nematerijaliziranom obliku, te su 10. listopada 2005. godine prenesene u depozitorij Središnje depozitarne agencije sukladno zakonskim propisima i općim pravilima SDA

Viro Tvornica šećera d.d. nema povlaštenih dionica.

### ***2.2. Podaci o vođenju evidencije o dioničarima/ knjige dionica***

Temeljem Zakona o tržištu vrijednosnih papira (NN 84/02) i Ugovora o članstvu u Središnjoj depozitarnoj agenciji, s danom 10. listopada 2005. godine podaci o dionicama i vlasnicima dionica Viro Tvornica šećera d.d. te upisi promjena vode se u Depozitoriju nematerijalnih vrijednosnih papira u Središnjoj depozitarnoj agenciji, sa sjedištem u Zagrebu, Ksaver 200. Međunarodni identifikacijski broj redovnih dionica Viro Tvornica šećera d.d. je: HRVIORA0001, oznaka vrijednosnog papira i burzovna oznaka za redovne dionice je VIRO-R-A, a CFI oznaka je ESVUFR.

Dioničarom Društva smatra se samo vlasnik računa u Središnjoj depozitarnoj agenciji na kojem je ubilježena dionica u nematerijaliziranom obliku.

### ***2.3. Tvrtka, sjedište i adresa Izdavatelja***

TVRTKA:

VIRO TVORNICA ŠEĆERA dioničko društvo  
za proizvodnju i trgovinu, Virovitica

SKRAĆENA TVRTKA

VIRO TVORNICA ŠEĆERA d.d.

SJEDIŠTE:

Virovitica, Matije Gupca 254

## **2.4. Dividenda**

Udjeli dioničara u dobiti (dividenda) određuju se odnosom nominalnih iznosa dionica prema temeljnom kapitalu u postotku prema nominali ili u apsolutnom iznosu.

## **2.5. Vlastite dionice**

Na dan izdavanja ovog Prospekta Društvo ne posjeduje niti jednu vlastitu dionicu.

## **2.6. Institucije preko kojih Izdavatelj podmiruje financijske obveze prema dioničarima**

Sve financijske obveze prema dioničarima Izdavatelj za sada podmiruje osobno, a kako su dionice nematerijalizirane, za buduće obveze postoji mogućnost isplate dividende korištenjem usluga Središnje depozitarne agencije d.d. Zagreb, Ksaver 200.

## **2.7. Oporezivanje**

Ovaj sažetak poreznog tretmana vlasništva dionica temelji se na pozitivnim propisima Republike Hrvatske u vrijeme sastavljanja ovog Prospekta. Sve eventualne naknadne izmjene, tumačenja, sudske i upravne odluke mogu izmijeniti ovdje navedeno. Takve izmjene, tumačenja i/ili odluke mogu imati i retroaktivni učinak i porezne posljedice za vlasnika dionica. Porezni tretman vlasnika dionica može se razlikovati ovisno o specifičnoj situaciji vlasnika dionica, te se u tom smislu na neke vlasnike mogu primjenjivati posebna pravila koja se ovdje ne razmatraju. Isto tako, ovdje se ne razmatraju eventualne porezne posljedice prema pravu drugih država, a do kojih bi moglo doći u odnosu na neke vlasnike dionica. Od nadležnih poreznih tijela Republike Hrvatske nije, niti će se tražiti bilo kakva odluka u svezi bilo koje ovdje iznesene informacije. Ovaj sažetak ne predstavlja pravno mišljenje, pa se tako ne razmatraju niti svi porezni aspekti koji mogu biti relevantni za vlasnika dionica.

Svaki sadašnji i budući vlasnik dionica trebao bi se savjetovati sa svojim poreznim savjetnikom o poreznim posljedicama koje za njega mogu proizaći iz vlasništva ili bilo kakvog raspolaganja dionicama, uključujući primjenjivost i učinak poreznih propisa Republike Hrvatske i drugih zemalja, ili poreznih međunarodnih ugovora, kao i eventualne izmjene relevantnih poreznih propisa Republike Hrvatske i drugih zemalja, ili poreznih međunarodnih ugovora, kao i eventualne izmjene relevantnih poreznih propisa koje su u tijeku ili su predložene do dana izdavanja ovog Prospekta, te o izmjenama relevantnih poreznih propisa nakon datuma ovog Prospekta.

### **2.7.1. Oporezivanje dividende**

Dividenda koju ostvare tuzemne i inozemne pravne osobe se ne oporezuje. Iznimno, dividenda isplaćena iz dobiti ostvarene u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004. godine, koju ostvare inozemne pravne osobe oporezuje se porezom na dobit i to kao porez po odbitku po stopi od 15%, osim kad je s državom u kojoj inozemni primatelj dividende ima sjedište ("poreznu rezidentnost") u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Dividenda koju ostvare tuzemne i inozemne fizičke osobe također se ne oporezuje. Iznimno, dividenda isplaćena iz dobiti ostvarene u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004.



godine, koju ostvare tuzemne fizičke osobe oporezuje se porezom na dohodak i to kao porez po odbitku po stopi od 15% te eventualni prirez (ako je propisan u mjestu prebivališta fizičke osobe). Dividenda isplaćena iz istog razdoblja inozemnim fizičkim osobama oporezuje se porezom na dohodak i to kao porez po odbitku po stopi od 15%, osim kad je s državom u kojoj inozemni primatelj dividende ima prebivalište ili uobičajeno boravište (“poreznu rezidentnost”) u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

### **2.7.2. Prodaja i druga raspolaganja dionicama**

Prodaja i druga raspolaganja dionicama se ne oporezuju porezom na dodanu vrijednost.

### **2.7.3. Oporezivanje kapitalne dobiti**

Kapitalna dobit u smislu ovog Prospekta je dobit ostvarena prodajom dionice, u iznosu razlike između cijene po kojoj je dionica prodana i cijene po kojoj je kupljena. Kapitalna dobit koju ostvare hrvatske pravne osobe ulazi u osnovicu poreza na dobit kao i svi drugi redovni prihodi. Dobit se oporezuje po stopi od 20%. Kapitalna dobit koju ostvare fizičke osobe porezni obveznici u RH ne ulazi u poreznu osnovicu poreza na dohodak i nije oporeziva, osim ako to nije djelatnost poreznog obveznika.

### 3. PODACI O IZDAVATELJU VRIJEDNOSNOG PAPIRA

#### *3.1. Tvrtka, sjedište, adresa izdavatelja, predmet poslovanja, pravni oblik, te broj upisa u sudskom registru*

---

TVRTKA:	VIRO TVORNICA ŠEĆERA dioničko društvo za proizvodnju i trgovinu, Virovitica
SKRAĆENA TVRTKA	VIRO TVORNICA ŠEĆERA d.d.
REGISTARSKI SUD:	Trgovački sud u Bjelovaru
MATIČNI BROJ SUBJEKTA:	010049135
SJEDIŠTE:	Virovitica, Matije Gupca 254
POSLOVNA ADRESA	Matije Gupca 254, 33000 Virovitica,
PRAVNI OBLIK:	dioničko društvo
TEMELJNI KAPITAL:	138.666.700,00 kn
REVIZOR:	INVESTKONTAKT – REVIZIJA d.o.o.
DATUM OSNIVANJA:	19. srpnja 2002. godine
DATUM UPISA U SUDSKI REGISTAR:	23. srpnja 2002. godine

---

#### *3.2. Pravni oblik, statusne promjene i temeljni kapital*

Izdavatelj je osnovan upisom osnivanja društva s ograničenom odgovornošću u sudskom registru Trgovačkog suda u Bjelovaru, dana 19.07.2002. godine, s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kn.

Rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru od 2. rujna 2003. godine, a na temelju odluke članova društva od 24. kolovoza 2003. godine povećan je temeljni kapital društva sa iznosa od 20.000,00 kn za iznos od 62.500.000,00 kn na iznos od 62.520.000,00 kn unosom dva nova temeljna uloga u stvarima i pravima (tražbinama).

Rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru od 10. prosinca 2003. godine, a na temelju odluke članova društva od 6. prosinca 2003. godine povećan je temeljni kapital društva sa iznosa od 62.520.000,00 HRK za iznos od 41.480.000,00 HRK na iznos od 104.000.000,00 HRK i to unosom dva nova temeljna uloga u pravima (tražbinama).

Rješenjem u upisu pripajanja od 21. lipnja 2005. godine društvu VIRO d.o.o. kao društvu preuzimatelju pripojeno je društvo HOSPITALIJA CENTAR d.o.o. za trgovinu i usluge, sa sjedištem u Virovitici, Matije Gupca 254, upisano u sudskom registru Trgovačkog suda u Bjelovaru pod MBS 080474772, temeljem Ugovora o pripajanju od 5. svibnja 2005. godine, Odluke Skupštine VIRO d.o.o. od 5. svibnja 2005. godine i Odluke Skupštine HOSPITALIJA CENTAR d.o.o. od 5. svibnja 2005. godine. Odluke društva preuzimatelja i pripojenog društva o davanju dozvole za sklapanje Ugovora o pripajanju nisu pobijane.

Odlukom skupštine društva od 21. srpnja 2005. godine o preoblikovanju društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo zamjenjuju se poslovni udjeli koje članovi imaju u društvu, i to jedan u nominalnom iznosu od 53.040.000,00 kuna i drugi u iznosu od

50.960.000,00 kn za ukupno 1.040.000,00 nematerijaliziranih redovnih dionica serije A, koje glase na ime, nominalne vrijednosti jedne dionice 100,00 kuna, koje su uplaćene u cijelosti u stvarima, pravima i novcu. Rješenje o upisu preoblikovanja u dioničko društvo donijeto je dana 01. rujna 2005. godine.

Na temelju ovlasti iz Statuta (odobreni temeljni kapital), Uprava Viro Tvornica šećera d.d. je dana 15. prosinca 2005. godine donijela odluku o povećanju temeljnog kapitala ulozima u novcu i izdanju redovnih dionica javnom ponudom, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora Viro Tvornica šećera d.d. od 15. prosinca 2005. godine, kojom se temeljni kapital povećava ulozima u novcu, i to izdavanjem najviše 346.667 novih redovnih dionica, koje glase na ime, svaka u nominalnom iznosu od 100,00 HRK, ukupne nominalne vrijednosti 34.666.700,00 kuna, po cijeni od 365 HRK po dionici. Rješenjem Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske Klasa: UP/I-450-08/05-02/198, Ur. broj: 567-01/05-4 od 23. prosinca 2005. godine odobren je Prospekt društva VIRO Tvornica šećera d.d. o izdavanju do najviše 346.667 redovnih dionica na ime, javnom ponudom, ukupne vrijednosti od najviše 34.666.700,00 kuna, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 kuna po dionici. Prospekt je objavljen dana 18. siječnja 2006. godine, a razdoblje upisa i uplate trajalo je do 27. veljače 2006. godine. U javnoj ponudi upisano 346.667 dionica odnosno 100% izdanja i uplaćeno je 346.667 dionica odnosno 100% izdanja. Rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru od 17. ožujka 2006. godine povećan je temeljni kapital društva ulozima u novcu sa iznosa od 104.000.000,00 za iznos od 34.666.700,00 HRK na iznos od 138.666.700,00 HRK i to izdavanjem 346.667 novih redovnih dionica, koje glase na ime, svaka u nominalnom iznosu od 100,00 HRK, ukupne nominalne vrijednosti 34.666.700,00 HRK.

Temeljni kapital Viro Tvornica šećera d.d. iznosi 138.666.700,00 kuna i podijeljen je na 1.386.667 redovnih dionica, koje glase na ime, nominalne vrijednosti 100,00 kuna svaka.

Temeljni kapital je uplaćen u cijelosti, a društvo nije izdavalo zamjenjive vrijednosne papire ni prava na upis vrijednosnih papira.

Upravi društva daje se ovlast, da u roku od 3 godine od upisa Statuta u sudski registar, jednokratno ili u nekoliko obroka, poveća temeljni kapital društva za ukupni iznos od 52.000.000,00 kuna - odobreni temeljni kapital. Za takvo povećanje temeljnog kapitala potrebna je suglasnost nadzornog odbora društva. Temeljni kapital može se povećati izdavanjem novih dionica putem uloga u novcu ili u stvarima i pravima.

### **3.3. Vladajuće društvo**

Viro tvornica šećera d.d., Virovitica nema vladajućeg društva.

### **3.4. Vlasnička struktura**

Na dan izrade ovog Prospekta Viro Tvornica šećera d.d. vlasnička struktura je kako slijedi:

- EOS-Z d.o.o., Dežmanova 5, Zagreb, koji je imatelj 465.429 dionica, 33,56% glasova,
- ROBIĆ d.o.o., Breščenskog 35, Velika Gorica, koji je imatelj 449.600 dionica, 32,43% glasova,
- Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb, koji je imatelj 95.890 dionica, 6,92% glasova,
- Marinko Zadro, Dežmanova 5, Zagreb, koji je imatelj 64.917 dionica, 4,68% glasova,
- Dražen Robić, Kurilovečka 64, Velika Gorica, koji je imatelj 60.000 dionica, 4,33% glasova,
- Ostali investitori koji su imatelji 250.777 dionica, 18,08% glasova

### ***3.5. Javne ponude za preuzimanje***

Od osnivanja dioničkog društva nije objavljena ni provedena nijedna javna ponuda za preuzimanje prema dioničarima Viro Tvornica šećera d.d.

### ***3.6. Negativne izjave***

Ne postoje dionice rezervirane za dodjelu postojećim dioničarima, direktorima, zaposlenicima i bivšim zaposlenicima.

Ne postoji vremenska granica nakon koje pravo na isplatu dividende ističe niti postoje osobe u čiju korist ističe. Ne postoje fiksni datumi o kojima se pravo na dividendu stječe.

Dionice se prenose slobodno. Ne postoje aranžmani za prijenos dionica i bilo kakva ograničenja slobodne prenosivosti.

Ne postoje osobe kojima je bilo koji iznos kapitala ili dionica stavljen pod opciju.

## **4. PODACI O POSLOVANJU IZDAVATELJA**

### ***4.1. Izvanredne okolnosti koje su utjecale ili utječu na obavljanje nekih od tih djelatnosti***

Nema izvanrednih okolnosti koje su utjecale ili utječu na obavljanje djelatnosti Izdavatelja. Izdavatelj svoje poslovanje promptno usklađuje s važećim zakonskim propisima.

### ***4.2. Ovisnost o tuđim patentima, i licencijama ili drugim ugovorima s trećima, kada je to od većeg značenja za poslovanje***

Izdavatelj nije ovisan o tuđim patentima i licencijama ili bilo kakvim ugovorima s trećim osobama, te stoga isti nemaju značaj za poslovanje. Nema ugovora koji mogu imati presudan utjecaj na poslovanje Izdavatelja. Izdavatelj nema nikakvih ugovora izvan uobičajene i redovne djelatnosti

### ***4.3. Podaci o važnijim tekućim investicijama***

Izdavatelj ima tekuće investicije koje su od značaja za poslovanje kako slijedi:

1. Investicija u novu pakericu i paletizator i rekonstrukcija zgrade pakirnice i skladišta što će rezultirati povećanjem dnevnog utovara šećera koji se do sada pokazao kao usko grlo. Osim toga biti ćemo u mogućnosti isporučivati različite granulacije šećera u pakiranju od 1 kg. sa suvremenim dizajnom i kvalitetom ambalaže. Tako pakirani šećer postiže do 20% veću cijenu na tržištu EU-a.
2. Investicija u opreme za pripremu pasterizirane otopine šećera koji je namijenjen prvenstveno za industriju bezalkoholnih pića ("soft drink" industrija Coca- Cola, Pepsi cola, Vindija i sl.) Procjenjujemo da bi kroz ovaj segment plasirali dodatne količine oko 20.000 tona šećera koji je do sada dolazio iz uvoza. COCA-COLA BEVERAGES HRVATSKA d.d. nam je u tom smislu i uputila pismo namjere.
3. Uvođenje HACCP standard koji garantira zdravstvenu ispravnost namirnica i ISO 9001 standard za upravljanja kvalitetom

### ***4.4. Podaci o tekućim sudskim ili drugim sporovima ili drugim pravnim postupcima***

Prema saznanju Izdavatelja i temeljem činjenica poznatih Društvu na datum Prospekta, ne vode se sudski ili drugi sporovi, ili drugi pravni postupci koji bi mogli značajnije utjecati na njegov financijski položaj.

#### 4.5. Zaduženja

Na dan 31. 12. 2005. godine Viro d.d je imalo zaduženja po osnovi kredita ili drugih financijskih instrumenata u iznosima kako slijedi:

	Kreditor	Iznos odobrenog kredita	Kamatna stopa (%)	Datum odobr.	Datum dospjeća	Stanje na dan _____	Namjena kredita	Osiguranje			
						nedospjela glavnica		mjenice	zadužn.	zalog nekr.	ostalo
<b>I. Dugoročni krediti</b>											
1.	ZAGREBAČKA BANKA	30.000	3M EUR LIBOR+3,5 p.p.	18.2.2004	31.3.2009	20.916	INVEST.	20	1	z.k.ul.br.7 282	
2.	RAIFFEISEN BANK (HBOR)	100.000	4	27.5.2005	31.12.06- 30.06.15	100.914	INVEST.	4		z.k.ul.br.1 2271	Izjava o zaplj.rn
<b>Ukupno dugoročni krediti:</b>						<b>121.830</b>					
<b>II. Kratkoročni krediti i odobreni limiti</b>											
1.	HRV.POŠT.BANKA	10.000	8	19.7.2005	31.1.2006	10.000	OBRTNA SREDSTVA	3	11		
2.	HRV.POŠT.BANKA	50.000	6,5	20.12.2005 2.12.2005.	18.02.2006. 20.02.2006.	39.888	OBRTNA SREDSTVA	1	2		Oročeni gar.dep
<b>Ukupno kratkoročni krediti i limiti:</b>						<b>49.888</b>					

#### 4.6. Povijest i razvoj

Tvornica šećera u Virovitici, danas Viro Tvornica šećera d.d., najmlađa je i najmodernija šećerana u Hrvatskoj, izgrađena na temelju tehnološkog projekta poznate zapadno-njemačke tvrtke "BMA" iz Braunschweiga, Njemačka.

Gradnja Tvornice počela je 1976. godine, a u probnu proizvodnju puštena je 1980. godine, s instaliranim dnevnim kapacitetom prerade od 4.000 tona šećerne repe, a osim prerade šećerne repe, tvornica je osposobljena i za preradu alternativnih sirovina za proizvodnju šećera od kojih je najznačajniji uvozni sirovi šećer od šećerne trske.

Od 1984. godine tvornica posluje u sastavu PIK-a Virovitica, a prestankom postojanja PIK-a Virovitica, od 31.03.1991. godine tvornica šećera je ponovno samostalni poslovni subjekt.

U izuzetno teškom ekonomsko-financijskom položaju tvornica se nalazila od samog njenog osnivanja, prvenstveno zbog tadašnjeg položaja kompletne šećerne industrije koja nije bila tržišno orijentiran, kada se administrativnim utvrđivanjem cijene šećera, kao jednog od strateških prehrambenih proizvoda, štitio standard stanovništva, a istovremeno tvornice šećera, zbog ogromnih dispariteta cijena šećera prema sirovinama, materijalu i energiji, sustavno tjeralo u gubitke.

Pored toga, jedan od najvećih razloga lošeg položaja tvornice bio je nedostatak dovoljnih količina šećerne repe za popunjavanje tvorničkih kapaciteta prerade. Glavni razlozi tome ogledali su se u činjenici da na sirovinskom području koje gravitira tvornici nije postojala tradicija proizvodnje te poljoprivredne kulture, kao i veliki nedostatak specijalizirane poljoprivredne mehanizacije za obradu te kulture. Također nije bilo ni motivacije za proizvodnju šećerne repe, jer su se u njoj proizvodnji u pravilu ostvarivali gubici. Situacija se nešto popravila uvođenjem programa uslužne dorade šećerne repe iz Mađarske u razdoblju od 1984. do 1988. godine. Tek nakon značajnih ulaganja u proizvodnju šećerne repe u 1988. i 1989. godini, osigurane su tada dovoljne količine sirovine, a glavni razlog povećanja interesa domaćih proizvođača za sjetvu šećerne repe je cijena koja je od 1993. godine vezana za DEM, tako da je cijena za 1 tonu čistog korijena, a na bazi digestije od 15,5 %, iznosila 67,00 DEM/t, protuvrijednost u kunama na dan isplate, a od 1994. Vlada Republike Hrvatske je odobraval premiju proizvođačima za proizvodnju šećerne repe koja je iznosila oko 13,00 DEM/t čistog korijena. Od 1999. godine država, umjesto dotadašnje premije, proizvodnju šećerne repe stimulira kroz poticaje po hektarima zasijanih površina.

Osim gore opisanih, dodatne probleme, koji su sve hrvatske šećerane doveli do opće nelikvidnosti i katastrofalnih gubitaka u poslovanju, stvorio je ogroman uvoz šećera u razdoblju od 1992. do 1997. godine, a posebno ističemo 1992. godinu kada je uvezena tadašnja jednogodišnja proizvodnja industrije šećera Hrvatske.

Zbog tako velikog uvoza, stvoren je problem realizacije domaće proizvodnje i drastičan pad prodajne cijene šećera, što je dovelo do nelikvidnosti i gubitaka u poslovanju.

Uvozom i nekontroliranim ulazom šećera u Hrvatsku do kraja su bili narušeni ionako loši uvjeti na domaćem tržištu te je došlo do ogromnog pada prodajnih cijena šećera, tako da su se šećerane našle pred samim kolapsom.

Iz tako teške situacije Tvornica šećera Virovitica d.d., koju je 1998. godine kupila osječka tvrtka "Novalić" d.d. a nedugo nakon toga nizozemska tvrtka "Cosun", nije se mogla izvući te je s ukupnim dugovanjem od preko 575 milijuna kuna, 17.12.1999. godine nad njom otvoren stečajni postupak.

Kako je Odbor vjerovnika Stečajnog dužnika na svojoj sjednici od 14. siječnja 2000. godine donio Odluku o nastavku poslovanja, glavne aktivnosti Stečajnog upravitelja i samog Stečajnog dužnika kreću se u smjeru uvjeravanja vjerovnika da će Stečajni dužnik biti

osposobljen za daljnji rad i ostvarivanje pozitivnih financijskih rezultata poslovanja te da vjerovnici neće doći u nepovoljniji položaj nego što bi bili u slučaju provođenja klasičnog stečajnog postupka odnosno likvidacije.

Jedna od prvih mjera Stečajnog upravitelja, usmjerena normalizaciji poslovanja Stečajnog dužnika, bila je preispitivanje zatečene organizacijske sheme i sukladno tome, reduciranje broja zaposlenih na broj dovoljan za nesmetani nastavak poslovne aktivnosti. Tako je sa 387 zatečenih, broj stalno zaposlenih smanjen na 266, kvalitetnim zbrinjavanjem otpuštenih radnika kroz otpremnine propisane Kolektivnim ugovorom iz 1997. godine. Istovremeno, vrijednost boda za obračun plaće svim radnicima smanjena je za 8,40%.

Gornje mjere Stečajnog upravitelja urodile su plodom te je tvornica, neopterećena starim dugovanjima, nakon dugog niza godina, zaustavila negativne trendove poslovanja, a stvorene su povoljne pretpostavke da se prodajom na tržištu pronađu strateški partneri, odnosno kupci, kako bi tvornica izašla iz stečaja i nastavila s normalnim poslovanjem.

Slijedom toga zajedničkom ponudom partneri EOS-Z d.o.o.<sup>1</sup> iz Zagreba i ROBIĆ d.o.o.<sup>2</sup> iz Velike Gorice su za ukupan iznos od 110.000.000,00 kn u lipnju 2002. na Trgovačkom sudu u Bjelovaru kupili od stečajnog dužnika Tvornice šećera Virovitica d.d. u stečaju kompletnu imovinu.

Istovremeno, upisom u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru od 19.07.2002. godine, osnovana je tvrtka VIRO društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i trgovinu s upisanim temeljnim kapitalom od 20.000,00 kn a osnivači su tvrtke EOS-Z d.o.o. s 51% i ROBIĆ d.o.o. s 49% uloga.

Nakon isplate kompletne kupoprodajne cijene sukladno natječaju, tvrtke EOS-Z d.o.o. i ROBIĆ d.o.o. u tvrtku VIRO d.o.o. prenose kompletno kupljenu imovinu te s danom 05.09.2002 nova tvrtka stvarno započinje svoju poslovnu djelatnost, a novi ugovori o radu s 264 stalno zaposlena radnika potpisani su 10.09.2002. godine.

Već u prvoj godini poslovanja, tvrtka Viro tvornica šećera d.d. je, preradivši 351.430 tona šećerne repe, iz čega je proizvedeno 44.627 tona šećera, 13.491 tona melase i 14.129 tona suhog peletiranog rezanca, ostvarila bruto dobit u poslovanju u iznosu od 9.279.517,67 kuna. Realizacija proizvoda s više od 85% izvršena je prodajom na inozemno tržište.

Još za trajanja proizvodne kampanje 2002. godine, kada je preradena jedna od rekordnih količina šećerne repe do tada, novi vlasnici tvornice su donijeli stratešku odluku investiranja u povećanje preradbenih kapaciteta za 50%, odnosno sa 4.000 na 6.000 tona dnevne prerade kako bi se što više iskoristile unutarnje rezerve i smanjila cijena koštanja šećera. Iz tog razloga je tijekom 2003. godine u generalni remont postojećeg postrojenja uloženo cca 20

---

<sup>1</sup> EOS-Z d.o.o., Dežmanova 5, Zagreb, upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu, MBS 080087575, osnivički kapital 14.966.000,00 kn, vlasnik je gospodin Marinko Zadro. Bio je dugogodišnji direktor Tvornice šećera u Sremskoj Mitrovci, po struci dipl. tehnolog, i cijeli radni vijek vezao je uglavnom u šećernoj industriji, te poznaje cijeli proces od uzgoja i proizvodnje šećerne repe do prerade

<sup>2</sup> ROBIĆ d.o.o., Šandora Breščenskog 35, Velika Gorica, upisan u registar Trgovačkog suda u Zagrebu, MBS 080192793, vlasnik je gospodin Dražen Robić. ROBIĆ d.o.o. je jedna od vodećih veleprodajnih kuća u R. Hrvatskoj s prehrambenim proizvodima, alkoholnim i bezalkoholnim pićima. Poduzeće je započelo s radom 1992. g. Zbog potreba kupaca, u koje se ubrajaju maloprodajni lanci poput Bille, Mercatonea, Getroa, Konzuma, Mercatora poduzeće je orijentirano na trgovanje proizvodima poput šećera, glukoznog sirupa, ulja, riže, tunjevine, konzerviranog voća i povrća.



milijuna kuna, a u nabavku opreme za povećanje kapaciteta uloženo je dodatnih 30 milijuna kuna, od čega se na nabavku i ugradnju novog difuznog tornja i plazmalizatora (majške) odnosi 58%, a ostatak se odnosi na korekcije ostalih dotadašnjih «uskih grla» u proizvodnom procesu.

Osim gore spomenutih ulaganja, a u cilju stimulacije i financijske podrške svojih kooperanata, tvornica svake godine, financira nabavku velikog dijela repromaterijala (umjetno gnojivo, sjeme, zaštitna sredstva) te pruža usluge sjetve, tretiranja, vađenja i sl. u iznosu koji se kreće od 40 do 45 milijuna kuna.

Zbog vrlo nepovoljnih agroklimatskih prilika 2003. godina (u svim županijama u kojima se nalazi sirovinsko područje šećerane proglašena je elementarna nepogoda) bila je vrlo teška za proizvođače šećerne repe, te je zahtijevala poseban pristup i maksimalne napore svih sudionika u proizvodnji. Planirane rezultate nije bilo moguće ostvariti iako je zasijano dovoljno šećerne repe za optimalno korištenje tvorničkih kapaciteta. No unatoč ekstremnoj suši, a zahvaljujući spomenutom investiranju u nabavku opreme i povećanje tvorničkih kapaciteta, ostvareni su jedni od najboljih proizvodno-tehnoloških rezultata u povijesti tvornice. Tako je 219.429 tona šećerne repe prerađeno za svega 48 dana te je ostvarena prosječna dnevna prerada od 4.822,60 t/dan. Uz prosječno iskorištenje od 80,77% na digestiju, proizvedeno je 25.308 tona kristal šećera, 9.993 tone suhog rezanca i 9.672 tone melase.

Kako je unaprijed isplanirana i dogovorena prodaja na inozemnom tržištu gotovo cjelokupne proizvodnje šećera iz šećerne repe, tvornica je za potrebe zadovoljenja domaćeg tržišta, tijekom svibnja te kolovoza i rujna, prerađila dva broda ukupne količine od 23.261 tone sirovog šećera od šećerne trske iz čega je proizvedeno i na tržište plasirano 23.198 tona konzumnog šećera.

Krajnji rezultat dobro pripremljene i odrađene proizvodnje u 2003. godini je ostvarenje rekordne financijske dobiti u iznosu od 57.676.543,32 kuna.

Isto kao i prethodne godine, tako je i u 2004. godini nastavljeno s kontinuiranim investicijskim ulaganjima u tvornicu kako bi se konačno postiglo planirano povećanje kapaciteta na 6.000 tona dnevne prerade šećerne repe. Ekstremna suša u 2003 godini reflektirala se u 2004 godini kroz smanjenje prihoda i dobiti društva (nije bilo prenesenih zaliha) No unatoč svemu ostvaren je pozitivan financijski rezulta u iznosu od 35.226.448 kn

Ostvareni proizvodno-tehnološki kao i financijski rezultat u 2005 godini potvrdili su opravdanost ulaganja. Prerađeno je gotovo 490.000 tona šećerne repe dobre kvalitete iz koje je proizvedeno 65.711 tona šećera, 17.165 tona melase i 22.074 tona suhog peletiranog rezanca.

#### **4.7. Zaposlenici**

Trenutna struktura zaposlenih prema stručnoj spremi i broju zaposlenih dana je u slijedećoj tablici.

**Tablica 4.1.**

<b>Stručna sprema</b>	<b>Br. uposlenih</b>
<b>Mr</b>	<b>1</b>
<b>VSS</b>	<b>25</b>
<b>VŠS</b>	<b>10</b>
<b>VKV</b>	<b>2</b>
<b>SSS</b>	<b>96</b>
<b>KV</b>	<b>97</b>
<b>PKV</b>	<b>3</b>
<b>NSS</b>	<b>9</b>
<b>NKV</b>	<b>19</b>
<b>Ukupno</b>	<b>262</b>

Osim gore navedenog zaposleno je još pet radnika s ugovorima od godinu dana koji se obnavljaju i to:

**Tablica 4.2.**

<b>Stručna sprema</b>	<b>Br. uposlenih</b>
<b>VSS</b>	<b>3</b>
<b>SSS</b>	<b>1</b>
<b>KV</b>	<b>1</b>
<b>Ukupno</b>	<b>5</b>

Osim navedenih radnika koji imaju ugovore o radu na neodređeno vrijeme svake godine se uposli tijekom kampanje prerade repe 70 -80 sezonaca.

Za sada nisu u planu otpuštanja radnika, već će se čekati njihov prirodni odljev odnosno odlazak u mirovinu, a ukoliko se pokaže nužnim radnici će se otpuštati u skladu s Kolektivnim ugovorom i pozitivnim zakonskim propisima. Osim toga planira se zaposliti određeni broj pripravnika i to uglavnom VSS spreme, a dio radnika biti će poslan na prekvalifikaciju i usavršavanje. Namjera je promijeniti strukturu uposlenih na način da se poveća udio radne snage s višom i visokom stručnom spremom.

Za uposlenike se redovito organiziraju seminari iz specifičnih područja te im se nastoji osigurati permanentno učenje i usavršavanje te stjecanje novih znanja i vještina, a što je uvjetovano i uvođenjem novih tehnologija kroz započete investicije.

#### **4.8. Tržište nabave- energija**

Važna troškovna stavka koja u cijeni koštanja šećera sudjeluje s oko 20%. Odnosi se na plin, koks i mazut. Već u zadnje dvije godine zbog poznatih zbivanja na svjetskom tržištu i pojačane potražnje za ovim proizvodima došlo je do značajnije korekcije cijene ovih proizvoda na gore, pa je tako cijena koksa porasla za gotovo 100% cijena plina za 20%, mazuta za 75%. Zasada je teško predvidjeti daljnje kretanje cijena, ali zbog ulaganja ovaj troškovni udar se amortizirao kroz povećanje preradbenih kapaciteta i ugradnju nove tehnološki suvremenije opreme što između ostalog smanjuje utroška energije po jedinici proizvoda.

#### **4.9. Tržište nabave za proizvodnu opremu i software**

Proizvodna oprema se uglavnom nabavlja od provjerenih kuća uglavnom iz Njemačke (BMA, SIEMENS, GEA), Švedske (WAIBUL) s kojima su uspostavljeni izvrsni kontakti i ostvarena vrlo dobra poslovna suradnja. Navedene kuće su već bile angažirane prilikom realizacije investicija u šećerani. Tako smo danas u mogućnosti ugovoriti niz pogodnosti od strane tih dobavljača koji se ogledaju u povoljnijoj cijeni, kreditiranju, pomoći pri projektiranju i nizu drugih bonifikacija. Stoga je za očekivati da će se ta suradnja i dalje nastaviti i kod realizacije daljnjih investicija. Prilikom toga željeli bi naglasiti da se kod montaže opreme angažiraju isključivo domaće tvrtke od kojih valja istaći ĐURU ĐAKOVIĆA, KONČAR, MONT-ELEKTRO, ZAGREB MONTAŽU i dr.

Kad je riječ o softwar-u treba istaći da se u šećerani Viro tvornica šećera d.d. vrši implementacija integralnog poslovno-informatičkog sustava. Efekti ove investicije ogledat će se u boljem planiranju i praćenju proizvodnje, efikasnijoj nabavi, upravljanju pozicijama u skladištu, remontu, kontrolingu, uspostavljanje kontrole nad zasijanim površinama i sl.

#### **4.10. Vizija, misija i strategija**

##### **4.10.1. Vizija**

Naša misija je da svojom proizvodnjom i plasmanom šećera, koji svojom kvalitetom i cijenom zadovoljava potrebe svojih kupaca, ostvarimo profit, osiguramo potrebe svojih uposlenika i povećamo kapital svojih vlasnika. Viro Tvornica šećera d.d. vodeći hrvatski proizvođač šećera, značajan je sudionik na tržištu s jakim pozitivnim utjecajem na agrarnu proizvodnju i hrvatsko gospodarstvo u cjelini.

##### **4.10.2. Misija**

Viro Tvornica šećera d.d. želi da u njemu vlasnici, kupci, zaposlenici i ostali zainteresirani prepoznaju pouzdanog partnera, koji posluje na načelima održivog razvoja. Naša je vizija aktivno sudjelovati u rastu i razvoju regije i hrvatskog gospodarstva tako što ćemo osigurati solidne temelje za budućnost.

##### **4.10.3. Strategija**

Naš je cilj ne samo zadovoljiti, već i nadići očekivanja naših kupaca prvoklasnom uslugom i kakvoćom proizvoda. Želimo biti poslodavac po izboru za kojeg su zaposlenici najvrjedniji kapital. Cilj nam je ohrabriti i poduprijeti naše ljude kako bi razvijali svoje vještine i talente jer znamo da bez njihove predanosti poslu ne bi bilo moguće ostvariti naše ciljeve. Također, naš je cilj biti odgovoran društveni partner razvijajući uzajamno korisne odnose s našim kupcima, zaposlenicima, dobavljačima i lokalnom zajednicom. Nastavit ćemo svoja nastojanja u pravcu postizanja i održavanja najviših standarda u zaštiti okoliša.

#### **4.11. Plan proizvodnje - općenito**

##### **4.11.1. Plan povećanja sjetvenih površina**

Kvalitetna sirovinaska osnova, odnosno šećerna repa najvažniji je preduvjet da bi šećerana ostvarila svoj ekonomski smisao postojanja. Stoga je u planiranju daljnjeg razvoja VIRO-a d.d. nužno krenuti s programom ulaganja u proširenje sirovinske baze, odnosno povećanje sjetvenih površina, te efikasnije korištenje već angažiranih površina u smislu podizanja prinosa i sadržaja šećera u zasijanoj repi. Zemljišni potencijali u kojima je smještena šećerana ostavljaju dovoljno prostora da se zacrtani preduvjeti ostvare.

Da bi se ti zadaci u potpunosti ispunili, a što znači ostvarenje proizvodnje od prosječno 55 t/ha i digestijom većom od 16 %, a na planiranih 10 do 11 tisuća ha (prema očekivanim kvotama) započet je niz radnji:

##### **4.11.1.1. Reorganizaciju sirovinske službe**

Primjena suvremene tehnologije i novih znanstvenih spoznaja u proizvodnji šećerne repe, zahtijevaju i novu ulogu sirovinske službe. Dosadašnja obična nadzorna djelatnost prerasta u moderan oblik planiranja, zasnivanja proizvodnje, praćenja i kompletnog servisiranja proizvođača, znanstvenog i stručnog rada, analiziranja. Predviđene mjere za ostvarenje ovog plana su :

- Formiranje radnih timova za praćenje pojedinih segmenata proizvodnje (ispitivanje tla i ishrana, zaštita, obrada, sjemenarstvo, mehanizacija itd.)
- Informatizacija i mrežno povezivanje proizvođača i službe u savjetodavne svrhe
- Stalna edukacija djelatnika sirovinske službe (seminari, tribine, ekskurzije)
- Suradnja sa znanstvenim ustanovama u zemlji i inozemstvu, kao što je njemački institut za repu LIZ, s kojim će u travnju 2006. godine biti potpisan ugovor o suradnji. U institutu radi 70 visoko kvalificiranih stručnjaka koji svojim savjetima i najnovijim informacijama servisiraju više od 32.500 uzgajivača s više od 400.000 ha pod šećernom repom. S institutom upravljaju najveći njemački i danski proizvođači šećera.

##### **4.11.1.2. Organiziranje poljoprivrednih proizvođača**

Za ispunjenje proizvodnih zahtjeva i uspješno praćenje europske konkurencije neophodno je organizirati poljoprivredne proizvođača za ostvarenje obostranih interesa. Formiranjem grupacije proizvođača šećerne repe i vođenjem detaljnih evidencija članova grupacije olakšat će se provođenje planova resornog ministarstva u vidu određivanja kvota, nadzor financijske discipline, dio zemljišne politike.

To će se postići slijedećim akcijama:

- Osnivanjem Udruženja proizvođača šećerne repe
- Uvođenjem informatičke evidencije o svim segmentima proizvodnje pojedinog proizvođača
- Edukacijom proizvođača kroz sve vidove obrazovanja
- Ugovaranjem višegodišnje proizvodnje

#### **4.11.1.3. Kreditiranje proizvodnje**

I u predstojećem periodu, a zbog velikih troškova proizvodnje, izvršit će se u cijelosti kreditiranje repromaterijalima i uslugama. Tim kreditiranjem postići će se nekoliko efekata:

- Osigurati proizvođačima nesmetana proizvodnja
- Smanjiti cijenu repromaterijalima i uslugama te dobiti jeftiniju proizvodnju
- Kontrolirati kvalitetu potrebnog repromaterijala

#### **4.11.1.4. Ulaganje u lokalne cestovne mreže**

Budući da je pristup repištima usko grlo u skladištenju i prijevozu sirovine, sa lokalnom zajednicom i Županijskim uredom za ceste rješava se uređenje pristupnih puteva i skladišnih mjesta. Time se osim pristupa repištima izvršava i opće uređivanje poljoprivrednih površina.

#### **4.11.1.5. Investiranje u obnavljanje mehanizacije u proizvodnji repe**

Kako je mehanizacija u proizvodnji šećerne repe (kombajni, prečistači, sijačice) dotrajala i sa prosječnom starošću više od 10 godina, a što uzrokuje velike gubitke, putem kredita te uz sufinanciranje omogućava se racionalno obnavljanje spomenute mehanizacije proizvođačima šećerne repe. Pri tome se uzima u obzir moguće formiranje tzv. strojnih prstenova, a što će biti olakšano kroz gore spomenuto organiziranje proizvođača.

#### **4.11.1.6. Uspostavljanje pedološkog laboratorija**

Postojeći sirovinski laboratorij koji obavlja dio analitike tla pretvorit će se u zvanični pedološki laboratorij koji će obavljati ne samo dosadašnji tip analiza već, uz modernizaciju i nabavku novih tehničkih uređaja te primanje stručnog kadra, kompletne pedološke analize potrebne općoj poljoprivrednoj proizvodnji. Ovo će biti potrebno zbog praćenja plodoređa u proizvodnji repe ali i zbog nedostatka ovakvog laboratorija u bližoj okolici.

Sudjelovanje i posredovanje u melioracijskim zahvatima

Zbog nestalnih klimatskih prilika koje uzrokuju povremene velike suše ili naplavine, neophodno je izvođenje melioracijskih radova koji će ove ekstremne pojave svesti na najmanju moguću mjeru. Kako su ove mjere skupe ali višestruko isplative, Viro Tvornica šećera d.d. će kroz razne vidove posredovanja olakšati proizvođačima provođenje ovih mjera.

Osim reguliranja ovih klimatskih utjecaja, melioracijskim mjerama je predviđeno poboljšanje fizikalno-kemijskih svojstava tala kroz kalcifikaciju, posebnu mineralnu gnojidbu, duboku obradu itd., kako bi se podigla potencijalna vrijednost tla (Prije svega reguliranje pH tla, strukture i teksture).

#### **4.11.1.7. Usklađen rad sirovinskog sektora i prerade**

Planira se modernizacija prijema šećerne repe koja će znatno smanjiti gubitke koji se javljaju od prijema do prerade. To će se postići prije svega izgradnjom novog sistema dopreme korijena od ulaska u tvornicu do pogona za preradu, čime će se smanjiti višestruka manipulacija i štete koje pri njoj nastaju.

U tablici br 4.3. prikazan je plan zasijanih površina i proizvodnja repe:

**Tablica 4.3. – zasijane površine i proizvodnja repe**

Godina	2005	2006	2007	2008	2009
Zasijane površine u ha	8.785	9.150	9.425	9.700	10.000
Proizvodnja u tonama	483.582	510.000	530.000	560.000	600.000

**4.12. Plan proizvodnje – prirodni pokazatelji**

Iz prikazanog plana proizvodnje šećerne repe planirana proizvodnja šećera i pratećih proizvoda bila bi kako je prikazano u tablici br. 4.4.:

**Tablica 4.4. – plan proizvodnje 2005 - 2014**

Godina	2005	2006	2007	2008	2009
Šećer – repa u tonama	65.711	68.850	71.550	75.600	81.000
Šećer – trska u tonama (WTO kvota)	41.769	45.000	45.000	45.000	45.000
Rezanac u tonama	22.074	22.950	23.850	25.200	27.000
Melasa u tonama	17.165	17.850	18.550	19.600	21.000

**4.13. Plan prodaje gotovih proizvoda – prirodni pokazatelji**

Tablica br. 4.5. prikazuje prirodne pokazatelje prodaje gotovih proizvoda (šećer iz repe, šećer iz trske, rezanac i melasa):

**Tablica 4.5. – prirodni pokazatelji prodaje gotovih proizvoda proizvedenih u VIRO d.d. u tonama**

Proizvod/Godina	2005	2006	2007	2008	2009
Šećer – izvoz	47.310	57.000	60.000	60.000	60.000
Šećer – domaće tržište	51.853	46.000	46.000	49.000	51.000
Rezanac – izvoz	14.480	15.000	15.600	16.300	16.900
Rezanac – domaće tržište	4.850	5.000	5.200	5.400	5.600
Melasa – izvoz	11.749	10.300	10.700	11.100	11.700
Melasa – domaće tržište	13.323	6.800	7.200	7.400	7.800

## 5. ČIMBENICI RIZIKA

### 5.1. *Općenito o rizicima*

Ulaganje u vrijednosne papire općenito, a u dionice naročito uvijek je relativno rizično. Vrijednost dionica jednim dijelom ovisi o kvaliteti izdavatelja dionica, a drugim dijelom o općem stanju na tržištu dionica na kojem vladaju opći zakoni ponude i potražnje. To znači da vrijednost dionica može bitno fluktuirati bez obzira na kvalitetu poslovanja izdavatelja dionica. Tržišta zemalja u tranziciji, kao što je hrvatsko tržište, podložna su većem stupnju rizika nego što je to slučaj s bolje razvijenim tržištima. Sukladno tome, investitori moraju s posebnom pozornošću procijeniti prisutne rizike, te sami odlučiti o investiciji.

### 5.2. *Sistemske rizici*

Republici Hrvatskoj dodijeljen je dugoročni kreditni rejting Baa3 (Moody's), BBB (Standard Poor's) odnosno BBB - (FitchIBCA). RH je danas član mnogih svjetskih i regionalnih političkih i gospodarskih asocijacija, te uživa međunarodnu potporu za ulazak u Europsku uniju i NATO što predstavlja glavne vanjsko-političke ciljeve RH i koje zastupaju sve parlamentarne političke opcije. Ovim bi procesi trebali pozitivno utjecati na sve veću političku stabilnost, te gospodarski razvitak.

Politički rizik pojedine države uključuje sve rizike povezane s mogućom političkom nestabilnošću, a u svojoj krajnosti uključujući i integritet i opstojnost države kao takve. Uzimajući u obzir trenutne unutarnje i vanjskopolitičke odnose, RH je stabilna parlamentarna demokracija.

Otvorena pitanja koja RH ima sa svojim susjedima ne utječu na političku stabilnost države već predstavljaju legitimno zastupanje strateških i gospodarskih interesa države u međunarodnim odnosima, kao što to čine i sve druge razvijene države.

Provedbom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju RH s Europskom unijom (SSP), koji je stupio na snagu 1. veljače 2005., RH ubrzano ispunjava političke, gospodarske i pravne kriterije za članstvo u Europskoj uniji (kriteriji iz Kopenhagena), preuzimajući europske standarde i norme čime se dostignuta stabilnost društva svakim danom sve više učvršćuje.

Značajna komponenta SSP-a je i jačanje regionalne suradnje što neposredno djeluje na učvršćivanje stabilnosti šire regije, koja je, kao jedan od preduvjeta uspješnog gospodarskog razvoja, u potpunosti komplementarna interesima hrvatskog gospodarstva.

Na kraju, u promatranjima političkog rizika države treba naglasiti i potporu koju RH uživa među sadašnjim i budućim članicama Europske unije na svojem putu prema punopravnom članstvu, te potpori ulaska u NATO, što neizbježno pozitivno utječe na međunarodnu percepciju gospodarskog razvoja RH. Europska komisija donijela je pozitivno mišljenje (avis) o zahtjevu RH za punopravno članstvo u EU 20. travnja 2004, te je 18. lipnja 2004. Europsko vijeće odlučilo promaknuti RH u Službenog kandidata za članstvo u EU. Dana 04. listopada 2005. postignut je konsenzus na razini država članica EU o pozitivnoj ocjeni suradnje RH s haškim Tribunalom, čime je RH dobila status kandidata i početak pregovora za punopravno članstvo u EU.

Gospodarski razvoj RH značajno je determiniran i procesom integracije RH u gospodarski prostor EU. U okviru SSP-a otvara se čitav niz mogućnosti u poslovanju hrvatskih poduzeća s prostorom unutarnjeg tržišta EU, počevši od liberalizacije trgovine kao najvidljivijem segmentu na ovom području. Sukladno statusu kandidata za članstvo u EU RH je imala obvezu izraditi Predpristupni ekonomski program (PEP), kojeg je Vlada RH usvojila 30.

studenoga 2004. godine. PEP je obvezan strateški dokument svakoj od država kandidatkinja za članstvo u EU, kojim se utvrđuje ekonomska politika za razdoblje koje prethodi ulasku u članstvo i strukturne reforme potrebne za što uspješnije pridruživanje EU. On je ujedno prvi ekonomski dokument na osnovi kojeg će Europska komisija ocjenjivati provođenje reformi u RH. Budući da RH još uvijek nije završila svoju tranziciju, ne može se govoriti o postojanju u cijelosti zaokruženog pravnog sustava koji bi, kao cjelina, bio usporediv s pravnim sustavima država članica EU. Međutim, u okviru procesa usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnim stečevinom Europske unije (*acquis communautaire-om*) u tijeku je intenzivna zakonodavna aktivnost koja bi u narednih nekoliko godina trebala rezultirati upravo takvim sustavom. S obzirom da su zakonska rješenja (zakoni i provedbeni propisi) koja uređuju pitanja trgovačkih društava, ugovornih odnosa, vlasništva, tržišne utakmice, stečaja, vrijednosnih papira, poreza i drugih područja bitnih za gospodarsku aktivnost u državi usvojena tek nedavno, u tim područjima još uvijek nedostaje u dovoljnoj mjeri stabilna, poznata i relevantna sudska i administrativna praksa, odnosno primjena i tumačenje tih propisa. Također, poznata je činjenica da je u hrvatskom pravosuđu prisutan veliki broj neriješenih sporova, što uvelike utječe na efikasnost pružanja pravne zaštite domaćim i stranim poslovnim subjektima, što ima i značajne gospodarske implikacije, prvenstveno u području stranih ulaganja. Uklanjanje ovih nedostataka imati će izniman pozitivan utjecaj na gospodarski razvoj RH.

Politički, gospodarski i opći društveni rizik je svojstven svim dijelovima jednog društva i na njega se iz perspektive pojedine kompanije, u pravilu, ne može individualno utjecati, odnosno umanjiti ga.

### **5.3. Rizik hrvatskog tržišta kapitala**

Hrvatsko tržište kapitala bitno je manje i nestabilnije te znatno nelikvidnije u odnosu na razvijena zapadnoeuropska i svjetska tržišta. Nekoliko društava ima velik udjel u tržišnoj kapitalizaciji i obujmu trgovine, što smanjuje likvidnost i povećava oscilacije na hrvatskom tržištu vrijednosnica. Tijekom 2005. ukupan promet na Zagrebačkoj burzi iznosio je HRK 34.204,4 milijuna, a na Varaždinskoj burzi iznosio je HRK 2.241,4 milijuna. Na Zagrebačkoj burzi u 2005. promet dionicama je iznosio HRK 4.729,9 milijuna što predstavlja porast od 80,6% u odnosu na 2004. U 2005. na Službenom tržištu su bile uvrštene 6 dionice, na JDD tržištu 127, a na Usporednom tržištu 62 dionica. Uspoređujući s 2004. na Službenom tržištu je ostvaren porast od 2 dionice, na JDD tržištu smanjenje od 6 dionica i na Usporednom tržištu porast od 16 dionice. To predstavlja 50%-tni porast broja dionica na Službenom tržištu, 4,5%-tni smanjenje na JDD tržištu te 34,8%-tni porast broja dionica na Usporednom tržištu. (Izvor: Zagrebačka burza d.d, Varaždinska burza d.d.)

### **5.4. Rizik industrije**

#### **5.4.1. Različite primjene šećera**

Šećer nije glavni prehrambeni proizvod ali je zaokupio maštu političara i ljudi diljem svijeta. Izazvao je senzaciju kada su ga europski istraživači prvi put donijeli kući sa svojih prekomorskih pustolovina početkom moderne ere. Imao je veliku važnost u vanjskoj politici mnogih vlada u doba imperijalizma - dok se Europljani nisu u većoj mjeri posvetili proizvodnji u vlastitim zemljama krajem devetnaestog stoljeća, najprije u sjevernoj Francuskoj.



Uzgoj šećerne repe uveden je za suzbijanje ovisnosti o šećernoj trski iz kolonija, koja je bila jedini izvor šećera u to doba, što ju je činilo rijetkom i skupom robom. Usjev se postupno širio Europom. Od 20-tih godina nadalje, razvojem prekomorskog prijevoza, proizvodnja šećerne repe suočena je s konkurencijom šećera od šećerne trske, ali je preživjela uvelike kao rezultat tarifne zaštite.

### Što je šećer

Šećer (ispravni izraz je saharoza, koja se dijeli na dva sastojka - glukozu i fruktozu) je najizdašniji i najekonomičniji zaslađivač. Saharoza se nalazi u mnogim prirodnim prehrambenim proizvodima (primjerice u voću i povrću), ali se ekonomično može izdvojiti iz šećerne repe i šećerne trske. Saharoza je važan izvor energije.

Šećer se često zamišlja kao jedinstveni proizvod - granulirana namirnica za zaslađivanje čaja i kave. Naravno da je većini ljudi poznato da je šećer prisutan u mnogim drugim vrstama hrane, u različitim oblicima. Mnogi međutim ne znaju kako različita može biti primjena šećera. Nadalje, postoje i drugi zaslađivači u svakodnevnoj upotrebi u našim životima, i to ne samo u hrani.

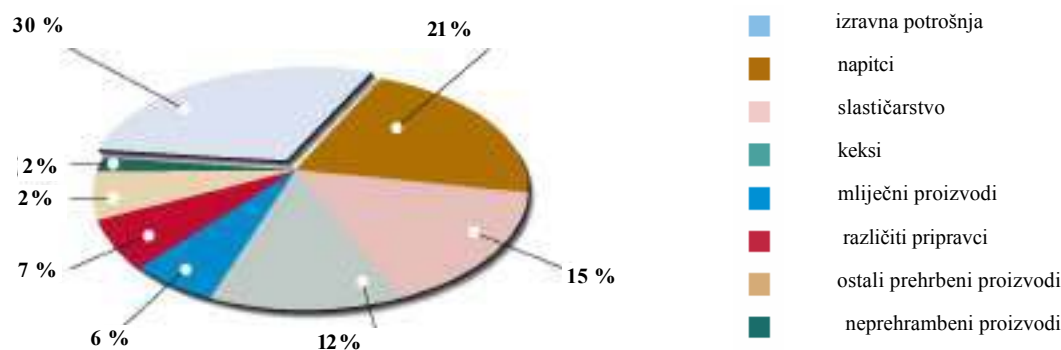
### Primjena šećera

#### Šećer kao šećer

Različite primjene šećera kao šećera su niže ukratko navedene:

- kao zaslađivač
- kao konzervans
- kao pojačivač okusa
- kao sredstvo okrupnjavanja u drugim prehrambenim proizvodima
- kao pomagalo kvascu pri fermentaciji kod pečenja i varenja
- kao sredstvo za podizanje vrelišta ili sniženje ledišta (primjerice u sladoledu)
- kao pojačivač teksture i trajnosti određenih prehrambenih proizvoda (šećer apsorbira vlagu i osigurava "hrskavost" )

### Upotreba šećera -postotak tržišnog udjela u EU



Izvor: Europska komisija, DG Poljoprivreda i ruralni razvoj

## *Šećer u drugim životnim okolnostima*

Šećer se može koristiti na različite načine u medicini. Primjerice, može se koristiti kao pomagalo za zacjeljenje rana, a kemijska proizvodnja ga koristi za proizvodnju penicilina.

Šećer se može preraditi u alkohol, uključivo etanol za gorivo ili rum ili za proizvodnju kvasca, aminokiselina i proteina (primjerice lizina).

Šećer se može stavljati u beton za pomaganje procesa slijeganja. Pomaže produženju trajnosti rezanog cvijeća. Čak se koristi u filmskoj industriji kao zamjena za staklo pri kaskaderskim scenama.

## *Šećer kao biogorivo*

Posebno zanimljiv je potencijal šećera za upotrebu kao gorivo, i to ne samo kao dodatno gorivo u tvornicama za preradu šećera, već kao realna alternativa za jednostavna fosilna goriva.

Šećer od šećerne repe i trske može se fermentirati u etilni alkohol ili popularnije etanol. Zatim se kombinira s benzinom i može se koristiti kao gorivo za transport. U nekoliko europskih gradova gradski autobusi koriste gorivo dobiveno iz pšenice i šećerne repe. Praksa je raširenija u Brazilu gdje vozila koriste gorivo dobiveno iz fermentirane trske.

Ova vrsta goriva stvara manje zagađenje zraka nego čisti dizel ili benzin. Druga, sporedna prednost je u tome da bi upotreba šećera kao goriva pomogla poljoprivrednicima da pronađu novo i profitabilno tržište za svoje proizvode. Nešto detaljnije o proizvodnji etanola i njegovim potencijalima kao i o njegovom utjecaju na kretanje cijene šećera biti će u nastavku teksta.

## *Ostali zaslađivači*

Zaslađivači se dijele u dvije kategorije; prirodni zaslađivači koji sadrže kalorije, a izdvajaju se iz biljaka kao primjerice sam šećer, te "umjetni" zaslađivači s nula kalorija.

## *Izoglukoza*

Izoglukoza je sirup dobiven izomerizacijom glukoze u fruktozu pod djelovanjem određenih enzima. Sirovina su pšenica ili kukuruz, iz kojih se izdvaja škrob. Bazni industrijski proizvod je glukoza dobivena iz škroba hidrolizom i korištena posebice u prehrambenoj industriji radi hranjivih i strukturnih vrijednosti. U tekućem stanju koristi se kao zamjena šećera, uglavnom u proizvodnji napitaka. Izoglukoza je brzo postala snažna konkurencija šećeru

U razvijenim zemljama s visokim cijenama šećera, na izoglukožu otpada značajan udio tržišta. Može se mjeriti sa šećerom u SAD-u i čini trećinu potrošnje šećera u Kanadi, Japanu i Koreji. U EU proizvodnja se ograničila na kvotu od 0,5 milijuna tona. Ova kvota predstavlja samo marginalnu aktivnost za industriju škroba u EU, koja proizvodi oko 10 milijuna tona škroba. Glavne odredbe EU-a oko regulacije proizvodnje šećera primjenjuju se i na izoglukožu. U Republici Hrvatskoj nema proizvođača izoglukoze. Nizozemska tvrtka GP & Partners je najavila da će ove godine u Belom Manastiru započeti s izgradnjom tvornice škroba kao osnovne sirovine za daljnju proizvodnju dekstroze, glukoze i maltodextrina koji se koriste u prehrambenoj industriji.

## Inzulinski sirup

Inzulinski sirup ima vrlo visok sadržaj fruktoze (80%) a dobiva se hidrolizom inzulina izdvojenog iz korijena cikoriije. Proizvodnja inzulina započela je 80-tih godina kada su se razvili prikladni industrijski procesi hidrolize i ekstrakcije. Prehrambena industrija koristi inzulinski prah i njegove oligofruktozne derivate više zbog prehrambenih i dijetalnih vrijednosti a manje kao zaslađivač. Dvije trećine proizvodnje inzulina prerađuju se punom hidrolizom u inzulinski sirup, koji ima veliku moć zaslađivanja. Koristi se u prehrambenoj industriji posebice kod napitaka, sam ili miješan s glukozom.

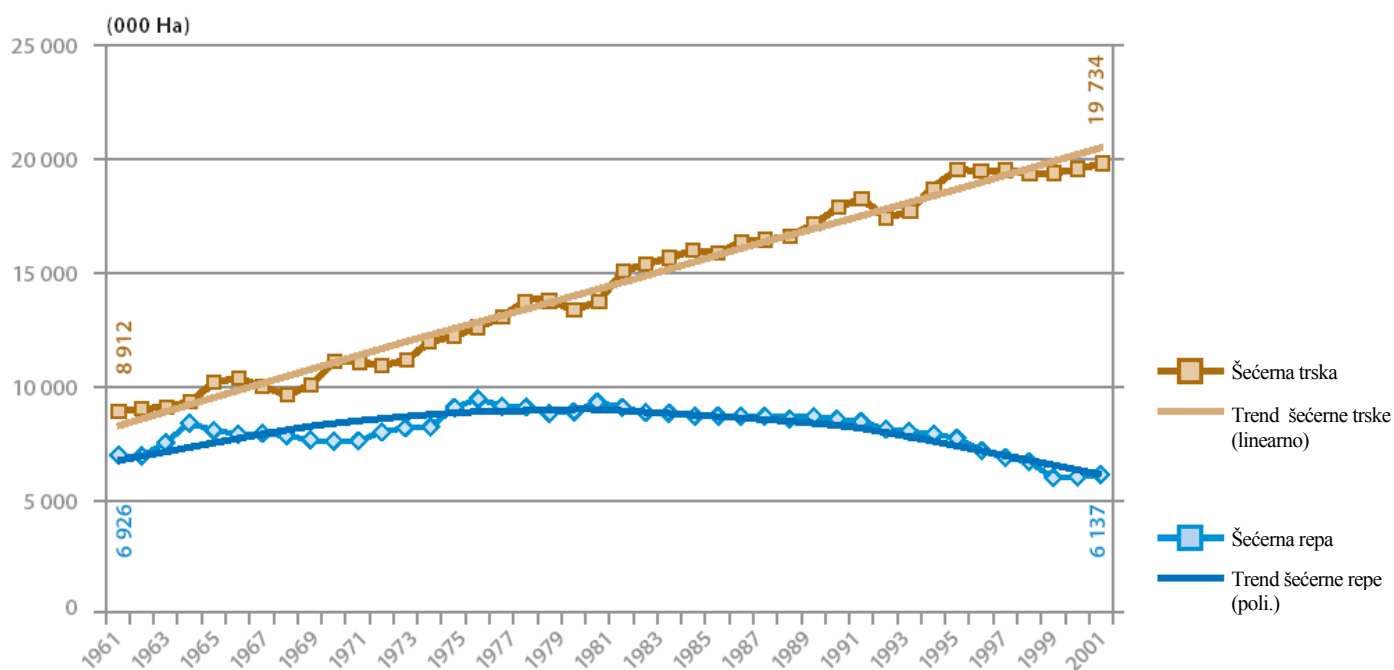
## Umjetni zaslađivači

Postoje umjetni zaslađivači - koji nisu uključeni u režim šećerne industrije - a imaju snagu zaslađivanja deset ili čak sto puta veću od šećera - bez kalorija su i bez utjecaja na razinu glukoze u krvi. Najpoznatiji su saharin, aspartam, ciklamati i "alkoholni šećeri" kao što je sorbitol.

### 5.4.2. Svjetska proizvodnja šećera

Šećer se proizvodi u više od 100 zemalja širom svijeta od čega je približno 76% proizvedeno od šećerne trske koja uglavnom raste u tropskom i subtropskom području južne hemisfere, dok se ostatak proizvodi od šećerne repe koja uspijeva u kontinentalnom području sjeverne hemisfere. Prije 1990 godine oko 40% šećera bilo je proizvedeno od repe, no međutim zbog velike proizvodnje trske koja je kao sirovina mnogo jeftinija i zahtjeva vrlo male agrotehničke mjere, a uz to je i višegodišnji usjev taj se omjer promijenio na današnji nivo.

Graf 5.1. Svjetska šećerna repa i trska, komparativni razvoji na pobranim površinama, 1961.-2002.



Izvor podataka: FAOSTAT, Poljoprivredna proizvodnja Primarni usjevi

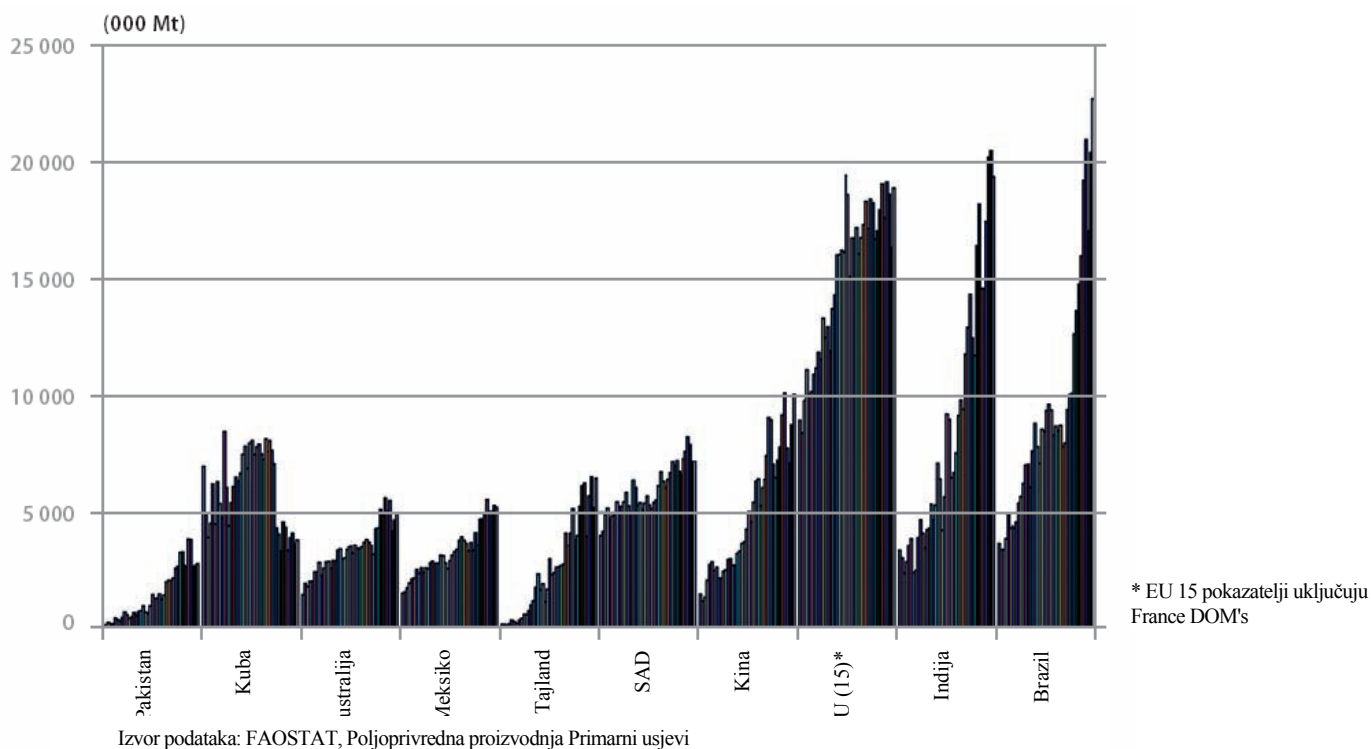
Brazil je najveći i najjeftiniji proizvođač u svijetu i zato može utvrđivati cijene na globalnoj razini. Proizvodi blizu 30 milijuna tona šećera godišnje od ukupne svjetske proizvodnje koja danas iznosi oko 150 milijuna tona, i s lakoćom dominira nad svojim konkurentima. Brazilski šećer čini oko 40 posto šećera kojim se trguje na svjetskim tržištima. Kao takav ujedno je i glavni izvor nerafiniranog šećera iz šećerne trske za potrebe VIRO-a d.d. Brzi rast brazilske industrije proizlazi iz deregulacije devedesetih godina. Nekada država nije kontrolirala samo cijene već i tko može koliko šećera ili etanola proizvesti svake godine i kome ga prodati. Deregulacija se pojavila istodobno sa masivnim podejnjivanjem brazilske valute reala, što je još jedan plus uz brazilsku ogromnu prirodnu prednost za uzgoj šećerne trske u odnosu na klimu i tlo.

Tablica 5.1. 10 vodećih proizvođača 2004/05

2004/05	Proizvodnja u mil. tona	Izvoz u mil. tona	Br. stanovnika mil.	PER CAPITA konzumavija kg
<b>Brazil</b>	<b>29.151</b>	<b>17.757 [1]</b>	<b>181</b>	<b>54</b>
<b>EU</b>	<b>21.381</b>	<b>6.210 [2]</b>	<b>461</b>	<b>39</b>
<b>India</b>	<b>13.587</b>	<b>0 [-]</b>	<b>1,086</b>	<b>17</b>
<b>Kina</b>	<b>10.652</b>	<b>0.109 [17]</b>	<b>1,324</b>	<b>9</b>
<b>SAD</b>	<b>7.362</b>	<b>0.173 [14]</b>	<b>297</b>	<b>29</b>
<b>Meksiko</b>	<b>5.762</b>	<b>0.054 [19]</b>	<b>105</b>	<b>52</b>
<b>Australia</b>	<b>5.516</b>	<b>4.465 [3]</b>	<b>20</b>	<b>46</b>
<b>Thailand</b>	<b>5.326</b>	<b>3.361 [4]</b>	<b>64</b>	<b>35</b>
<b>SADC*</b>	<b>5.173</b>	<b>1.168 [7]</b>	<b>163</b>	<b>21</b>
<b>Pakistan</b>	<b>3.429</b>	<b>0.109 [17]</b>	<b>154</b>	<b>23</b>

\*Southern African Development Community

Graf 5.2. Razvoji u proizvodnji šećera, 1961.-2002.



### 5.4.3. Trenutačna situacija na svjetskom tržištu šećera

Kako je R. Hrvatska od svog osamostaljenja do danas pristupila različitim asosijacijama i organizacijama uključujući i WTO, te potpisala niz međunarodnih ugovora, što je za posljedicu imalo značajnu liberalizaciju u međunarodnoj trgovini, držimo da je nužno pratiti svjetske trendove u trgovini sa šećerom, budući će ta kretanja u budućnosti uvelike određivati daljnje odluke u pogledu planiranja proizvodnje, a i razvoj domaće šećerne industrije u cijelini.

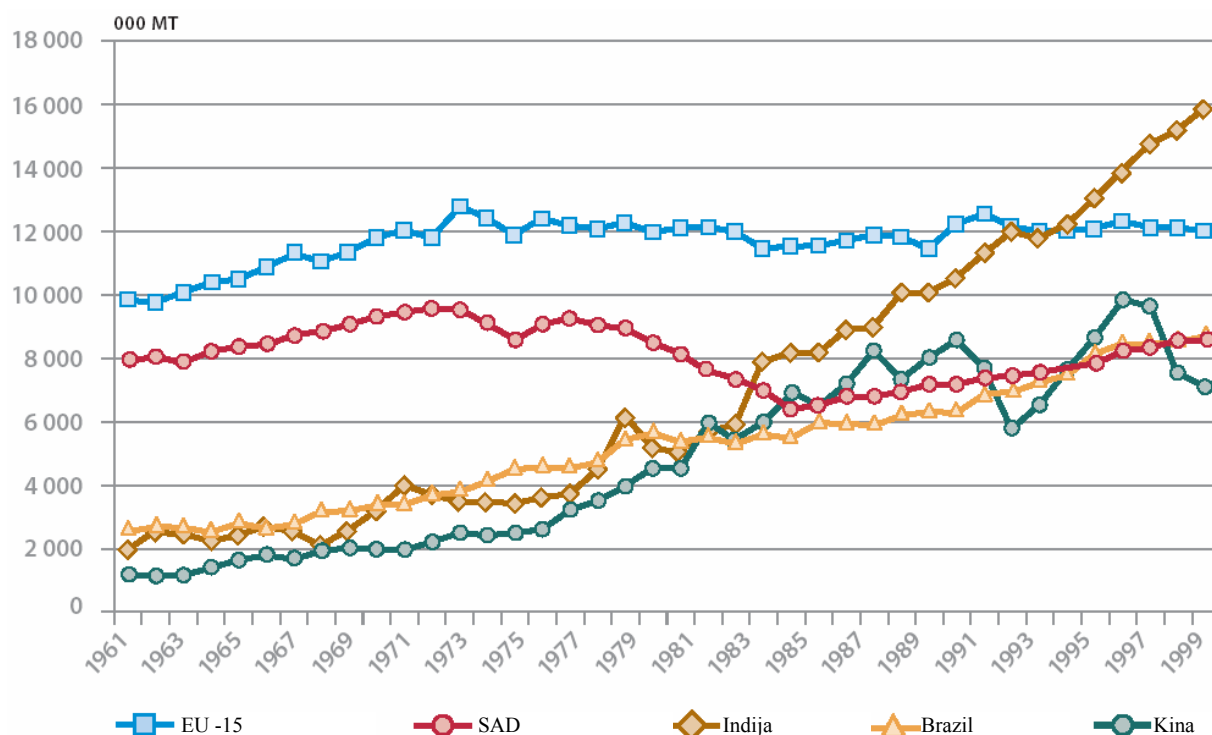
#### *Ponuda i potražnja šećera.*

Podaci FAO-a (Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda) pokazuju stalan rast opskrbe šećerom i potrošnje šećera na globalnoj razini. U posljednjih 10 godina potrošnja šećera je porasla u prosjeku 2,4% godišnje i dosegla je gotovo 150 mil. tona.

Graf 5.3. Svjetska potrošnja šećera



Graf 5.4. Prvih 5 zemalja u svijetu u odnosu na potrošnju šećera



Izvor podataka: FAOSTAT, Robna ravnoteža

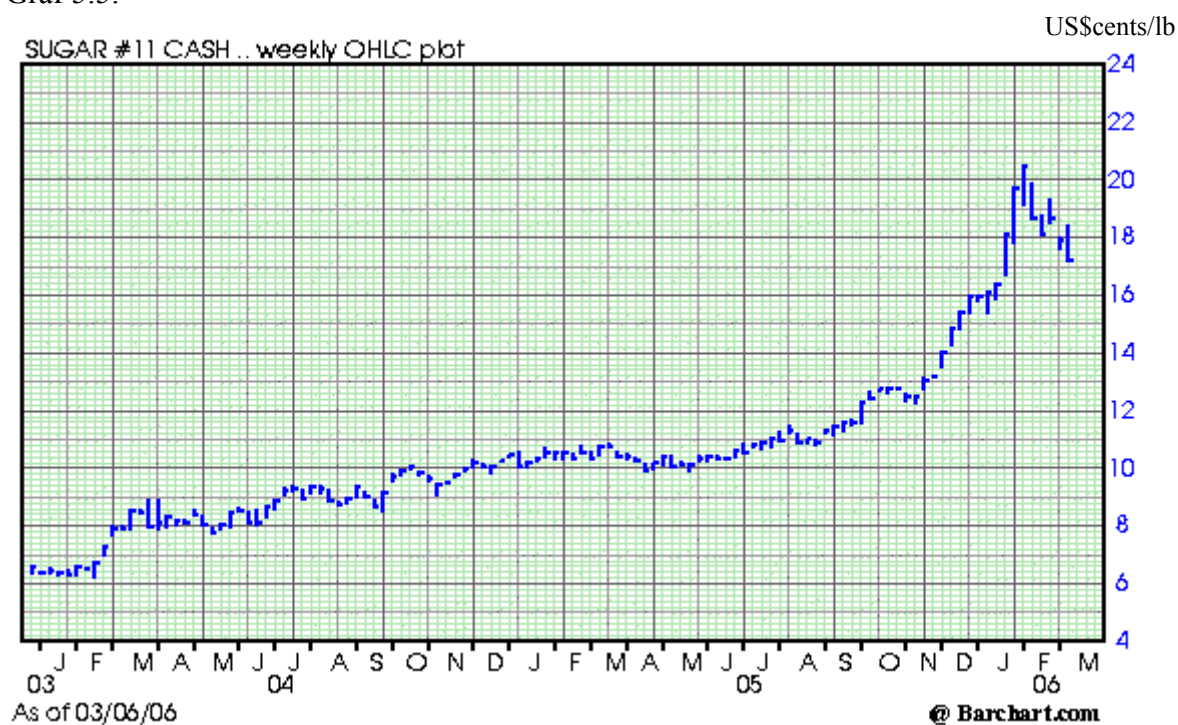
Azija je glavni uzročnik rasta svjetske potražnje za šećerom od kraja 80-ih godina prošlog stoljeća. Već je postala deficitarno područje, a Kina će vjerojatno postati glavni uvoznik zbog ubrzanog gospodarskog rasta koji generira novu potražnju i nedostatak prirodnih resursa da je udovolji. Ukoliko se Azija odluči upotrijebiti trsku za proizvodnju etanola, jaz između ponude i potražnje će se još više povećati te će se suočiti s velikim izazovom da zadovolji

svoje potrebe za šećerom, a to bi moglo imati značajan utjecaj na kretanje svjetske cijene šećera

### Kretanje cijene šećera u svijetu

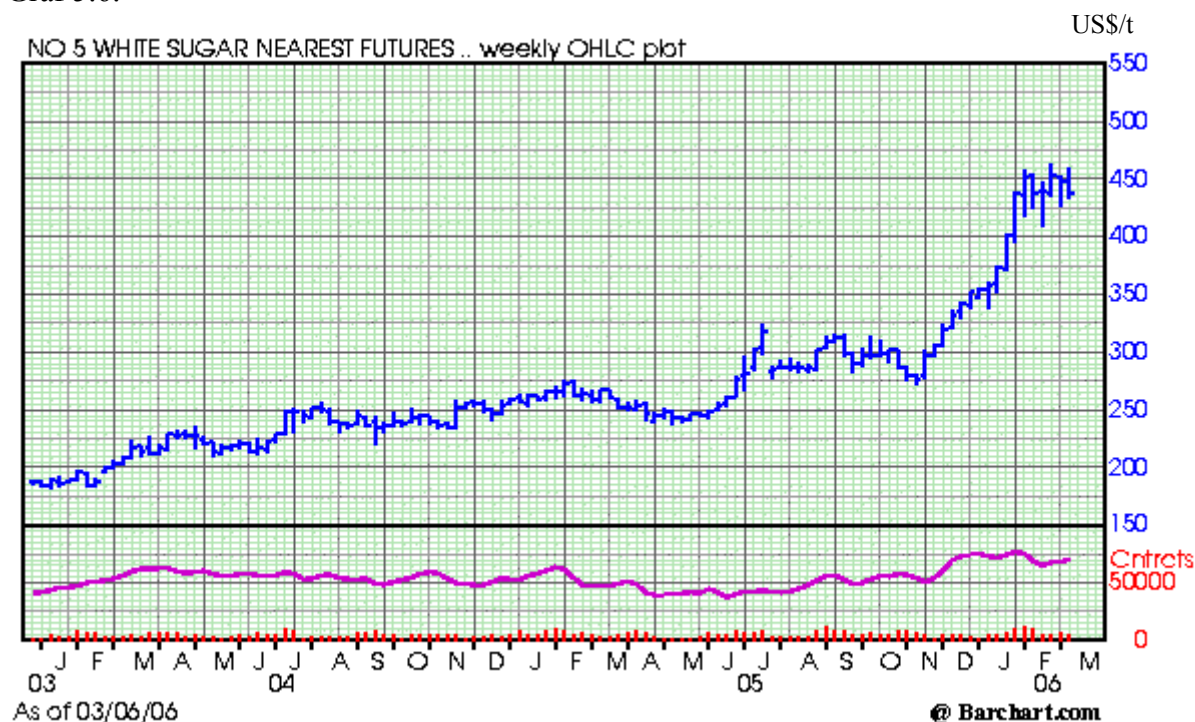
Šećerom se u svijetu organizirano trguje na dvije burze i to LIFFE (London International Financial Futures and Options Exchange) u Londonu gdje se trguje s bijelim rafiniranim šećerom (*No. 5 White sugar*) te na NYBOT (The New York Board of Trade) u New York-u gdje se trguje sa sirovim šećerom od šećerne trske (*raw cane sugar no. 11 (SB)*)

Graf 5.5.



Gornji grafikon pokazuje tjedno kretanje cijene sirovog šećera na NYBOT od početka 2004. godine, dok donji grafikon pokazuje tjedno kretanje cijene bijelog šećera na LIFFE-u. Dnevna promptna cijena sirovog šećera (ISA dnevna cijena) porasla je od 6,58 centi/lb (oko 145 US\$ za tona) početkom 2004 na 18.46 centi/lb krajem siječnja. 3. veljače ISA dnevna cijena dostigla je 19.25 centi/funta, što je najviša cijena u 25 godina. Zatim je došlo do stagnacije i cijene sirovog šećera nedavno su zabilježile manji pad. 24. veljače ISO dnevna cijena iznosila je 17.85 centi/funta. Cijene bijelog šećera slijedile su isti model, krećući se od 170,00 US\$/ za tonu (13.86 centi za funtu) na početku prosinca do 460.50 USD za tonu (20.89 centi za funtu) 23. veljače. 24. veljače LDP (bijeli šećer) iznosio je 445.00 za tonu (20.18 centi/funta). Iz oba prikaza razvidan je signifikantan rast cijene koje su se gotovo utrostručile. Posebno snažan rast dogodio se od studenog 2005.

Graf 5.6.



Može se reći da postoje tri fundamentalna razloga za ovako kretanje cijena:

1. Brazilska veličina i cjenovna prednost omogućile su da se učinci jačeg reala (brazilska nacionalna valuta) prenesu na izvozna tržišta dajući doprinos nedavnom porastu cijena.
2. Drugi važan čimbenik za visoke cijene je postepeno uklanjanje distorzije na svjetskim tržištima, posebice nedavna odluka Svjetske trgovačke organizacije (WTO) kojom Europska unija treba eliminirati izvozne subvencije za šećer od sljedeće godine. Time će se ukloniti 6 do 7 mil. tona šećera koje je EU uz visoke subvencije plasirao na svjetsko tržište.
3. Treći veliki pokretač cijena je novi odnos između šećera, etanola i nafte o čemu je već nešto bilo riječi. Uvijek je postojala snažna povezanost između cijena etanola i šećera: približno dvije trećine brazilskih šećerana mogu se prebaciti na proizvodnju etanola ili šećera za nekoliko sati. Za nadolazeću kampanju 2006./07. predviđa se da će proizvodnja etanola u Brazilu dostići 17.4 milijardi litara, 1,1 milijardi lit. više od predhodne kampanje. Povezanost između benzina i etanola nije nikada bila toliko snažna, ali to se mijenja. "Svijet danas otkriva etanol," izjava je gospodina Paulo Diniz-a, financijskog direktor Cosan-a, najvećeg brazilskog proizvođača šećera i etanola "Potražnja je na razinama koje još nisu viđene. Cijena benzina utjecati će na cijenu etanola i stoga i na cijenu šećera – tako će se cijena šećera kretati izvan kontrole Brazila, prema gore." Brazilsko domaće tržište pokazuje koliko daleko može ići potražnja za etanolom kao gorivom. Benzin koji se prodaje na brazilskim crpkama sadrži 25 posto etanola, što predstavlja najveći postotak u svijetu. Ali potrošači mogu kupiti i čisti etanol, a razvoj "flex fuel" tehnologije u Brazilu omogućava im da odluče koje će gorivo kupiti. Na "flex fuel" vozila koja mogu koristiti benzin ili etanol ili bilo koju njihovu mješavinu, otpada 70 posto svih novih vozila koja se prodaju u



Brazilu. Radi li se o trendu koji će osvojiti svijet još će se vidjeti. Briga za okoliš i skupa nafta povećavaju zanimanje za tu ideju. EU je u tom smislu već donjela za sada neobvezujuću direktivu da udio omjera etanola u benzinu do 2010. godine iznosi 5,75%. Neke zemlje među kojima Francuska i Njemačka taj udio do 2010 žele povećati na 10%, dok je Švedska obznanila da do 2025. želi u potpunosti biti neovisna o nafti te je u smjeru korištenju etanola kao alternativnog goriva napravila najznačajniji iskorak. Koliki se značaj u svijetu posvećuje etanolu govori i činjenica da je američki predsjednik Georg W. Bush u svom obraćanju naciji 01.02.2006 rekao da je SAD sve ovisniji o nafti koja je sve skuplja i dolazi iz nestabilnih regija svijeta. Stoga je nužno da se ta ovisnost prekine, a jedna od najznačajnijih alternative je upravo etanol. U Sjedinjenim Američkim Državama 95 rafinerija etanola proizvodilo je tijekom 2005. godine, 14 rafinerija je započelo s proizvodnjom, 30 je započelo sa izgradnjom, 10 ih se proširilo i industrija je zabilježila rekord od 15.1 milijardi litara (4 milijardi galona) etanola. Iako se u SAD-u etanol proizvodi uglavnom od kukuruza i drugih žitarica te šećerne repe ipak najveći dio svjetske proizvodnje dolazi iz šećerne trske koja ima i najveći potencijal, a to uvelike može odrediti daljnji smjer kretanja cijena šećera na svjetskom tržištu. Analitičari predviđaju daljnjih 5 godina neobuzdanog ulaganja u proizvodne kapacitete. Sve ovo može biti i novi poticaj za domaću šećernu industriju ako se ima u vidu da šećerna repa može poslužiti kao sirovina za proizvodnju etanola čime bi se stvorile mogućnosti za razvoj jedne potpuno nove industrije u nastajanju, te se dodatno angažirali domaći poljoprivredni resursi te iznašao dodatni izvor prihoda za domaću poljoprivredu.

Sažetak predviđanja svjetske bilance za 2005./06. godinu (listopad/rujan) nakon druge revizije nalazi se u donjoj tablici (u milijunima tona, sirova vrijednost):

Tablica 5.2. Predviđanje svjetske bilance šećera

	2005/06	2004/05	Promjene	
			u mil. t	%
<b>Proizvodnja</b>	<b>148.969</b>	<b>144.262</b>	<b>4.707</b>	<b>3.26</b>
<b>Potrošnja</b>	<b>151.194</b>	<b>147988</b>	<b>3.206</b>	<b>2.17</b>
<b>Višak/Manjak</b>	<b>-2.225</b>	<b>-3.726</b>		
<b>Potražnja za uvozom</b>	<b>46.005</b>	<b>45.759</b>	<b>0.246</b>	<b>0.54</b>
<b>Raspoloživost izvoza</b>	<b>45.719</b>	<b>46.164</b>	<b>-0.445</b>	<b>-0.96</b>
<b>Krajnje zalihe</b>	<b>58.274</b>	<b>60.213</b>	<b>-1.939</b>	<b>-3.22</b>
<b>Omjer Zalihe/Potrošnja (u %)</b>	<b>38.54</b>	<b>40.69</b>		

Izvor: International Sugar Organization - Quarterly Market Outlook/ veljača 2006

#### 5.4.4. Reforma šećerne industrije u EU

Zbog svoje blizine za VIRO d.d. industrija šećera u Europskoj uniji je od iznimnog značaja tim više što 60% prhoda ostvaruje na tom zahtjevnom tržištu, a i R. Hrvatska će se uskoro integrirati kao punopravna članica. Zbog toga držimo nužnim što bolje upoznati to tržište i spoznati sve njegove posebnosti kao i regulativu koja ga uređuje.

Europska unija je prihvatila dalekosežnu reformu Zajedničke organizacije tržišta za šećernu industriju, a primjenjivati će se od 01.07.2006 (Council Regulation (EC) No 318/2006 of 20 February 2006 on the common organisation of the markets in the sugar sector, Official Journal of the European Union L58, 28.02.2006). Promjenama će se povećati konkurentnost i tržišna usmjerenost šećernog sektora Europske unije, jamčiti će se održiva

dugoročna budućost i jačati će se pregovaračka pozicija Europske unije u aktualnom krugu razgovora o svjetskoj trgovini. Modernizirati će se aktualni sustav, koji se u velikoj mjeri nije mijenjao oko 40 godina. Zajednička organizacija tržišta šećernog sektora ("režim" šećerne industrije) osnovana je 1968. godine s ciljem osiguranja fer prihoda i samodostatnosti za proizvođače EU. Došlo je do promjena, ali se nije radilo o korjenitim promjenama, unatoč reformama u ostalim područjima zajedničke poljoprivredne politike (Comon Agricultural Policy - CAP), kojima se povećala konkurentnost u poljoprivrednom sektoru smanjivanjem zaštitnih cijena, kompenziranjem poljoprivrednika u obliku izravnih dohodovnih plaćanja i ukidanjem veze između subvencija i proizvodnje

Značajna obilježja dosadašnjeg režima šećerne industrije su zaštitne cijene (minimalna cijena za uzgajivače šećerne repe i garantirana cijena za poticanje tržišta), proizvodne kvote koje imaju za cilj ograničiti prekomjernu proizvodnju, tarife i kvote na uvoz iz trećih zemalja i subvencije za izvozni proizvodni višak izvan granica EU.

Postojale su dvije kategorije kvota: A-kvota (inicijalno određena prema domaćoj potrošnji) i B-kvota (dodatni iznos za ispunjenje izvoznog potencijala). Proizvodne kvote imaju za cilj distribuirati proizvodnju šećera među zemljama članicama i održati ukupnu proizvodnju unutar određenih granica. Predstavljaju maksimalnu količinu šećera za koju se može ostvariti cjenovna potpora. Ukupna kvota za EU-25 iznosi 17,4 milijuna tona (A-kvota: 82%, B-kvota: 18%); zemlje članice mogu proizvoditi više ali tu proizvodnju iznad kvote ("C-šećer") treba prodati izvan granica EU bez subvencije.

Minimalna cijena šećerne repe predstavljala je minimalnu cijenu po kojoj su proizvođači šećera trebali otkupiti šećernu repu od uzgajivača za proizvodnju šećera unutar kvote. Iznosila je 46.72 eura za tonu za šećernu repu za proizvodnju šećera A-kvota i 32.42 eura za tonu za šećernu repu za proizvodnju šećera B-kvota. "Interventne" (tržišne zaštitne) cijene iznosile su 631.9 eura za tonu za bijeli šećer i 523.7 eura za tonu za sirovi šećer. Tekuće cijene se nisu mijenjale od 1993./94. godine.

### ***Razlozi za reformu režima šećerne industrije u EU***

1. Odlukom Žalbenog tijela WTO-a u tužbi Australije, Brazila i Tajlanda u svezi s aspektima režima šećerne industrije EU obvezuje EU na izvršenje promjene režima. U odluci se navodi da je izvoz "C-šećera" profitirao od izvoznih subvencija budući da je unakrsno subvencioniran prihodima iz proizvodnje iz A-kvota i B-kvota. WTO je također presudio da EU premašuje svoje obveze po izvoznoj subvenciji radi svog subvencioniranog izvoza šećernog ekvivalenta za uvoz iz afričkih, karipskih i pacifičkih (ACP) zemalja i Indije. Ova odluka je konačna i ne ostavlja mjesta tumačenju. EU se mora uskladiti s panelom WTO-a do 22. svibnja 2006. Prošla je jedna godina i tri dana od presude i taj zahtjev za usklađenje do 22. svibnja je neprenosiv i obvezujući je za EU. Podrazumijeva se da to znači da se izvozne dozvole za C-šećer ne mogu izdati poslije 22. svibnja i da zadnje carinjenje C-šećera treba obaviti do 1. srpnja 2006., i uzimajući u obzir 60 dana da bi se šećer fizički izveo, posljednji izvozi C šećera EU će se fizički okončati do kraja kolovoza 2006. godine.
2. Šećerni sektor je u EU održavao umjetno visoke cijene. Aktualne razine cijena EU su tri puta više od globalnih tržišnih cijena - što izaziva konstantnu kritiku unutar i izvan granica EU.
3. Aktualni režim industrije šećera istječe 30. lipnja 2006. Ukoliko se ne bi uveo novi režim, prestale bi se primjenjivati sve cjenovne odredbe, svi aranžmani o kvotama i sustav javnog skladištenja ("intervencijski" sustav); na taj način bi moglo doći do ozbiljnih poremećaja na tržištu i prijetnje organiziranom restrukturiranju europskog šećernog sektora.

## ***Ključni elementi reforme***

### Smanjenje cijena

S ciljem veće konkurentnosti i tržišne usmjerenosti reformom se uvode smanjivanja cijena. Onima koji se ne mogu natjecati unutar novog okvira dati će se poticaji u svrhu odstupanja od kvota. Dakle:

- cijene trebaju opet dobiti svoju pravu ulogu kao odlučujući čimbenik u alokaciji odluka o resursima i investicijama;
- otkup u skladišta financiran od EU ("intervencija") će se ukinuti i interventna cijena zamijeniti će se referentnom;
- zaštitna cijena bijelog šećera smanjiti će se stupnjevito;
- minimalne cijene šećerne repe smanjiti će se za odgovarajući iznos;
- novi sustav cijena će ostati neko vrijeme radi osiguranja stabilnosti.

### Djelomična kompenzacija za poljoprivrednike

Isplatiti će se izravna plaćanja uzgajivačima šećerne repe (u visini 60% od gubitka prihoda od sniženja cijene). Izračun plaćanja je isti za svih 25 zemalja članica EU. Izravna plaćanja će postati dio Sheme jedinstvenog plaćanja; plaćanje se dakle uvjetuje izvršenjem zahtjeva "cross compliance" (međusobne usklađenosti) na način da poljoprivrednici dobivaju plaćanje pod uvjetom da djeluju u skladu sa standardima za zaštitu okoliša, zdravlja i dobrobiti.

### Smanjivanje kvote

Za kampanju prerade šećerne repe 2006/07 EU je značajno smanjila kvote komparirajući s kampanjom 2005/07 kada je proizvodnja bila gotovo 21,5 mil. tona..

Tablica 5.3.

EU kvota za kampanju 2006/07	
Država	tona
Belgija	701.595
Češka	411.332
Danska	353.216
Njemačka	2.859.942
Grčka	280.323
Španjolska	896.567
Francuska (metropole)	2.760.245
Francuska (DOM)	423.912
Irska	176.245
Italija	1.342.672
Latvia	60.759
Litva	94.161
Madarska	363.966
Nizozemska	732.715
Austria	330.079
Poljska	1.498.046
Portugal (continental)	61.714
Portugal (Açores)	8.803
Slovenija	46.849

<b>Slovačka</b>	<b>183.225</b>
<b>Finska</b>	<b>129.156</b>
<b>Švedska</b>	<b>325.728</b>
<b>Velika Britanija</b>	<b>1.005.863</b>
<b>Prosjek EU 25</b>	<b>15.047.113</b>

Postoji nada da će dobrovoljno restrukturiranje dovesti do dostatnog sniženja kvote. Fond za restrukturiranje će ponuditi puni poticaj za napuštanje proizvodnje šećera onima čija proizvodnja nije održiva.

Fondovi za restrukturiranje mogli bi se koristiti na tri načina:

- industrija: dati doprinos troškovima zatvaranja tvornica/ponovnog oživljavanja mjesta
- poljoprivrednici: kompenzirati za smanjivanja pune cijene u prvoj godini
- najviše pogodena područja: financirati mjere diverzifikacije.

Fond bi se trebao financirati iz davanja na kvotu tijekom prvih godina. Ova shema je detaljnije prikazana u zasebnom odlomku. Na kraju četverogodišnjeg razdoblja restrukturiranja uvesti će se paušalna smanjivanja kvote u svim zemljama članicama EU, ali samo ako tako zahtijeva stanje na tržištu.

Aktualni aranžmani o kvotama će se pojednostavniti spajanjem A-kvota i B-kvota u jednu kvotu; sustav kvota će se proširiti. S ciljem održavanja razina proizvodnje u zemljama članicama EU koje trenutno proizvode C-šećer, dodatne šećerne C-kvota biti će raspoložive uz jednokratno plaćanje od 730 eura za tonu.

#### *Tržišna ravnoteža*

Zadržati će se alati za omogućavanje tržišne ravnoteže za svaku marketinšku godinu, primjerice:

- Prijenosni mehanizam: šećerane mogu prenijeti premašivanje kvote u slijedeću godinu
- Mehanizam povlačenja: Komisija može riješiti tržišnu neravnotežu prisilnim skladištenjem šećera
- Shema privatnog skladištenja: aktivira se ako je tržišna cijena niža od referentne cijene.

#### *Proširenje alternativnih prodajnih mjesta za šećer izvan kvote*

Nastojat će se poboljšati poticaje za industrijsku uporabu šećera:

- industrija biogoriva, kemijska i farmaceutska industrija imati će pristup šećeru izvan kvote što će im garantirati razumne cijene sirovina
- promovirati će se prerada biogoriva iz šećerne repe - za šećernu repu kao energetski usjev moći će se ostvariti pomoć u visini 45 eura po hektaru (pod uvjetom reforme zajedničke poljoprivredne politike (CAP-a) 2003. godine) i moći će se ostvariti "set-aside" plaćanja.

#### *Neutralnost proračuna*

Reformu će karakterizirati neutralnost proračuna budući da će se troškovi novih mjera, posebice kompenzacija proizvođačima šećerne repe, prebijati uglavnom uštedama koje proizlaze iz značajnog smanjivanja izvoznih subvencija.

## Utjecaj reforme na zemlje članice EU

### Promjenjivi utjecaj u EU

Utjecaj reforme šećerne industrije varira s obzirom na mogućnost zemalja članica za održivom proizvodnjom. Područja sa specifičnim prednostima kao što su Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Nizozemska, Poljska, Švedska i Velika Britanija trebala bi biti najmanje pogođena.

### Kompenzacija za negativne utjecaje

Negativni utjecaji mogu se kompenzirati:

- novim prodajnim mjestima za proizvodnju izvan kvote (etanol i industrijska primjena);
- rafiniranjem šećera od šećerne trske u tvornicama šećerne repe s ciljem postizanja ekonomije razmjera;
- povećanjem kvota za izoglukozu;
- prijelazom na alternativne usjeve (posebice pšenicu ili kukuruz);
- fondom za restrukturiranje.

### 5.4.5. Europska industrija šećera u brojkama

Proizvodnja šećera u EU-25 varira između približno 19-20 milijuna tona godišnje. Šećer se proizvodi u svim zemljama članicama EU-25 osim Cipra, Estonije, Luksemburga i Malte. Francuska, Njemačka i Poljska su najveći proizvođači i čine polovicu proizvodnje šećera u EU-25, a iza njih se nalazi Italija i Velika Britanija. Efikasnost proizvodnje šećera značajno varira među zemljama članicama EU.

Šećerna repa pokriva 1,8 milijuna hektara u EU-15, što predstavlja 1,4 posto poljoprivredne površine i 1,6 posto do 1,8 posto vrijednosti poljoprivrednog outputa EU.

Postoji više od 325.000 poljoprivrednika koji se bave uzgojem šećerne repe u EU (230 000 u EU-15; 95 000 u novim zemljama članicama). Na Njemačku otpada oko 48 300 gospodarstava, 46 400 na Italiju i 31 800 na Francusku, i ove tri zemlje čine više od polovice gospodarstava koja se bave uzgojem šećerne repe u EU-15. Šećerna repa se obično uzgaja zajedno s ostalim ratarskim usjevima kao što su žitarice. Općenito je broj gospodarstava koja se bave uzgojem šećerne repe veći od prosjeka s obzirom na površinu i ekonomske pokazatelje.

Tablica 5.4. Kampanja 2004/05

	Proizvodnja unutar kvote			Ukupna proizvodnja 2004/2005	Prinos 2004/2005	Udio u proizvodnji
	A-kvota	B-kvota	Ukupna kvota			
EU 25	14.723.21	2.717.321	17.440.53	19.998.055	9,14	100,0%
Francuska	2.970.359	798.632	3.768.991	4.515.176	12,23	22,6%
Njemačka	2.612.913	803.982	3.416.896	4.305.959	9,83	21,5%
Poljska	1.580.000	91.926	1.671.926	2.001.412	6,72	10,0%
Velika Britanija	1.035.115	103.512	1.138.627	1.390.000	10,22	7,0%
Italija	1.310.904	246.539	1.557.445	1.158.163	6,43	5,8%
Španjolska	957.082	39.879	996.961	1.078.176	9,80	5,4%
Nizozemska	684.112	180.447	864.560	1.036.762	10,47	5,2%
Belgija	674.906	144.906	819.812	991.666	10,89	5,0%
Češka	441.209	13.653	454.862	553.960	7,96	2,8%
Mađarska	400.454	1.230	401.684	487.725	7,30	2,4%

<b>Danska</b>	<b>325.000</b>	<b>95.746</b>	<b>420.746</b>	<b>471.518</b>	<b>9,81</b>	<b>2,4%</b>
<b>Austrija</b>	<b>314.029</b>	<b>73.298</b>	<b>387.326</b>	<b>458.137</b>	<b>10,24</b>	<b>2,3%</b>
<b>Švedska</b>	<b>334.784</b>	<b>33.478</b>	<b>368.262</b>	<b>371.632</b>	<b>7,80</b>	<b>1,9%</b>
<b>Grčka</b>	<b>288.638</b>	<b>28.864</b>	<b>317.502</b>	<b>259.301</b>	<b>7,91</b>	<b>1,3%</b>
<b>Slovačka</b>	<b>189.760</b>	<b>17.627</b>	<b>207.432</b>	<b>233.005</b>	<b>6,75</b>	<b>1,2%</b>
<b>Irska</b>	<b>181.145</b>	<b>18.115</b>	<b>199.260</b>	<b>223.745</b>	<b>7,22</b>	<b>1,1%</b>
<b>Finska</b>	<b>132.806</b>	<b>13.280</b>	<b>146.087</b>	<b>148.583</b>	<b>4,79</b>	<b>0,7%</b>
<b>Litva</b>	<b>103.010</b>	<b>0</b>	<b>103.010</b>	<b>132.857</b>	<b>5,24</b>	<b>0,7%</b>
<b>Portugal</b>	<b>132.806</b>	<b>13.280</b>	<b>146.087</b>	<b>148.583</b>	<b>4,79</b>	<b>0,7%</b>
<b>Latvija</b>	<b>66.400</b>	<b>105</b>	<b>66.505</b>	<b>67.111</b>	<b>4,94</b>	<b>0,3%</b>
<b>Slovenija</b>	<b>48.157</b>	<b>4.816</b>	<b>52.973</b>	<b>37.994</b>	<b>6,23</b>	<b>0,24%</b>

Izvor: Europska komisija, DG Poljoprivreda i ruralni razvoj

Ukupna poljoprivredna površina gospodarstava za uzgoj šećerne repe (70 hektara, od kojih se osam odnosi na šećernu repu) je veća od prosjeka za sva poljoprivredna gospodarstva (20 hektara). Općenito poljoprivredna gospodarstva za uzgoj šećerne repe ostvaruju nadprosječnu dobit.

Postoji 126 tvornica za preradu šećerne repe u EU-15 i šest rafinerija za šećernu trsku u četiri zemlje članice (Finskoj, Francuskoj, Portugalu, Velikoj Britaniji). Nakon proširenja EU, šećerni sektor je postao bogatiji za približno 90 pogona za preradu šećera (oko 60 u Poljskoj i 30 među ostalim proizvođačima šećera). Samo Poljska (s više od 100 000 proizvođača šećerne repe) čini 2 milijuna tona proizvodnje (brojke iz 2004./05. godine).

Tijekom zadnjih godina u EU-15 postoji tendencija racionalizacije i rezanja radnih mjesta u šećernom sektoru. To je posljedica povećane produktivnosti u proizvodnji i preradi šećerne repe. Primjerice, postojalo je približno 374 tvornica za preradu šećera u EU-15 1968./69. godine, oko 240 1990. godine i samo 126 2003. godine. U razdoblju od 1992./93. do 2003./04. godine broj radnih mjesta u prerađivačkom sektoru pao je sa 58 546 na 31 862.

Iz svega navedenog može se zaključiti da u EU postoji strukturni višak u proizvodnji šećera. Veliki dio takvog viška izvozi se u treće zemlje kroz subvencije. Prema presudi Svjetske trgovinske organizacije (WTO) od travnja 2005. u svezi sa određenim trgovinskim aspektima režima šećerne industrije, EU mora smanjiti takav izvoz. Nadalje, razni zaključeni aranžmani o preferencijalnom uvozu (EBA, Balkanski sporazum) vjerojatno će dovesti do znatnog povećanja količina šećera koje EU uvozi, i na taj će način opet porasti strukturni višak u proizvodnji šećera. Osim toga, Komisija (i mnogi drugi nositelji interesa) drže da je proizvodnja šećera u mnogim regijama EU dugoročno neodrživa. Ovo gledište se odnosi na uzgajivače šećerne repe kao i na dio prerađivačkog sektora. Iz svih tih razloga bilo je potrebno restrukturirati šećerni sektor EU.

Cilj restrukturiranja industrije je maknuti iz proizvodnje one uzgajivače i prerađivače koji neće biti u mogućnosti djelovati u poslovnom ozračju rezanja cijena. Šećerane i uzgajivače šećerne repe će se ohrabriti da odstupe od svojih prava na kvote. Na taj će način efikasniji proizvođači imati bolje mogućnosti u budućnosti i EU neće izgubiti proizvodne kapacitete.

**Shemu restrukturiranja će se provoditi kroz četverogodišnje razdoblje (2006./07. do 2009./10. godine).**

Tablica 5.5. Institucionalne cijene u šećernoj industriji EU nakon prihvaćenih promjena

		06/07	07/08	08/09	09/10	od 2010/11
<b>CIJENE</b>						
Institucionalna referentna cijena za krajnje potrošače	(€/t)	631,90	631,90	541,50	404,40	404,40
Institucionalna/referentna cijena šećera bez iznosa restrukturiranja - proizvođačka	(€/t)	505,50	458,10	428,20	404,40	404,40
Iznos restrukturiranja	(€/t)	126,40	173,80	113,30	-	-
Kumulativno smanjenje cijene s pozicije potrošača	%	0%	0%	14,3%	36%	36%
Kumulativno smanjenje cijene s pozicije proizvođača	%	20%	27,5%	35%	36%	36%
Minimum sugar beet price	(€/t)	32,86	29,78	27,83	26,29	26,29

Shema se sastoji od dva dijela:

- značajne, degresivne (tijekom vremena smanjivane) pomoći za restrukturiranje po toni u visini 730 eura za tonu kvote u prvoj i drugoj godini, 625 eura za tonu u trećoj godini i 520 eura za tonu u četvrtoj godini. Biti će dostupna šećeranama, proizvođačima izoglukoze i inzulinskog sirupa i odobriti će se za zatvaranje tvornica i za odstupanje od proizvodne kvote. Prerađivači mogu napustiti proizvodnju tijekom bilo koje od četiri godine. Pomoć za restrukturiranje će se isplatiti u dva obroka (60 posto do 31. ožujka tekuće marketinške godine i 40 posto najkasnije do 30. studenog iduće godine);

- "top-up" plaćanja kojim se omogućava da uzgajivači šećerne repe, koji opskrbljuju tvornicu koja dobiva pomoć za restrukturiranje u 2006./07. godini i koja se zatvara, primaju izravno plaćanje u cijelosti.

Shema restrukturiranja financira se iz specifičnog iznosa koji se zaračunavao kroz tri godine na sve šećerne kvote, kvote za izoglukozu i inzulinski sirup. Predložene stope iznose 126,40 eura za tonu u 2006./07. godini, 173,80 eura za tonu u 2007./08. godini i 113,30 eura za tonu u 2008./09. godini. Plaćanje će se također izvršiti u dva obroka svake godine.

Tržište Europske unije, bez obzira na sve izneseno, u našem slučaju još uvijek iskazuje stabilnost u svim komercijalnim elementima, te ostaje trajno interesantno za šećer od šećerne repe, naročito u manjim komercijalnim pakiranjima. Pri tome valja napomenuti da je u predstojećem četverogodišnjem razdoblju restrukturiranja europske industrije šećera nužno pratiti sve trendove koji se na tom tržištu događaju i učiniti sve potrebite prilagodbe kako bi se održala konkurentnost. i spremno dočekalo pristupanje R. Hrvatske u punopravno članstvo EU.

Plasmanom na ino tržište postiže se niz pozitivnih efekata:

- 10% do 15% viša cijena u odnosu na domaće tržište
- brži obrtaj zaliha
- bolji uvjeti prodaje i naplate
- smanjuje se pritisak na domaće tržište u pogledu količine, a samim time i cijene

### **5.5. Rizik konkurencije**

U Republici Hrvatskoj danas uz VIRO d.d. postoje još dvije šećerane. To je Kandit premijer d.o.o. iz Osijeka, Frankopanska 99. Šećerana je danas u vlasništvu konditorske industrije

Kandit d.d. Prema dostupnim informacijama Kandit d.d. je kroz proces restrukturiranja i vlasničke transformacije grupe IPK Osijek d.d., a na temelju dužničko-vjerovničkog odnosa preuze kompletnu imovinu od IPK Tvornice šećera Osijek d.o.o. te je unio u novoosnovano društvo Kandit premijer d.o.o. Sam proces vlasničke transformacije IPK Osijek pod nadzorom je Hrvatskog fonda za privatizaciju, a IPK Tvornica šećera Osijek d.o.o. je 2001. godine sanirana od strane države. Druga šećerana je Sladorana d.d. iz Županje, Naselje šećerana 63. Ova šećerana je tijekom svoje sanacije 2001. prešla u državno vlasništvo.

Kako nema javno dostupnih podataka o financijskim pokazateljima ovih dviju šećerana za potrebe ovih prospekta napraviti ćemo samo komparaciju naturalnih pokazatelja.

Iako je Viro d.d. prvotno instaliranim kapacitetom bila najmanja šećerana treba naglasiti da je investiranjem u proširenje i modernizaciju pogona kapacitet šećerane povećan za 50% te se može reći da su sve tri šećerane gotovo izjednačene u pogledu preradbenih kapaciteta.

Tablica 5.6. Proizvodnja šećera u Hrvatskoj od šećerne repe (1998 – 2005)

Godina	Proizvodnja u tonama			
	Virovitica	Osijek	Županja	Ukupno
1998/99	36.746	57.415	45.548	139.709
1999/00	36.301	41.720	33.624	111.645
2000/01	24.124	16.380	15.205	55.709
2001/0	27.376	42.643	33.405	103.424
2002/03	44.627	52.256	49.897	146.780
2003/04	25.308	17.647	26.664	69.619
2004/05	49.144	62.829	64.302	176.275
2005/06	65.711	69.650	68.000	203.631

Za proizvodnju šećera slikovito se može reći da se «šećer stvara u polju». To znači da se prvenstveno zajedničkim naporom šećerane i proizvođača repe treba kontinuirano raditi na povećanju prinosa šećera po hektaru zasijane površine. U EU danas je taj prosijek oko 8 t/ha, no kad bi se promatrali samo najveći proizvođači šećera u EU taj se prosijek penje na iznad 10 t/ha. dok je taj prosijek u Hrvatskoj ispod 6 t/ha i to je jedan od najvećih neiskorištenih potencijala za šećernu industriju budući postoje svi prirodni uvjeti da se dostigne proizvodnja na razini EU. VIRO d.d. ulaže ogromne napore u tom smjeru kako bi se s jedne strane povećao sam urod šećerne repe po hektaru zasijane površine, a s druge strane što je još važnije kako bi se povećala digestija odnosno sadržaj šećera u samoj repi. Na taj način osigurava se kvalitetna sirovina koja proizvođačima jamči siguran prihod, a šećerana uz racionalno korištenje preradbenih kapaciteta može ostvariti najpovoljnije rezultate.

Usporedba ostvarenih proizvodnih rezultata u protekle četiri kampanje (od osnivanja VIRO-a d.d.) između hrvatskih šećerana prikazana je u donjoj tablici.

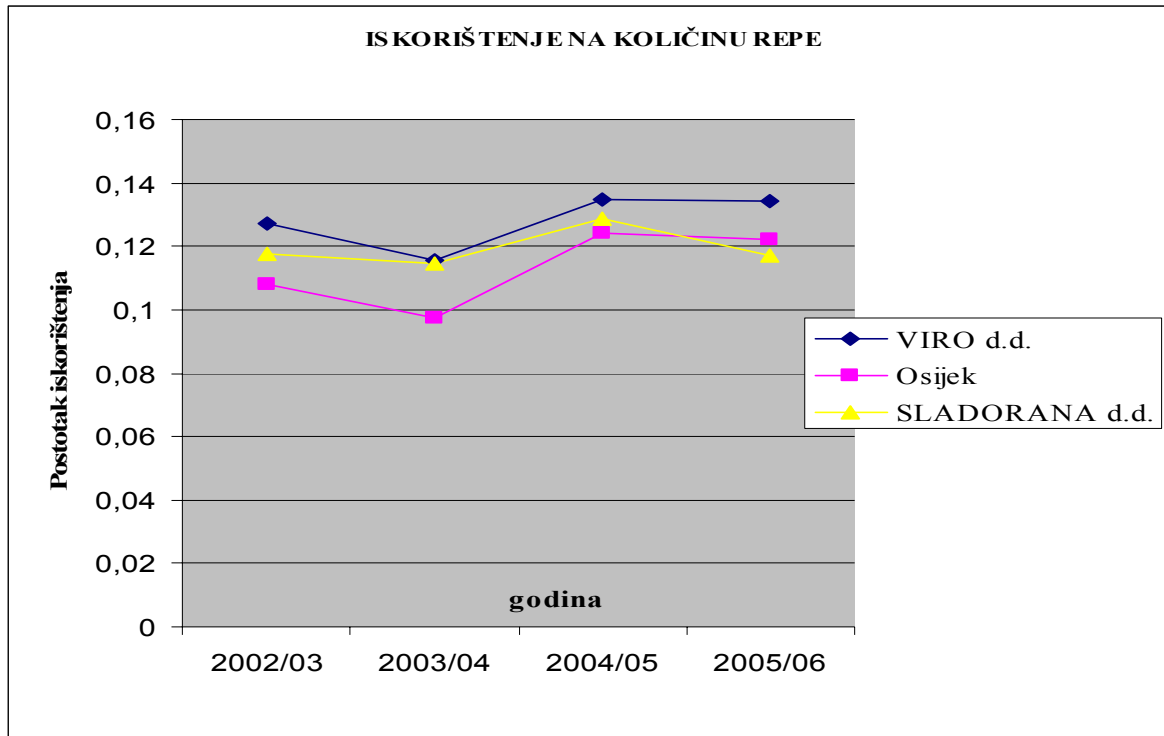
Tablica 5.7.

Godina	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06
<b>Proizvodnja šećerne repe</b>				
Viro d.d.	351.430	219.429	364.301	490.000
Osijek	482.850	181.339	506.508	571.378
Sladorana d.d.	424.451	233.235	500.419	580.000
<b>Digestija -prosječan prinos šećera po toni repe</b>				
Viro d.d.	0,13	0,12	0,13	0,14
Osijek	0,108	0,097	0,124	0,122
Sladorana d.d.	0,118	0,115	0,129	0,118
<b>Prosječni prinos šećera po hektaru</b>				



Viro d.d.	6,03	3	6,83	7,3
Osijek	4,85	1,77	6,03	6,41
Sladorana d.d.	6,161	3,191	6,402	5,888

Graf 5.7.

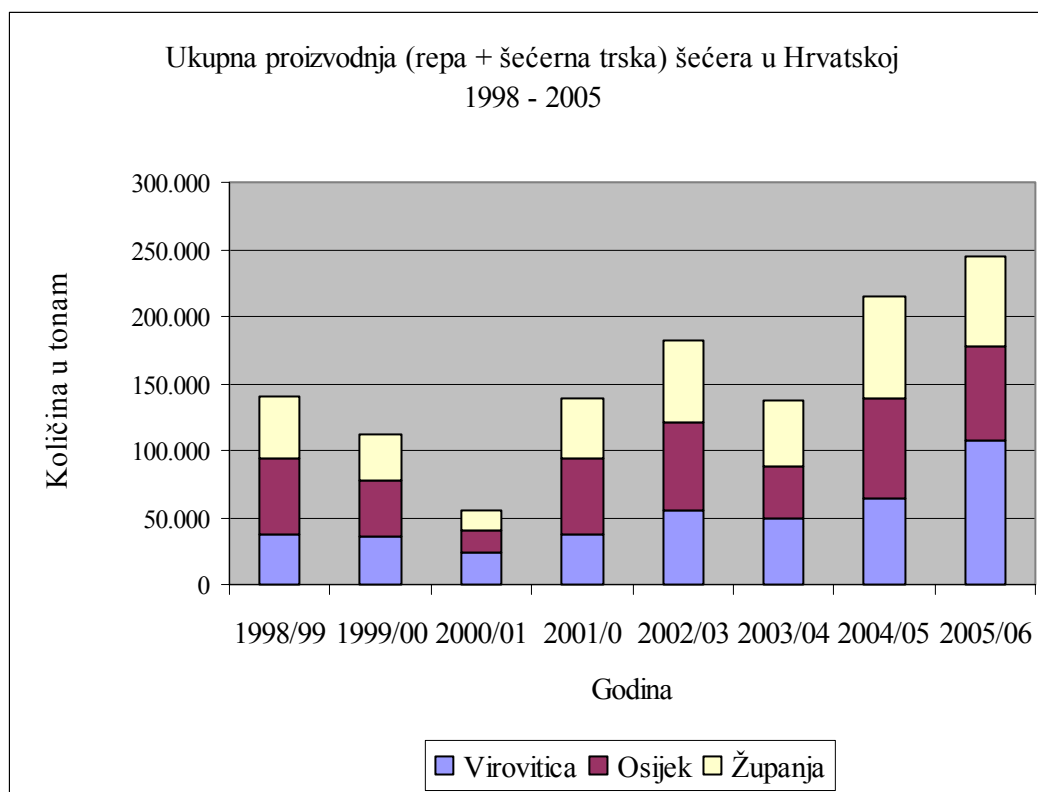


Osim šećerne repe domaća šećerna industrija kao sirovinu koristi i sirovi šećer iz šećerne trske. Od 2001. godine pristupanjem R. Hrvatske u WTO moguće je iskoristiti kvotu za slobodan uvoz sirovog šećera, bez carinskih davanja, i to u iznosu od 40.000 tona podrijetlom iz zemalja članica WTO-a. Ministarstvo poljoprivrede svake godine raspisuje natječaj za raspodjelu kvote i uobičajeno je da se ona raspodjeljuje na sve tri šećerane (13.333 tona za svaku). Rafiniranjem šećera od šećerne trske u tvornicama šećerne repe postiže se ekonomija razmjera i smanjuje cijena koštanja šećera.

Budući se za 2005. godinu Sladorana d.d. i Kandit premijer d.o.o. nisu javili na predmetni natječaj, VIRO-u d.d. je dodijeljena ukupna kvota od 40.000 tona koja je s uspjehom prerađena.

Potrošnja šećera u Hrvatskoj kreće se na razini 150 do 160 tisuća tona godišnje. Domaća šećerna industrija svojom produkcijom može u potpunosti zadovoljiti tu potražnju.

Graf 5.8.

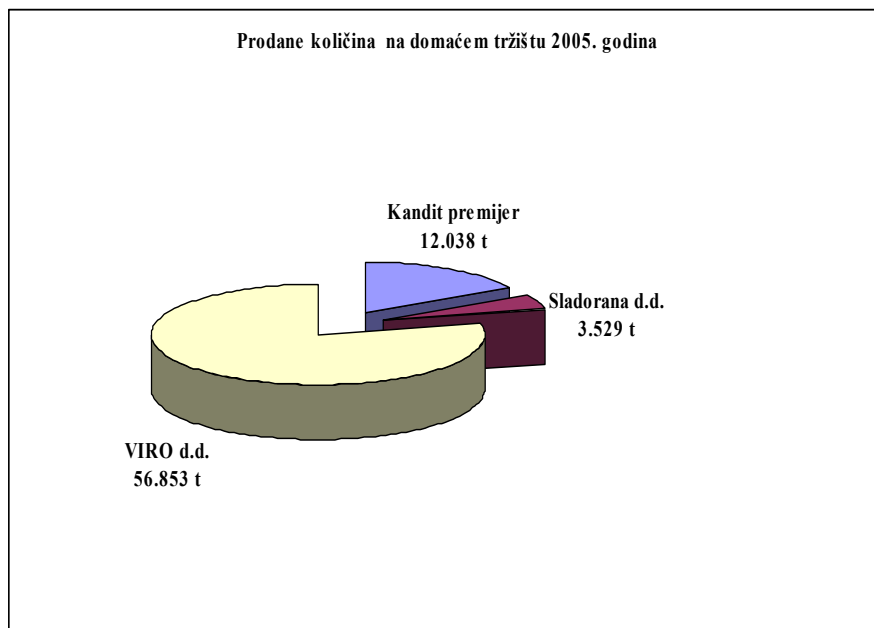


Međutim iz domaćih izvora namiruje se svega 60% domaće potrošnje dok se ostatak namiruje uglavnom iz uvoza. Trgovinski ugovori koje je potpisala R. Hrvatska dozvoljavaju slobodan uvoz bijelog šećera u ukupnom iznosu od 13.440 tona koji je podjeljen na 2 kvote i to 6.600 tona iz zemalja članica WTO-a, te 6.840 tona iz EU-a. Na sav ostali uvoz plaća se osnovna stopa carine koja iznosi 27 € na 100 kg. Uzimajući u obzir trenutne cijene na svjetskom tržištu i davanja koja bi se trebala plaćati za uvoz šećeranama ostaje dovoljno manevarskog prostora da mogu konkurirati takvom uvozu. Jedan dio uvoza dolazi i u obliku sirupa (izoglukoza) dobivenog iz kukuruza koji se koristi kao zamjena šećera, uglavnom u proizvodnji napitaka. Investicijom u opremu za pripremu pasterizirane otopine šećera vjerujemo da ćemo uspjeti supstituirati jedan dio ovog uvoza.

Na kraju valja napomenuti da opravdano sumnjamo da je jedan veliki dio šećera ulazio na domaće tržište i nelegalnim putevima (meka granica s BiH) i nekontroliranim uvozom što je uvelike otežavalo plasman domaćeg šećera. Taj šećer je dolazio iz EU kao strukturalni višak tzv «C šećer» i bio je visoko subvencioniran, no međutim kako je već bilo spomenuto zbog svojih obveza koje je EU preuzela prema odlukama WTO-a, taj šećer od slijedeće kampanje neće se više smjeti izvoziti. Na taj način hrvatskim šećeranama se otvara mogućnost povećanog plasmata svojih proizvoda ne samo na domaće tržište nego i na tržište BiH koje se opskrbljivalo uglavnom iz EU-a.

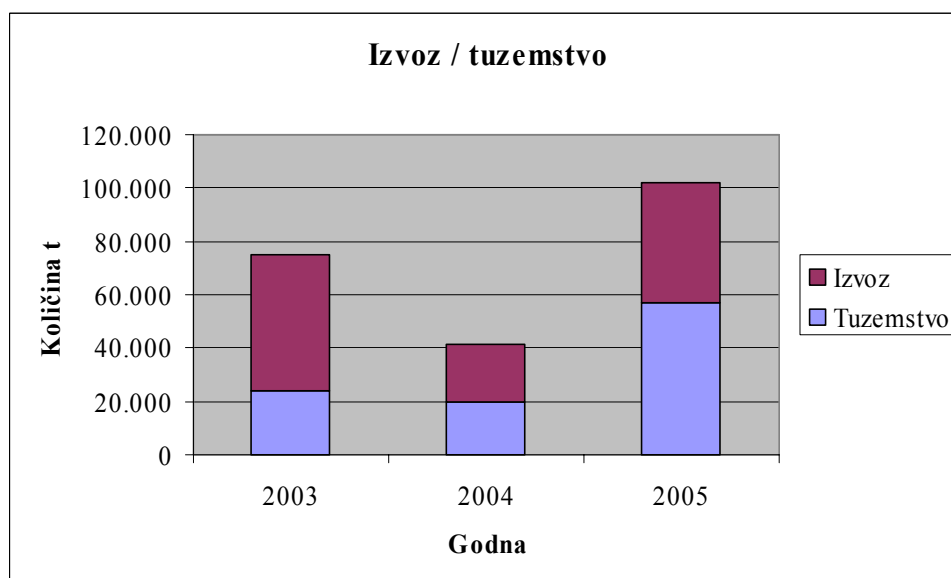
Viro d.d. je u 2005. napravio snažan iskorak na domaćem tržištu, a svoj udio nastojat će održati proširenom paletom proizvoda te kvalitetnom i pravovremenom uslugom.

Graf 5.9.



Uz domaće tržište VIRO d.d. značajan dio šećera plasira i na tržište EU-a. Prema Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju RH s Europskom unijom (SSP), koji je stupio na snagu 1. veljače 2005, (trgovački dio sporazuma na snazi je od 2001.) ukinute su sve uvozne carine na uvoz hrvatskog šećera proizvedenog od šećerne repe odnosno domicilnog podrijetla. Razlika u cijenama šećera na dvama tržištima učinila je koncesiju vrlo privlačnom. Proizvodnju koja je drastično padala i bila na rubu kolapsa (grafikon br. 5.8.) od 2001. bilježi stalni uspon.

Graf 5.10.



Najveći dio šećera prodavao se u Italiju no 2005. godine uspjeli smo napraviti značajan prodor na tržište Njemačke, te vjerujemo da ćemo na tom tržištu ostati trajno prisutni.

Tablica 5.8. Izvoz prema zemljama 2004/05

ZEMLJA EU	2004.		2005.	
	Količina (kg)	%	Količina (kg)	%
ITALIJA	20.179.320	97,45	30.835.970	65,18
NJEMAČKA			8.421.900	17,8
SLOVENIJA			3.096.800	6,55
MAĐARSKA			2.028.000	4,29
AUSTRIJA	288.000	1,38	2.645.280	5,59
VEL. BRITANIJA	240.000	1,16	192.000	0,4
NIZOZEMSKA			90.000	0,19
<b>UKUPNO:</b>	<b>20.707.320</b>	<b>100</b>	<b>47.309.950</b>	<b>100</b>

Treba naglasiti da odredbe iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) po kojima Hrvatska u EU može šećer izvoziti neograničeno vrijede do 31.12.2006. Naime uvažavajući zahtjev EU-a, a s obzirom na započetu reformu šećerne industrije, R. Hrvatska je pristala na uvođenje kvotnog režima za izvoz šećera iz Hrvatske u Europsku uniju, iako to prema SSP-u nije bila u obvezi. Ministarstvo poljoprivrede koje je imalo mandat za pregovore zacrtalo je kao cilj da kvote budu na razini najbolje izvozne godine što je i postignuto. Tako će od 1. siječnja 2007. Hrvatska u EU moći bez carina izvoziti 180.000 tona šećera godišnje što je sasvim zadovoljavajuće, tim više što očekujemo da će se zbog izostanka subvencioniranog šećera iz EU mogućnost plasmana na domaće tržište značajno povećati. Postignuti dogovor koji je parafiran za vrijeme pisanja prospekta trebaju još potvrditi parlament EU i R. Hrvatske Hrvatska je zauzvrat pristala na preferencijalnu kvotu od 80 tisuća tona za izvoz šećera iz EU-a u Hrvatsku, što će se također početi primjenjivati 1. siječnja sljedeće godine. Prve godine Hrvatska će europski šećer do iznosa od 80 tisuća tona cariniti 75 posto od pune carinske stope, druge godine 70 posto, a nakon toga 50 posto. Također je dogovoreno da Europska unija neće moći subvencionirati izvoz šećera u Hrvatsku.

U nastavku ćemo prikazati odnos ukupne proizvodnje šećera od šećerne repe u R. Hrvatskoj i izvoz istog.

Tablica 5.9. Proizvodnja vs izvoz šećera u R. Hrvatskoj

Godina	2001	2002	2003	2004	2005
<b>Proizvodnja</b>	<b>103.424</b>	<b>146.780</b>	<b>69.619</b>	<b>176.275</b>	<b>203.650</b>
<b>Izvoz</b>	<b>31.564</b>	<b>61.913</b>	<b>153.813</b>	<b>48.326</b>	<b>184.814</b>

Obzirom na to da će cijena šećera na tržištu EU značajno pasti, a u skladu sa zacrtanom reformom šećerne industrije u naredne četiri godine, najvažnije pitanje koje se nameće je kako ostati konkurentan na tom tržištu i ostvarivati dobre rezultate.

1. Iz Sheme restrukturiranja (tablica ) vidljivo je da će za kampanje 2006/07 i 2007/08. godine bit zadržana ista razina cijena šećera tako da ćemo u tom periodu moći zadržati svoju konkurentnost i iskoristiti to razdoblje za prilagodbe za najavljeni pad cijena od 2008 godine. Prije svega završit će se započete investicije koje će omogućiti smanjenje troškova proizvodnje te će se proširiti asortiman gotovih proizvoda koje će imati dodatnu vrijednost i postizati će bolje prodajne cijene. Takav proizvod olakšat će daljnji prodor na zahtjevno tržište i njegovo lakše pozicioniranje.
2. Istodobno moramo maksimalno pomoći našim kooperantima da do 2008. godine podignu prinos šećera po hektaru iznad 8 tona. Uzimajući u obzir da je prinos 2002. godine, kada smo preuzeli tvornicu, bio oko 4 tone, a danas je blizu 7 t/ha vjerujemo da ćemo to i ostvariti. Na taj način će i smanjenje cijene šećerne repe, koje mora uslijediti, omogućiti proizvođačima da uz povećani prinos zadrže istu razinu prihoda.

Cijena šećerne repe trenutno iznosi 40 €/t, dok je izvozna cijena šećera 560 €/t. 2010. godine ćemo uz cijenu repe od 25 €/t moći nuditi šećer po cijeni od 404 €/t

- Prateći trendove europske industrije šećera, smatramo da je okrupnjavanje hrvatske industrije šećera uz moderan i dinamičan menadžment, te pravilna ulaganja u modernizaciju proizvodnje šećera i šećerne repe najbolji odgovor na tržišnu utakmicu koja predstoji skorim ulaskom R. Hrvatske u EU. Stoga smo već pokušali poduzeti određene korake u tom smjeru te smo se kao ponuđači javili na natječaj za otkup državnog udjela u SLADORANA-i d.d. No natječaj je poništen, a daljnje odluke o privatizaciji su u sferi politike. U prilog tezi oko ujedinjavanja govore i podaci u donjoj tabeli

Tablica 5.10. Broj kompanija, tvornica i radnika: EU-15

	Šećerne i rafinerijske kompanije		Šećerane		Osoblje zaposleno tijekom kampanje	
	1992/1993	2003/2004	1992/1993	2003/2004	1992/1993	2003/2004
Austrija	1	1	3	3	1 621	1 067
Belgija	9	2	9	8	2 380	970
Danska	1	1	4	3	1 571	858
Finska	1	2	3	2	460	184
Francuska	30	16	48	32	13 377	7 963
Njemačka	14	7	52	27	9 509	6 778
Grčka	1	1	5	5	3 495	1 875
Irska	1	1	2	2	964	650
Italija	12	5	25	19	9 600	4 550
Nizozemska	2	2	6	5	2 589	1 492
Portugal	2	1	-	1	970	283
Španjolska	5	3	22	11	6 500	3 100
Švedska	1	1	5	2	2 029	840
Velika Britanija	2	2	10	6	3 481	1 252
<b>EU-15</b>	<b>82</b>	<b>45</b>	<b>194</b>	<b>126</b>	<b>58 546</b>	<b>31 862</b>
<b>Smanjivanje (%)</b>	<b>45%</b>		<b>35%</b>		<b>46%</b>	

Izvor: CEFS, Europski odbor proizvođača šećer

Započete reforme o kojima je već bilo riječi samo će pojačati ovaj trend u EU. Dakle ne radi se o našoj namjeri stvaranja nekakvog monopolskog položaja, već smo vođeni idejom da se što efikasnije odupremo nesmiljenoj konkurenciji, a poglavito u trenutku ulaska R. Hrvatske u EU.

Već u prvoj fazi kroz jedinstvenu nabavu, bolju organizaciju sirovinskog sektora i zauzimanjem bolje pregovaračke pozicije kod ino-partnera i finansijskih institucija držimo da bi se stvorile značajne rezerve koje bi bilo nužno investirati u modernizaciju proizvodnje i nadoknaditi veliki tehničko-tehnološki jaz u proizvodnji od normi i standarda koji su na snazi u EU, te će značajno smanjiti troškove proizvodnje i cijenu koštanja šećera. Optimalizirao bi se kapacitet prerade svake šećerane i repa bi se prerađivala kad je tehnološki najbolja za preradu.

## 6. PODACI O IMOVINI, ZADUŽENOSTI, FINANCIJSKOM POLOŽAJU, TE DOBITKU IZDAVATELJA

Račun dobitka i gubitka\*

u 000 KN

POZICIJA	2003.	2004.	2005.
2	3	4	5
<b>POSLOVNI PRIHODI</b>	<b>411.939</b>	<b>241.381</b>	<b>485.459</b>
Prihodi od prodaje u zemlji	134.831	124.542	270.102
Prihodi od prodaje u inozemstvu	274.844	113.263	211.568
Ostali prihodi	2.265	3.576	3.789
<b>POSLOVNI RASHODI</b>	<b>350.952</b>	<b>206.683</b>	<b>403.204</b>
Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	212.714	244.867	369.134
Troškovi osoblja	25.531	28.328	32.387
Amortizacija	28.211	5.426	9.429
Vrijednosno usklađenje i rezerviranja	0	0	0
Ostali troškovi iz osnovne djelatnosti	10.156	7.153	6.711
Smanjenje (povećanje) zaliha nedovršene proizvodnje	74.340	-79.090	-14.457
<b>FINANCIJSKI PRIHODI</b>	<b>3.906</b>	<b>5.513</b>	<b>7.085</b>
Pozitivne tečajne razlike	785	885	854
Kamate i ostali financijski prihodi	3.121	4.628	6.230
<b>FINANCIJSKI RASHODI</b>	<b>9.356</b>	<b>10.709</b>	<b>12.900</b>
Negativne tečajne razlike	3.574	6.978	5.177
Kamate i ostali financijski rashodi	5.781	3.731	7.722
<b>IZVANREDNI PRIHODI</b>	<b>2.271</b>	<b>9.150</b>	<b>11.169</b>
<b>IZVANREDNI RASHODI</b>	<b>131</b>	<b>3.425</b>	<b>14.041</b>
<b>UKUPAN PRIHOD</b>	<b>418.116</b>	<b>256.044</b>	<b>503.713</b>
<b>UKUPAN RASHOD</b>	<b>360.439</b>	<b>220.817</b>	<b>430.145</b>
<b>DOBIT ILI GUB. PRIJE OPOREZIVANJA</b>	<b>57.677</b>	<b>35.227</b>	<b>73.568</b>
POREZ NA DOBIT ILI GUBITAK	0	0	0
<b>DOBIT ILI GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA</b>	<b>57.677</b>	<b>35.227</b>	<b>73.568</b>

## Bilanca\*

000 KN

R.b.	POZICIJA	STANJE	STANJE	STANJE
		31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.
1	2	3	4	5
	<b>AKTIVA</b>			
<b>A</b>	<b>POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>B</b>	<b>DUGOTRAJNA IMOVINA</b>	<b>107.658</b>	<b>298.695</b>	<b>114.697</b>
	Nematerijalna imovina	95	201	236
	Materijalna imovina	106.832	102.995	98.283
	Financijska imovina	179	188.546	11.242
	Potraživanja	553	6.954	4.935
<b>C</b>	<b>KRATKOTRAJNA IMOVINA</b>	<b>163.281</b>	<b>271.585</b>	<b>362.456</b>
	Zalihe	60.036	137.825	153.400
	Potraživanja od kupaca	62.921	96.946	107.566
	Ostala potraživanja	13.909	22.064	23.258
	Financijska imovina	21.004	10.222	35.180
	Novac na računu i u blagajni	5.411	4.527	43.051
<b>D</b>	<b>PLAĆ. TROŠ. BUD. RAZDOBLJA, NEDOSPJ. NAPL P</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>32</b>
<b>E</b>	<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>270.939</b>	<b>570.288</b>	<b>477.185</b>
<b>F</b>	<b>Izvanbilančni zapisi</b>			
	<b>PASIVA</b>			
<b>A</b>	<b>KAPITAL I REZERVE</b>	<b>189.174</b>	<b>197.912</b>	<b>205.365</b>
	Upisani kapital	104.000	104.000	104.000
	Rezerve	27.498	58.686	27.797
	Dobitak/gubitak tekuće godine	57.677	35.226	73.568
<b>B</b>	<b>DUGOROČ. REZERVIR. ZA RIZIKE I TROŠKOVE</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>C</b>	<b>DUGOROČNE OBVEZE</b>	<b>0</b>	<b>27.970</b>	<b>121.973</b>
<b>D</b>	<b>KRATKOROČNE OBVEZE</b>	<b>81.593</b>	<b>344.147</b>	<b>142.452</b>
	Obveze prema dobavljačima	28.350	81.390	81.655
	Kratkoročne financijske obveze	46.237	182.094	52.196
	Ostale kratkoročne obveze	7.007	80.662	8.601
<b>E</b>	<b>ODGOĐENO PLAĆ. TROŠK. I PRIHOD BUDUĆIH RAZ</b>	<b>172</b>	<b>259</b>	<b>7.395</b>
<b>F</b>	<b>UKUPNA PASIVA</b>	<b>270.939</b>	<b>570.288</b>	<b>477.185</b>
<b>G</b>	<b>Izvanbilančni zapisi</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Pokazatelji\*

	31.12.2003.	31.12.2004.	31.12.2005.
<b>Pokazatelji likvidnosti</b>			
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,066	0,013	0,302
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,265	0,389	1,468
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,001	0,789	2,545
<b>Pokazatelj zaduženosti</b>			
Odnos obveza i ukupne imovine	0,301	0,653	0,554
Odnos kapitala i ukupne imovine	0,698	0,347	0,430
Pokrivenost kamata operativnom dobiti	10,55	9,30	10,65
<b>Pokazatelj aktivnosti</b>			
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	1,54	0,45	1,06
Koeficijent obrtaja tekuće imovine	2,56	0,94	1,39
Koeficijent obrtaja potraživanja	6,55	2,49	5,21
Koeficijent obrtaja zaliha	3,18	1,63	2,25
<b>Pokazatelj profitabilnosti (%)</b>			
ROE	30,49%	17,80%	35,82%
ROA	21,29%	6,18%	15,42%
EPS	55,46	33,87	70,74
P/E	n.a.	n.a.	n.a.
<b>Profitne marže (%)</b>			
EBITDA marža	21,65%	16,62%	18,89%
EBIT marža	14,80%	14,37%	16,94%
Neto marža	13,79%	13,76%	14,61%

\* u 2005. godini Viro d.d. je prezentirao financijske izvještaje prema zahtjevima Međunarodnih standarda financijskih izvještavanja. Do te godine Viro d.d. je bilancirao po dotada važećem Zakonu o računovodstvu.



**7. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O POSLOVANJU DRUŠTVA, S IZVJEŠĆEM O  
OBAVLJANOJ REVIZIJI**

**VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA**

IZVJEŠTAJ REVIZORA O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA  
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2005.

**Zagreb, ožujak 2006. godine**

## S A D R Ź A J

	<i>Stranica</i>
Izveštaj Uprave	1
Izveštaj revizora	2
Financijski izvještaji:	
Račun dobiti i gubitka	3
Bilanca	4
Izveštaj o promjenama kapitala	5
Izveštaj o novčanom toku	6
Bilješke uz financijske izvještaje	7 – 22

## ***IZVJEŠTAJ UPRAVE***

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske («Narodne novine» 146/2005), Uprava je dužna pobrinuti se da se za svaku financijsku godinu sastave financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Društvu kao i rezultate njegovog poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornost Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaća:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu («Narodne novine» 146/2005). Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

U Virovitici, 20.3.2006.

Damir Barić, dipl. inž.  
Predsjednik Uprave

---

Ivan Duvnjak, dipl. oecc.  
član Uprave

---

Ivan Tot, dipl. inž.  
član Uprave

---



## **IZVJEŠTAJ REVIZORA dioničarima VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA**

1. Obavili smo reviziju Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2005., te s njom povezanog Računa dobiti i gubitka, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanom toku za godinu koja je završila 31. prosinca 2005., kao i odgovarajućih Bilješki uz financijske izvještaje od broja 1. do broja 27. VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA (u nastavku: Društvo). Ovi financijski izvještaji pripadaju u djelokrug odgovornosti Uprave Društva. Naša je odgovornost izraziti mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije.
2. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i provedemo reviziju na takav način da se uvjerimo kako u financijskim izvještajima nema pogrešno iskazanih materijalno značajnih stavaka. Revizija uključuje pregled stanja na temelju testiranja uz provjere dokaza glede svota i njihova objavljivanja u priloženim financijskim izvještajima. Revizija također uključuje ocjenu računovodstvenih politika koje su primjenjivane, kao i značajne procjene imovine i obveza koje je učinilo Društvo, te ocjenu ukupne prezentacije financijskih izvještaja. Vjerujemo da naša revizija daje razumnu osnovicu za naše mišljenje.
3. Po našem mišljenju, financijski izvještaji Viro Tvornica šećera d.d., Virovitica, prikazuju istinito i fer financijski položaj na dan 31. prosinca 2005. godine, rezultate poslovanja kao i tok novca tijekom 2005. godine, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Zlatko Benčić, dipl. oec.  
ovlaštteni revizor & direktor

Virovitica, 15. prosinca 2005. godine do 20. ožujka 2006. godine

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**RAČUN DOBITI I GUBITKA**  
 za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca  
 (svi su iznosi u 000 HRK)

	<b>Bilješka</b>	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
<b>POSLOVNI PRIHODI</b>			
Prihodi od prodaje	3	431.447	202.822
Ostali poslovni prihodi	4	65.181	47.708
<b>POSLOVNI RASHODI</b>			
Proizvodni troškovi u realiziranim proizvodima	5	(402.146)	(197.431)
Neproizvodni opći troškovi	6	(15.099)	(12.677)
<b>DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA</b>		<b>79.383</b>	<b>40.422</b>
<b>FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI</b>			
Financijski prihodi	7	7.084	5.513
Financijski rashodi	8	(12.899)	(10.709)
<b>(GUBITAK) IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI</b>		<b>(5.815)</b>	<b>(5.196)</b>
<b>DOBIT TEKUĆE GODINE PRIJE OPOREZIVANJA</b>		<b>73.568</b>	<b>35.226</b>
Porez na dobit	9	0	0
<b>DOBIT TEKUĆE GODINE POSLIJE OPOREZIVANJA</b>		<b>73.568</b>	<b>35.226</b>

Zarada po dionici u 2005. godini iznosi 70,74 HRK.

Za i u ime Društva dana 20. ožujka 2006. godine:

Damir Barić, dipl. inž.  
predsjednik Uprave

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA  
(svi su iznosi u 000 HRK)

<b>AKTIVA</b>	<b>Bilješka</b>	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
<b>DUGOTRAJNA IMOVINA</b>			
Nematerijalna imovina	10	236	201
Materijalna imovina (Nekretnine, postrojenja i oprema)	10	98.284	102.994
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	11	0	122.277
Dugoročne jamčevine	12	11.242	66.269
Dani dugoročni zajmovi	13	2.711	4.935
<b>UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA</b>		<b>112.473</b>	<b>296.676</b>
<b>KRATKOTRAJNA IMOVINA</b>			
Zalihe	14	151.103	137.072
Potraživanja za dane zajmove	15	3.097	4.633
Potraživanja od kupaca	16	107.566	96.946
Ostala potraživanja	17	59.895	30.434
Novac	18	43.051	4.527
<b>UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA</b>		<b>364.712</b>	<b>273.612</b>
<b>UKUPNO AKTIVA</b>		<b>477.185</b>	<b>570.288</b>
<b>KAPITAL</b>			
Temeljni kapital	19	104.000	104.000
Rezerve	20	27.797	26.009
Zadržana dobit		0	32.677
Dobit tekuće godine		73.568	35.226
<b>UKUPNO KAPITAL</b>		<b>205.365</b>	<b>197.912</b>
<b>OBVEZE</b>			
<b>DUGOROČNI KREDITI I NAJMOVI</b>			
	21	<b>110.369</b>	<b>21.975</b>
<b>KRATKOROČNE OBVEZE</b>			
Obveze po kreditima i zajmovima	22	61.492	75.095
Obveze prema dobavljačima	23	83.963	152.396
Ostale kratkoročne obveze	24	15.996	122.910
<b>UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE</b>		<b>161.451</b>	<b>350.401</b>
<b>UKUPNO KAPITAL I OBVEZE</b>		<b>477.185</b>	<b>570.288</b>

Za i u ime Društva dana 20. ožujka 2006. godine:

Damir Barić, dipl. inž.  
predsjednik Uprave

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA  
 (svi su iznosi u 000 HRK)

	Temeljni kapital	Zakon. rezerve	Reval. rezerve	Zadrž. dobit	Dobit tekuće godine	Ukupno
<b>Stanje 31.12.2003. godine</b>	<b>104.000</b>	<b>391</b>	<b>27.106</b>	<b>0</b>	<b>57.677</b>	<b>189.174</b>
Isplata dobiti	0	0	0	0	(25.000)	<b>(25.000)</b>
Prijenos (sa) / na	0	0	0	32.677	(32.677)	<b>0</b>
Prijenos u prihode	0	0	(1.488)	0	0	<b>(1.488)</b>
Dobit tekuće godine	0	0	0	0	35.226	<b>35.226</b>
<b>Stanje 31.12.2004.</b>	<b>104.000</b>	<b>391</b>	<b>25.618</b>	<b>32.677</b>	<b>35.226</b>	<b>197.912</b>
Prijenos (sa) / na	0	4.809	0	30.417	(35.226)	0
Isplata dobiti	0	0	0	63.094)	0	(63.094)
Prijenos u prihode	0	0	(3.021)	0	0	(3.021)
Dobit tekuće godine	0	0	0	0	73.568	73.568
<b>Stanje 31.12.2005.</b>	<b>104.000</b>	<b>5.200</b>	<b>22.597</b>	<b>0</b>	<b>73.568</b>	<b>205.365</b>

Za i u ime Društva dana 20. ožujka 2006. godine:

Damir Barić, dipl. inž.  
 predsjednik Uprave

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU  
(svi su iznosi u 000 HRK)

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
<b>I NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI</b>		
Dobit prije oporezivanja	73.568	35.226
Porez na dobit	0	-
Amortizacija	9.413	5.426
<b>Novčani tok iz rezultata</b>	<b>82.981</b>	<b>40.652</b>
(Povećanje) vrijednosti zaliha	(15.575)	(77.789)
(Povećanje) kratkotrajnih potraživanja	(11.838)	(42.188)
(Smanjenje) povećanje kratkoročnih obveza	(115.107)	156.136
<b>Neto novčani tok</b>	<b>(59.539)</b>	<b>76.811</b>
<b>II NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI</b>		
(Povećanje) nemat. dug. imovine	(100)	(136)
(Povećanje) mater. dug. imovine	(4.636)	(1.559)
Smanjenje (povećanje) financijske dugotrajne imovine	177.304	(188.367)
Smanjenje (povećanje) dugotrajnih potraživanja	2.018	(6.400)
(Povećanje) smanjenje kratkotrajne financijske imovine	(24.959)	10.781
<b>Neto novčani tok</b>	<b>149.627</b>	<b>(185.681)</b>
<b>III NOVČANI TOK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI</b>		
Povećanje (smanjenje) vlastitog kapitala	(66.115)	(26.488)
Povećanje (smanjenje) dugoročnih kreditnih obveza	94.002	27.970
Povećanje (smanjenje) kratkoročnih obveza povezanih poduzeća	(32.550)	31.231
Povećanje (smanjenje) kratkoročnih zajmova	(17.174)	17.174
Povećanje (smanjenje) kratkoročnih kredita	(2.038)	33.980
Povećanje (smanjenje) udjela u rezultatu	(27.689)	24.119
<b>Neto novčani tok</b>	<b>(51.564)</b>	<b>107.986</b>
<b>Neto povećanje (smanjenje) novca</b>	<b>38.524</b>	<b>(884)</b>
<b>Novac na početku godine</b>	<b>4.527</b>	<b>5.411</b>
<b>Novac na kraju godine</b>	<b>43.051</b>	<b>4.527</b>

Za i u ime Društva dana 20. ožujka 2006. godine:

Damir Barić, dipl. inž.  
predsjednik Uprave



## 1. OPĆI PODACI

### **Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici:**

VIRO Tvornica šećera, dioničko društvo, Virovitica, Matije Gupca 254, upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru 23. srpnja 2002. godine. Osnivači društva bili su EOS-Z d.o.o. Zagreb i Robić d.o.o. Velika Gorica.

U 2005. godini Društvo je preoblikovano iz društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja šećera, a registrirano je za obavljanje slijedećih djelatnosti:

- uzgoj usjeva, vrtnoga i ukrasnoga bilja
- proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda
- proizvodnja i distribucija električne energije
- kupnja i prodaja robe
- odvođenje otpadnih voda razrijeđivanjem, procijeđivanjem, sedimentacijom, kemijskim taloženjem, aktivnom obradom mulja i drugim procesima.

Broj zaposlenika u Društvu na neodređeno vrijeme bilo je 31. prosinca 2005. godine 262 (2004. godine - 262).

### **Tijela društva:**

#### **Skupština Društva:**

- EOS-Z d.o.o., Robić d.o.o. i drugi DIONIČARI

#### **Nadzorni odbor:**

- Marinko Zadro – predsjednik Nadzornog odbora,
- Boris Šimunović – zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Dražen Robić – član Nadzornog odbora,
- Danaja Debicki – član Nadzornog odbora i
- Krešimir Mostovac – član Nadzornog odbora.

#### **Uprava:**

Damir Barić, dipl. inž. – predsjednik Uprave,

- Ivan Duvnjak, dipl. oecc.– član Uprave i
- Ivan Tot, dipl. inž. – član Uprave.

## **2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Financijski izvještaji prikazani su u hrvatskoj valutnoj jedinici (HRK), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva.

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI) po načelu povijesnog troška, ukoliko nije drugačije navedeno.

Temeljne računovodstvene politike primijenjene kod sastavljanja priloženih financijskih izvještaja bile su slijedeće:

### **2.1. Prihodi**

Prihodi se priznaju kad je vjerojatno da će ekonomske koristi povezane sa događajem pritijecati u Društvo te se iznos može realno izmjeriti. Prihodi od prodaje se priznaju u iznosu umanjenom za poreze i popuste u trenutku isporuke proizvoda, robe i pružanja usluga te kada su rizici i koristi prenijeti.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

### **2.2. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina**

Nabave tijekom godine se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost nabavljene imovine uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Amortizacija se obračunava počevši od prvog dana sljedećeg mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u uporabu.

Stvari i oprema se evidentiraju kao dugotrajna materijalna imovina ukoliko im je vijek uporabe duži od jedne godine, a pojedinačna nabavna cijena veća od 2.000 HRK (do 2004. – 1.000 HRK).

Sadašnja vrijednost rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene dugotrajne materijalne imovine se iskazuje u okviru ostalih troškova, a vrijednost postignuta prilikom prodaje u okviru ostalih prihoda.

## 2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA - nastavak

### 2.3. Amortizacija

Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine se treba obračunavati po stopama ne višim od zakonom propisanih stopa u R Hrvatskoj koje su određene tako da se nabavna ili prepravljena vrijednost dugotrajne imovine amortizira u jednakim godišnjim iznosima tijekom predviđenog vijeka trajanja uporabe.

Stope amortizacije koje su u primjeni:

	2005.	2004.
Građevinski objekti	5%	5%
Postrojenja, oprema, alat, inventar, namještaj i transportna sredstva	10%-25%	10%-25%
Informatička oprema i GSM telefoni	50%	50%
Nematerijalna imovina	20%	20%

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim stavkama imovine do njihovog potpunog otpisa.

### 2.4. Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenju za sve procijenjene troškove dovršenje, troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Zalihe materijala i rezervnih dijelova, te sitnog inventara se iskazuju po stvarnim troškovima nabave koju čini fakturna vrijednost uvećana za zavisne troškove. Utrošak zaliha materijala iskazuje se po prosječnim ponderiranim cijenama. Zalihe sitnog inventara otpisuju se u cijelosti prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda iskazuju se po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti. Trošak obuhvaća direktan materijal, direktne troškove i sve indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje.

### 2.5. Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u bilanci Društva kad Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

#### *Financijska imovina raspoloživa za prodaju*

Financijska imovina raspoloživa za prodaju se priznaje na datum trgovanja i početno se iskazuje po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje određene vlasničke vrijednosnice i udjele u društvima.

## **2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA - nastavak**

### 2.5. Financijski instrumenti (nastavak)

#### *Financijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)*

Financijska imovina raspoloživa za prodaju naknadno se mjeri i iskazuje po tržišnoj vrijednosti. Gubici i dobiti nastali nakon početnog vrednovanja uključuju se u pričuve ili u financijske prihode, odnosno rashode. Na datum Bilance sva se financijska imovina pregledava, kako bi se utvrdilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadivi iznos te imovine. Vrijednosna usklađenje bilježe se na teret rezerviranja odnosno u računu dobiti i gubitka, obzirom na izvore iz kojih je ta imovina stečena.

#### *Potraživanja za dane kredite i zajmove*

Dani zajmovi su iskazani po neto principu umanjeni za vrijednosna usklađenja formirana zbog nenaplativosti. Ukoliko je zajam nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene, te je poznat konačni iznos gubitka, zajam se direktno otpisuje. Ako se u slijedećem razdoblju iznos gubitka smanji, a umanjenje se može direktno povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, iznos umanjenja vrijednosti se oprihoduje.

#### *Potraživanja od kupaca*

Potraživanja od kupaca iskazuju se u nominalnom iznosu usklađenom za procijenjene nenadoknadive iznose.

#### *Novac i novčani ekvivalenti*

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima novac i novčani ekvivalenti skupno su iskazani kao novac u banci i blagajni.

#### *Bankarski krediti*

Kamatonosni bankarski krediti i prekoračenja knjiže se u visini primljenih iznosa, umanjениh za troškove izravnih odobrenja. Financijski troškovi, uključujući premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nepodmireni u razdoblju u kojem su nastali.

#### *Obveze prema dobavljačima*

Obveze prema dobavljačima iskazuju se u nominalnom iznosu.

#### *Rezerviranja*

Rezerviranja se priznaju ako Društvo ima sadašnju pravnu ili neponištvu obvezu temeljem prošlih događaja i ako je vjerojatnost da će biti nužan odljev sredstava koji predstavljaju gospodarsku korist radi podmiranja obveze, i ako se može pouzdano procijeniti iznos obveze.

## **2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA - nastavak**

### 2.6. Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmodavca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

#### *Društvo kao najmodavac*

Prihodi po osnovi poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

#### *Društvo kao najmoprimac*

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum stjecanja ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam. Najamnine se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete prihode.

Iznosi koje Društvo plaća po osnovi poslovnog najma terete račun dobiti i gubitka ravnomjerno tijekom trajanja najma.

### 2.7. Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u HRK početno se iskazuju preračunavanjem po važećem tečaju na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum Bilance primjenom tečaja važećeg na taj datum. Dobici i gubici iz ovih transakcija uključuju se u neto dobit ili gubitak razdoblja.

### 2.8. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe uključuju se u Račun dobiti ili gubitka u razdoblju u kojem nastaju.

### 2.9. Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

## 2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA - nastavak

### 2.9. Oporezivanje (nastavak)

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

### 3. PRIHODI OD PRODAJE

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
Prodaja na hrvatskom tržištu	187.227	52.210
Prodaja povezanim strankama <sup>1</sup>	32.652	37.349
Prodaja na inozemnom tržištu	211.568	113.263
<b>UKUPNO</b>	<b>431.447</b>	<b>202.822</b>

### 4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
Prodaja trgovačke robe	50.224	34.982
Prodaja dugotrajne imovine	5.637	4.633
Revalorizacija dugotr. imovine	3.021	1.488
Ostali poslovni prihodi	6.299	6.605
<b>UKUPNO</b>	<b>65.181</b>	<b>47.708</b>

### 5. PROIZVODNI TROŠKOVI SADRŽANI U REALIZIRANIM PROIZVODIMA

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
(Povećanje) zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	(14.457)	(79.090)
Sirovine i materijal	254.431	162.567
Energija	37.961	25.111
Troškovi osoblja	28.988	24.914
Rezervni dijelovi	4.458	3.141
Amortizacija	9.142	5.165
Ostali troškovi	81.623	55.623
<b>UKUPNO</b>	<b>402.146</b>	<b>197.431</b>

<sup>1</sup> Vidi bilješku broj 25 (Povezane stavke)

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

---

6. NEPROIZVODNI OPĆI TROŠKOVI

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
Naknade, nagrade i potpore radnicima	4.545	4.600
Troškovi plaća neproizvodnih radnika	3.399	3.413
Bankarske usluge	2.195	1.189
Amortizacija	270	261
Rashodi povezanih stranaka <sup>2</sup>	54	41
Ostali troškovi	4.636	3.173
<b>UKUPNO</b>	<b>15.099</b>	<b>12.677</b>

7. FINANCIJSKI PRIHODI

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
Kamate	854	885
Tečajne razlike	5.748	4.628
Ostalo	482	0
<b>UKUPNO</b>	<b>7.084</b>	<b>5.513</b>

8. FINANCIJSKI RASHODI

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
Kamate	7.551	3.661
Kamate povezanih stranaka <sup>3</sup>	171	70
Tečajne razlike	5.177	6.978
<b>UKUPNO</b>	<b>12.899</b>	<b>10.709</b>

---

<sup>2</sup> Vidi Bilješku broj 25 (Povezane stranke)

<sup>3</sup> Vidi Bilješku broj 25 (Povezane stranke)

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

---

9. POREZ NA DOBIT

Porezna bilanca na dan 31. prosinca prikazana je kako slijedi:

	<b>2005.</b>	<b>2004.</b>
Knjigovodstveni rezultat (dobit)	73.568	35.226
Uvećanje dobiti / umanjenje gubitka	2.860	1.529
Umanjenje dobiti / uvećanje gubitka	(53)	(434)
<i>Porezna osnovica</i>	<i>76.3756</i>	<i>36.231</i>
Stopa poreza na dobit	20%	20%
<b><i>Iznos poreza na dobit</i></b>	<b><i>15.275</i></b>	<b><i>7.264</i></b>
<b><i>Iznos porezne olakšice</i></b>	<b><i>(15.275)</i></b>	<b><i>(7.264)</i></b>
<b>Porezna obveza</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Uslijed korištenja porezne olakšice<sup>4</sup> neplaćanja poreza na dobit u iznosu od 61.980.000 HRK iz 2002. godine, Društvo nema obvezu plaćanja poreza na dobit u iznosu porezne olakšice. U 2003. i 2004. g. Društvo je iskoristilo spomenutu olakšicu u iznosu 18.941 tisuća HRK, u 2005.g 15.275 tisuća HRK dok u narednim godinama ostaje za iskoristiti 27.764 tisuća HRK olakšice poreza na dobit.

Krajnji rok za iskorištenje porezne olakšice istjeće 2012. godine

---

<sup>4</sup> Čl. 26. st. 4. Zakona o porezu na dobit (Narodne Novine broj 177/04 i 90/05), određuje da se temeljem ulaganja u iznosu najmanje 60 milijuna kuna porez na dobit plaća po stopi od 0% deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 75 zaposlenika, počevši od prve godine ulaganja.



VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

10. DUGOTRAJNA MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište	Gradev. objekti	Oprema	Djela likovnih umjetn.	Materij. imovina u pripremi	UKUPNO	Nemater. imovina
<b><u>Nabavna vrijednost</u></b>							
<b>Stanje 31. prosinca 2004. godine</b>	<b>2.399</b>	<b>45.962</b>	<b>60.864</b>	<b>3</b>	<b>-</b>	<b>109.228</b>	<b>239</b>
Povećanja	-	-	350	-	10.592	10.942	100
Prijenos (sa) / na Višak	-	-	2.830	-	-2.830	-6.765	-
Manjak	-	-	-	-	-	-	-
Rashod, prodaja, otuđenja	-1.379	-4.040	-1.346	-	-	-	-
<b>Stanje 31. prosinca 2005. godine</b>	<b>1.020</b>	<b>41.922</b>	<b>62.698</b>	<b>3</b>	<b>7.762</b>	<b>113.405</b>	<b>339</b>
<b><u>Ispravak vrijednosti</u></b>							
<b>Stanje 31. prosinca 2004. godine</b>	<b>-</b>	<b>1.624</b>	<b>4.610</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>6.234</b>	<b>38</b>
Amortizacija	-	2.096	7.252	-	-	9.348	65
Prijenos (sa) / na Višak	-	-	-	-	-	-	-
Manjak	-	-	-	-	-	-	-
Rashod, prodaja, otuđenja	-	-92	-369	-	-	-461	-
<b>Stanje 31. prosinca 2005. godine</b>	<b>-</b>	<b>3.628</b>	<b>11.493</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>15.121</b>	<b>103</b>
<b><u>Sadašnja vrijednost</u></b>							
<b>Stanje 31. prosinca 2004. godine</b>	<b>2.399</b>	<b>44.338</b>	<b>56.254</b>	<b>3</b>	<b>-</b>	<b>102.994</b>	<b>201</b>
<b>Stanje 31. prosinca 2005. godine</b>	<b>1.020</b>	<b>38.294</b>	<b>51.205</b>	<b>3</b>	<b>7.762</b>	<b>98.284</b>	<b>236</b>

Za nekretnine i opremu pod hipotekom, veza Bilješka 21.

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

---

11. FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Udjel – Hospitalija Centar d.o.o., Zagreb	0	23.328
Dionice - Hotel Opera d.d., Zagreb	0	98.949
<b>UKUPNO</b>	<b>0</b>	<b>122.277</b>

Tijekom 2005. godine Društvo je prodalo dionice Hotela Opera d.d. Zagreb (danas Hotel Westin d.d. Zagreb) po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za negativne tečajne razlike od 282 tisuće HRK, a Hospitalija Centar d.o.o. Zagreb pripojena je Društvu s danom 01. lipnja 2005. godine.

12. DUGOROČNE JAMČEVINE

	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Dani depoziti	11.063	66.090
Ostalo	179	179
<b>UKUPNO</b>	<b>11.242</b>	<b>66.269</b>

Društvo je u ranijim godinama dalo beskamatni depozit u iznosu 179 tisuće HRK Hypoleasing Kroatien d.o.o. u svrhu osiguranja dobivanja tri osobna vozila u operativni najam.

Društvo je u 2005. godini dalo depozit u Reiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (u daljnjem tekstu: Banka) u iznosu 1.500.000 Eura (31.12.2005. g. 11.063 tisuća HRK) uz godišnju kamatnu stopu 2,75%, koji služi kao zalog u korist Banke radi osiguranja svih obveza založnog dužnika, sudužnika (Društva) po Ugovoru o kreditu i njegovom 1. dodatku sklopljenom između Banke i korisnika kredita Uniline d.o.o. Grude, Republika BiH.

13. DANI DUGOROČNI ZAJMOVI

	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Zajam za prodanu opreme	4.935	6.954
Dio glavnice dospio u 2005.g. a nije naplaćen i glavnica koja dospijeva u narednoj godini (Bilješka 15.)	-2.224	-2.019
<b>UKUPNO:</b>	<b>2.711</b>	<b>4.935</b>

Kamatna stopa iznosi 4% godišnje, a zadnje rate dospijevaju u 2009. g.

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

14. ZALIHE

	31.12.2005.	31.12.2004.
Gotovi proizvodi	133.016	118.406
Sirovine i materijal	18.069	18.647
Trgovačka roba	18	19
<b>UKUPNO</b>	<b>151.103</b>	<b>137.072</b>

15. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE

	31.12.2005.	31.12.2004.
Tekuće dospjeće dugoročnih zajmova (Bilješka 13.)	2.224	2.019
Povezana stranka <sup>5</sup>	381	0
Tica d.o.o., Čadavica	401	681
Klas d.o.o., Beničanci	0	545
PZ Agrogradina Gradina	0	436
Artos d.o.o.	0	327
Petrović	0	266
Poljoprivredno dobro Gradina	0	150
Agromes Pitomača	0	21
Ostali	91	188
<b>UKUPNO</b>	<b>3.097</b>	<b>4.633</b>

16. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2005.	31.12.2004.
Kupci u zemlji	46.388	31.847
Kupci u inozemstvu	46.845	51.057
Potraživanja od povezanih društva <sup>6</sup>	14.436	14.042
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(103)	0
<b>UKUPNO</b>	<b>107.566</b>	<b>96.946</b>

<sup>5</sup> Vidi Bilješku broj 25 (Povezane stranke)

<sup>6</sup> Vidi Bilješku broj 25 (Povezane stranke)

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

17. OSTALA POTRAŽIVANJA

	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Potraživanja za PDV	23.120	15.519
Potraživ. za udjel u Uniline d.o.o. Grude	8.998	0
Raiffeisen Cash	7.786	0
Potraživ. za više plaćeni porez na dobit	26	3.777
Potraživanja od zaposlenih	37	15
Potraživanja od države	58	278
Primljeni predujmovi	0	754
Primljene mjenice	17.522	7.608
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	32	8
Razno	2.316	2.475
<b>UKUPNO</b>	<b>59.895</b>	<b>30.434</b>

18. NOVAC

	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Žiro računi	4.901	1.554
Devizni račun	38.150	2.973
<b>UKUPNO</b>	<b>43.051</b>	<b>4.527</b>

19. TEMELJNI KAPITAL

**Temeljni kapital predstavlja vlastite trajne izvore sredstava. Nominalna vrijednost dionice iznosi 100 HRK. Struktura vlasništva prikazana kako slijedi:**

**Stanje 31. prosinca 2005.**

<b>Dioničar</b>	<b>Br. dionica<sup>7</sup></b>	<b>%</b>	<b>000 HRK</b>
EOS-Z d.o.o., Zagreb	530.400	51 %	53.040
Robić d.o.o., Velika Gorica	509.600	49 %	50.960
<b>UKUPNO</b>	<b>1.040.000</b>	<b>100 %</b>	<b>104.000</b>

**Stanje 31. prosinca 2004.**

<b>Udjeličar</b>	<b>Broj udjela</b>	<b>%</b>	<b>000 HRK</b>
EOS-Z d.o.o., Zagreb	3	51%	53.040
Robić d.o.o., Velika Gorica	3	49%	50.960
<b>UKUPNO</b>	<b>6</b>	<b>100%</b>	<b>104.000</b>

<sup>7</sup> Odluka o preoblikovanju iz d.o.o.-a u d.d. donesena dana 21. srpnja 2005. godine

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
 (svi su iznosi u 000 HRK)

19. DIONIČKA GLAVNICA – nastavak

Dana 12.12.2005. Uprava Društva, temeljem ovlasti Skupštine Društva, donijela je Odluku o povećanju temeljnog kapitala emisijom novih 346.667 dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK, svaka prodajne cijene 365 HRK. Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske donijela je dana 23.12.2005. Rješenje o odobrenju prospekta o izdavanju dionica javnom ponudom (Klasa: UP/I-450-08/05-02/198; Ur. br. 567-01/05-4). Prodaja dionica javnom ponudom obavljena je 2.2.2006. kojom prilikom su kupci upisali svih 346.667 dionica po kupoprodajnoj cijeni od 365 HRK za svaku dionicu.

20. REZERVE

	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Zakonske (5 % od dioničke glavnice u 2005. godini)	5.200	391
Revalorizacijske rezerve	22.597	25.618
		0
<b>UKUPNO</b>	<b>27.797</b>	<b>26.009</b>

21. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA I FINANCIJSKIM NAJMOVIMA

	<b>31.12.2005..</b>	<b>31.12.2004.</b>
Raiffeisenbank Austrija d.d., Zagreb	100.915	0
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	20.916	27.970
<i>Ukupno obveze po dugoročnim kreditima</i>	<i>121.831</i>	<i>27.970</i>
Porsche Leasing d.o.o. Zagreb	142	0
<i>Ukupno obveze po financijskom najmu</i>	<i>142</i>	<i>0</i>
Ukupno obveze po dugoročnim kreditima i financijskim najmovima	121.973	27.970
Dospijeva u narednoj godini (Bilješka 22)	(11.604)	(5.995)
<b>UKUPNO</b>	<b>110.369</b>	<b>21.975</b>

Raiffeisenbank Austrija d.d., ZAGREB odobrila je sljedeći kredit:

- ◆ kredit na iznos HRK 100.000.000,00, ugovorena valutna klauzula, (preračunano u EUR na dan puštanja u opticaj EUR 13.682.110,39), godišnja kamatna stopa 4%, promjenjiva, krajnje dospijeće otplate glavnice 2015. godine. Banka je svoje potraživanje osigurala uknjižbom zaloga na nekretninama i opremi Društva, 3 bjanko potpisanim mjenicama, 1 bjanko vlastitom mjenicom Marinka Zadra, 1 bjanko vlastitom mjenicom Dražena Robića i ostalim instrumentima osiguranja na zahtjev Banke.

Zagrebačka banka d.d., ZAGREB odobrila je sljedeći kredit:

- ◆ kredit u iznosu od EUR 4.051.242,93. Kredit je odobren uz kamatu LIBOR plus 3,5% godišnje i s krajnjim dospijećem 2009. godina. Do dana Bilance Društvo je iskoristilo cjelokupan iznos kredita. Banka je svoje potraživanje osigurala uknjižbom zaloga na nekretninama i opremi Društva, sudužništvom vlasnika Društva, 20 bianco vlastitih mjenica, 1 zadužnicom i ostalim instrumentima osiguranja na zahtjev Banke.

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

22. OBVEZE PO KRATKOROČNIM KREDITIMA I ZAJMOVIMA

	31.12.2005.	31.12.2004.
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	0	18.748
Poštanska banka d.d., Zagreb	49.888	33.178
Hospitalija nekretnine d.o.o.	0	16.674
Hospitalija d.d.	0	500
	49.888	69.100
Tekuće dospjeće obveza po dugoročnim kreditima i financijskim najmovimaa (Bilješka 21)	11.604	5.995
<b>UKUPNO</b>	<b>61.492</b>	<b>75.095</b>

23. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2005.	31.12.2004.
Dobavljači u zemlji	58.858	52.947
Povezane stranke <sup>8</sup>	89	8.643
Dobavljači u inozemstvu	22.708	28.350
Primljeni predujmovi	2.308	38.456
Hospitalija Centar d.o.o., Zagreb	0	24.000
<b>UKUPNO</b>	<b>83.963</b>	<b>152.396</b>

24. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31.12.2005.	31.12.2004.
Obveze za bruto plaće	4.041	2.413
Obveze za poreze i doprinose	201	249
Odgodeno plaćeni troškovi	7.396	258
Obveze za izdane mjenice	0	91.713
Povezane stranke <sup>9</sup>	0	27.689
Ostale kratkoročne obveze	4.358	588
<b>UKUPNO</b>	<b>15.996</b>	<b>122.910</b>

<sup>8</sup> Vidi Bilješku broj 25 (Povezane stranke)

<sup>9</sup> Vidi Bilješku broj 25 (Povezane stranke)

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

25. POVEZANE STRANKE

<b>Stanje potraživanja i obveza na 31. prosinac 2005. godine</b>	<b>EOS-Z d.o.o., Zagreb</b>	<b>Robić d.o.o., V. Gorica</b>
Potraživanja od kupaca	0	14.436
Potraživanja za dane kredite	0	381
Obveze prema dobavljačima	75	14
<b>UKUPNO</b>	<b>75</b>	<b>14.831</b>

<b>Stanje potraživanja i obveza na 31. prosinac 2004. godine</b>	<b>EOS-Z d.o.o., Zagreb</b>	<b>Robić d.o.o., V. Gorica</b>
Potraživanja od kupaca	0	14.042
Obveze prema dobavljačima	8.635	8
Obveze za udjele u rezultatu	15.439	12.250
<b>UKUPNO</b>	<b>24.074</b>	<b>26.300</b>

Transakcije tijekom 2005. godine evidentirane u Računu dobiti i gubitka Društva prikazujemo kako slijedi:

	<b>EOS-Z d.o.o., Zagreb</b>	<b>Robić d.o.o., V. Gorica</b>
Prihodi od prodaje roba i usluga	0	32.652
Rashodi	0	54
Rashodi od kamata	171	0
<b>UKUPNO</b>	<b>171</b>	<b>32.706</b>

Transakcije tijekom 2004. godine evidentirane u Računu dobiti i gubitka Društva prikazujemo kako slijedi:

	<b>EOS-Z d.o.o., Zagreb</b>	<b>Robić d.o.o., V. Gorica</b>
Prihodi od prodaje roba i usluga	0	37.349
Rashodi	0	41
Rashodi od kamata	70	0
<b>UKUPNO</b>	<b>70</b>	<b>37.390</b>

VIRO Tvornica šećera d.d., VIROVITICA  
**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**  
(svi su iznosi u 000 HRK)

---

26. BROJ I STRUKTURA ZAPOSLENIH

<b>Struktura</b>	<b>31.12.2005.</b>	<b>31.12.2004.</b>
Mr. specijalist	1	1
Visoka stručna sprema	24	24
Viša stručna sprema	10	10
Srednja stručna sprema	196	196
Niža stručna sprema	31	31
<b>UKUPNO (nisu uključeni sezonski radnici)</b>	<b>262</b>	<b>262</b>

27. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove financijske izvještaje usvojila je i objavila Uprava dana 20. ožujka 2006. godine.

Damir Barić, dipl. inž.  
Predsjednik Uprave

\_\_\_\_\_  
Ivan Duvnjak, dipl. oecc.  
član Uprave

\_\_\_\_\_  
Ivan Tot, dipl. inž.  
član Uprave

\_\_\_\_\_



EOS – Z d.o.o.

Dežmanova 5  
10 000 ZAGREB  
22.3. 2006.

Predmet : Financijski izvještaji VIRO TVORNICA ŠEĆERA d.d. Virovitica  
za godinu koja je završila 31.12.2005; pojašnjenje u svezi prezentacije  
istih

Štovani,

Temeljem Zakona o računovodstvu, čl. 18. st. 1. u našem Izvještaju o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja Viro d.d. Virovitica za godinu koja je završila 31.12.2005. prezentirali smo financijske izvještaje prema zahtjevu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Isto tako smo Vam dostavili Bilancu i Račun dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31.12.2005. prezentiran na način kako je propisivao ranije važeći Zakon o računovodstvu. Usporedbom podataka iskazanih na novi i stari način razvidno je da su u bilanci zbrojevi ukupne imovine, obveza i kapitala isti dok su razlike u međuzbrojevima pojedine imovine i obveza nastale po radi potrebe reklasifikacije s osnova dospjelosti naplate i/ili plaćanja ili su pak pojedine pozicije pribrojene nekoj imovini i/ili obvezama (na primjer aktivna vremenska razgraničenja su iskazana u kratkotrajnoj imovini a pasivna vremenska razgraničenja su iskazana u kratkoročnim obvezama). Nadalje, u Računu dobiti i gubitka izvanredni prihodi su iskazani u poslovnim prihodima a izvanredni rashodi u poslovnim rashodima.

Slijedom naprijed rečenoga potvrđujemo istovjetnost Računa dobiti i gubitka za razdoblje od 1.1.2005. do 31.12.2005. kao i Bilance na dan 31.12.2005., sve za Viro Tvornica šećera d.d. Virovitica, prikazanih u našem Izvještaju od 20.3.2006. sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao i istih izvještaja prezentiranih na stari način koje smo Vam ranije dostavili a koje Vam i sada prilažemo uz ovo objašnjenje.

Sa štovanjem.

D i r e k t o r :

/ Zlatko Benčić, dipl.ek. /

---

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI  
TEMELJNIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA  
ZA 2004. GODINU  
DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU  
"VIRO", VIROVITICA, MATIJE GUPCA 254**

**Zagreb, OŽUJAK 2005.**

S A D R Ź A J :

	Stranica
IZVJEŠTAJ REVIZORA VLASNIKU DRUŠTVA	1
RAČUN DOBITI I GUBITKA ZA 2004. GODINU	2
BILANCA NA DAN 31. PROSINCA 2004. GODINE	3
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA 2004. GODINU	4
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE	5-16

## IZVJEŠTAJ REVIZORA VLASNIKU DRUŠTVA

1. Obavili smo reviziju temeljnih financijskih izvještaja: Balance, Računa dobiti i gubitka, Izvještaja o novčanim tokovima i Bilješki uz financijske izvještaje za poslovnu 2004. godinu društva s ograničenom odgovornošću VIRO, Virovitica, Matije Gupca 254. Navedeni financijski izvještaji prikazani su na stranicama 2 do 16.

2. Financijski izvještaji koji su predmet Izvještaja revizije sastavljeni su prema važećim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima koja su u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima izdanim od Međunarodnog komiteta za računovodstvene standarde, a objavljenim i važećim u Republici Hrvatskoj. Za temeljne financijske izvještaje odgovoran je zakonski predstavnik Društva. Odgovornost revizora je izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije.

3. Revizija je obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i obuhvatila je planiranje i izvođenje revizijskih postupaka do razine koju smo smatrali nužnom za postizanje razumne uvjerenosti da financijski izvještaji ne sadrže značajne pogreške. Revizija obuhvaća ispitivanje računovodstvenih evidencija na test osnovi koje potkrjepljuju iznose u financijskim izvještajima. Revizija, također obuhvaća provjeru primijenjenih računovodstvenih načela, značajnih procjena, te cjelokupni prikaz financijskih izvještaja. Uvjereni smo da nam provedena revizija daje čvrstu osnovu za izražavanje mišljenja.

4. Mišljenja smo da temeljni financijski izvještaji realno i objektivno prikazuju financijsko stanje "VIRO" d.o.o. Virovitica na dan 31. prosinca 2004. godine, rezultate poslovanja i promjene u novčanim tokovima za navedenu godinu u skladu s bilješkama od broja 1 do broja 26.

Zlatko Benčić, dipl. oec.  
ovlašteni revizor & direktor

Zagreb, 07. prosinca 2004. godine do 14. ožujka 2005. godine

"VIRO" d.o.o. Virovitica

RAČUN DOBITI I GUBITKA ZA RAZDOBLJE OD 01. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA

		Bilješke	2004. u kunama	2003. u kunama
I	POSLOVNI PRIHODI	4a), 5	241.380.616	411.939.075
1.	Prihodi od prodaje u zemlji		124.541.786	134.830.654
2.	Prih. od prodaje u inozemstvu		113.263.328	274.843.645
3.	Ostali prih. osnovne djelat.		3.575.502	2.264.776
II	POSLOVNI RASHODI	4b)	206.683.171	350.952.292
1.	Materijalni troškovi	7	244.866.625	212.714.477
2.	Troškovi osoblja	8	28.328.114	25.530.558
3.	Amortizacija	4f),11	5.425.948	28.210.695
4.	Vrijed. uskl. kratk. imovine		0	0
5.	Ostali troškovi poslovanja	9	7.152.733	10.156.301
6.	Smanjenje (povećanje) zaliha nedovršene proizvodnje		(79.090.249)	74.340.261
III	FINANCIJSKI PRIHODI	4c), 6	5.513.365	3.905.923
IV	FINANCIJSKI RASHODI	4d),10	10.709.478	9.355.829
V	IZVANREDNI PRIHODI		9.149.650	2.271.144
VI	IZVANREDNI RASHODI		3.424.534	131.478
VII	UKUPNI PRIHODI		256.043.631	418.116.142
VIII	UKUPNI RASHODI		220.817.183	360.439.599
IX	DOBIT PRIJE POREZA	4l)	35.226.448	57.676.543
X	POREZ NA DOBIT		0	0
XI	DOBIT FINANCIJSKE GODINE	4l)	35.226.448	57.676.543

Bilješke na stranicama 5 do 16 sastavni su dio financijskih izvještaja.

Izvještaj revizora – stranica 1.

"VIRO" d.o.o. Virovitica

BILANCA NA DAN 31. PROSINCA

	Bilješke	2004. u kunama	2003. u kunama
<b>I. DUGOTRAJNA IMOVINA</b>		298.695.458	107.658.374
1. Nematerijalna imovina	11	201.147	94.539
2. Materijalna imovina			
Nabavna vrijednost	4e), 11	136.336.799	134.972.775
Ispravak vrijednosti	4e), 11	(33.342.005)	(28.141.116)
Sadašnja vrijednost	4e), 11	102.994.794	106.831.659
3. Financijska imovina	12	188.545.778	178.828
4. Potr. za prodanu dug. imov.	13	6.953.739	553.348
<b>II. KRATKOTRAJNA IMOVINA</b>		271.584.695	163.281.192
1. Zalihe	4g), 14	137.825.415	60.036.196
2. Potraživanja	4h)	119.010.369	76.829.896
2.1. Potraž. po osnovi prodaje	4h), 15a	96.946.130	62.921.212
2.2. Ostala potraživanja	15b	22.064.239	13.908.684
3. Financijska imovina	16	10.221.534	21.003.690
4. Novac u banci i blagajni	4i), 17	4.527.377	5.411.410
<b>III PLAĆENI TROŠ. BUDUĆ. RAZD.</b>		7.730	0
<b>UKUPNO AKTIVA</b>		570.287.883	270.939.566
<b>I KAPITAL</b>	18	197.912.250	189.174.146
1. Temeljni kapital	4j)	104.000.000	104.000.000
2. Revalorizacijske rezerve		25.618.040	27.106.385
3. Rezerve		33.067.762	391.218
4. Dobit tekuće godine		35.226.448	57.676.543
<b>II DUGOROČNE OBVEZE</b>	19	27.970.229	0
<b>III KRATKOROČNE OBVEZE</b>		344.146.917	81.593.495
1. Obv. prema povezanim poduz.	20	32.550.000	1.319.366
2. Obv. po osnovi zajmova		17.174.040	0
3. Obv. prema kred. instit.	21	51.925.803	17.945.932
4. Obv. za preduj. i depozite	22	38.455.646	28.291.115
5. Obv. prema dobavljačima	23	81.389.968	28.349.736
6. Obveze prema mjenicama	24	91.713.006	0
7. Obv. prema zaposlenima	25	1.476.652	1.108.464
8. Obv. za poreze i dopr.	4k), 26	1.185.880	751.123
9. Obv. po osn. udjela u rezul.		27.689.366	3.570.000
10. Ostale kratkoročne obveze		586.556	257.759
<b>IV ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA</b>		258.487	171.925
<b>UKUPNO PASIVA</b>		570.287.883	270.939.566

Bilješke na stranicama 5 do 16 sastavni su dio financijskih izvještaja.

Izvještaj revizora – stranica 1.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA 2004. GODINU

u kunama

		2004.	2003.
<b>I NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI</b>			
1	Neto dobit (gubitak)	35.226.448	57.676.543
2	Amortizacija	5.425.948	28.210.695
3	Novčani tok iz rezultata (1+2)	40.652.396	85.887.238
4	Smanjenje (povećanje) vrijednosti zaliha	-77.789.219	73.229.129
5	Smanjenje (povećanje) kratkoročnih potraživanja	-42.180.473	-30.055.039
6	Smanjenje (povećanje) aktivnih vrem. razgran.	-7.730	0
7	Povećanje (smanjenje) kratkoročnih obveza	156.049.511	-49.534.703
8	Povećanje (smanjenje) pasivnih vrem. razgran.	86.562	-218.265
9	Povećanje (smanjenje) dugoročnih rezerviranja	0	0
<b>Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti</b>		<b>76.811.047</b>	<b>79.308.360</b>
<b>II NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI</b>			
1	Smanjenje (povećanje) nemat. dug. imovine	-136.329	-103.134
2	Smanjenje (povećanje) mater. dug. imovine	-1.559.362	-134.013.423
3	Smanjenje (povećanje) finan. dug. imovine	-188.366.950	-178.828
4	Smanjenje (povećanje) dug. potraživanja	-6.400.391	-553.348
5	Smanjenje (povećanje) kratk. finan. imovine	10.782.156	59.018.257
<b>Neto novčani tok od investicijskih aktivnosti</b>		<b>-185.680.876</b>	<b>-75.830.476</b>
<b>NOVČANI TOK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI</b>			
1	Smanjenje (povećanje) vlastitih dionica	0	0
2	Povećanje (smanjenje) vlastitog kapitala	-26.488.344	124.086.385
3	Povećanje (smanjenje) dug.obv.povezanih poduzeća	0	0
4	Povećanje (smanjenje) dug.obv.s osn.zajmova	0	0
5	Povećanje (smanjenje) dug. kreditnih obveza	27.970.229	-80.000.000
6	Povećanje (smanjenje) ostalih dug. obveza	0	0
7	Povećanje (smanjenje) krat.obv. pov.poduzeća	31.230.634	-45.425.470
8	Povećanje (smanjenje) kratkoročnih zajmova	17.174.040	0
9	Povećanje (smanjenje) kratkoročnih kredita	33.979.871	-811.722
10	Povećanje (smanjenje) udjela u rezultatu	24.119.366	3.570.000
<b>Neto novčani tok od financijskih aktivnosti</b>		<b>107.985.796</b>	<b>1.419.193</b>
<b>IV Neto povećanje (smanjenje) gotovine</b>		<b>-884.033</b>	<b>4.897.077</b>
<b>V Novac i novčani ekvivalenti na početku godine</b>		<b>5.411.410</b>	<b>514.333</b>
<b>VI Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine</b>		<b>4.527.377</b>	<b>5.411.410</b>

Bilješke na stranicama 5 do 16 sastavni su dio financijskih izvještaja.

Izvještaj revizora – stranica 1.

### **1. Organizacijsko ustrojstvo "VIRO" Virovitica**

"VIRO" društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i trgovinu Virovitica, Matije Gupca 254 nastalo je upisom u sudski registar 23. srpnja 2002. godine. Osnivači društva su EOS-Z d.o.o. Zagreb i Robić d.o.o. Velika Gorica.

Upisani temeljni kapital Društva iznosi 104.000.000 kuna i evidentiran je u poslovnim knjigama.

### **2. Osnovna djelatnost**

Društvo je registrirano za obavljanje slijedećih djelatnosti:

- uzgoj usjeva, vrtnoga i ukrasnoga bilja
- proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda
- proizvodnja i distribucija električne energije
- kupnja i prodaja robe
- odvođenje otpadnih voda razrijeđivanjem, procijeđivanjem, sedimentacijom, kemijskim taloženjem, aktivnom obradom mulja i drugim procesima.

### **3. Osnova za sastavljanje financijskih izvještaja**

Financijski izvještaji prikazani na stranicama 2-4 sastavljeni su sukladno Zakonu o računovodstvu (Narodne Novine broj 90/92) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (Narodne Novine broj 36/93, 47/95, 65/96, 39/97, 105/97, 148/99 i 2/00). Financijski izvještaji sadrže sve značajne informacije bitne za njihovo razumijevanje sukladno odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 5, s priopćenjima potrebnim za pouzdane prosudbe korisnika.

Usporedni podaci za 2004. godinu tj. podaci za 2003. godinu bili su predmetom revizije naše revizorske kuće o čemu je izdan naš izvještaj 29. ožujka 2004. godine.



#### **4. Osnovne računovodstvene politike**

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u praćenju poslovanja VIRO Virovitica definirane su Odlukom o primjeni računovodstvenih politika donesenim u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

U nastavku se daju osnovne odrednice primijenjenih računovodstvenih politika u sastavljanju temeljnih financijskih izvještaja prikazanih na stranicama 2 do 4.

##### a) Poslovni prihodi

i/ Prihod je bruto priljev novca, potraživanja ili druga nadoknada koji proizlaze iz tokova redovitih aktivnosti poduzeća od pružanja usluga i prodaje proizvoda.

ii/ Poslovni prihodi priznaju se po načelu fakturirane vrijednosti za isporučene proizvode i pružene usluge.

##### b) Poslovni rashodi

i/ Rashodi se priznaju kao rezultat smanjenja sredstava ili povećanja obveza.

ii/ Rashodi se priznaju odmah u obračunskom razdoblju kada izdatak ne ostvaruje buduće ekonomske koristi, a nema uvjeta za priznavanje imovinskih stavaka bilance.

iii/ Rashodi za koje se očekuje postizanje prihoda u više slijedećih obračunskih razdoblja u razmjernom dijelu se priznaju u obračunskom razdoblju.

##### c) Financijski prihodi

i/ Financijski prihodi su prihodi od korištenja sredstava poduzeća od strane drugih osoba.

ii/ Prihodi od kamata ostvaruju se po osnovi nepravovremene naplate s osnove prodaje.

##### d) Kamate kao rashod

i/ Kamate po osnovi zaduženja obračunate su do datuma bilance i terete financijske rashode.

##### e) Dugotrajna materijalna imovina

i/ Materijalna imovina iskazuje se po troškovima nabave ili po fer vrijednosti.

ii/ Troškovi nabave materijalne imovine sadrže fakturnu vrijednost i sve izravno povezane troškove za dovođenje te imovine u radno stanje.

VIRO d.o.o. Virovitica  
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

iii/ Za predmete izrađene u vlastitoj režiji utvrđuju se troškovi koji se mogu izravno pripisati izradi sredstva uz uvjet da ne prelaze neto tržišnu vrijednost.

iv/ Materijalna imovina rashoduje se u slučajevima kada se od takve imovine ne očekuje ekonomska korist.

f) Amortizacija

i/ Materijalna imovina s ograničenim korisnim vijekom trajanja otpisuje se tijekom godine ovisno o korisnom vijeku trajanja te imovine. Godišnje amortizacijske stope određene su u visini maksimalnih neoporezivih stopa.

ii/ Obračun amortizacije obavlja se pravocrtnom metodom pojedinačno za svako sredstvo u skladu sa Pravilnikom o amortizaciji (Narodne Novine 91/94, 6/96, 142/97 i 54/01).

g) Zalihe

i/ Zalihe materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, auto guma i trgovačke robe iskazuju se po stvarnim troškovima nabave ili neto prodajnoj vrijednosti.

ii/ Troškovi nabave obuhvaćaju kupovnu cijenu uvećanu za zavisne troškove nabave koji uključuju troškove carine, prijevoza i sve druge troškove koji se izravno mogu dodati troškovima nabave, umanjeni za diskonte i rabate.

iii/ Obračun utrošaka materijala i rezervnih dijelova obavlja se metodom ponderiranih prosječnih cijena.

iv/ Sitni inventar čine stvari čija pojedinačna nabavna cijena ne prelazi 1.000 kuna i čiji je vijek uporabe kraći od jedne godine.

v/ Prilikom prijenosa zaliha sitnog inventara i auto guma u uporabu primjenjuje se metoda jednokratnog otpisa.

h) Kratkotrajna potraživanja

i/ Kratkotrajna potraživanja obuhvaćaju sva potraživanja čiji je rok dospjeća unutar 12 mjeseci.

ii/ Kratkotrajna potraživanja iskazuju se na temelju uredne isprave o nastanku poslovnih događaja i podataka o njihovoj vrijednosti.

iii/ Ispravak vrijednosti potraživanja obavlja se za dospjela nenaplaćena potraživanja za koje je ocijenjeno da su nenaplativa odnosno da je pokrenut sudski spor.

iv/ Naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja za koja je obavljen ispravak vrijednosti iskazuju se kao stavke redovnog prihoda.

i) Politika iskazivanja novca na računima i u blagajni

i/ Imovina u obliku novca iskazuje se u nominalnoj vrijednosti.

j) Kapital

Kapital se u poslovnim knjigama iskazuje raščlanjeno i to:

- temeljni kapital,
- rezerve,
- zadržana dobit,
- dobit tekuće godine.

k) Obveze za poreze i doprinose

Porezi i doprinosi obračunavaju se sukladno propisima i to:

- porez na dodanu vrijednost,
- porezi i doprinosi iz plaće i na plaću,
- doprinos za šume,
- doprinos turističkoj zajednici,
- doprinos za spomeničku rentu na ukupan prihod.

l) Dobit tekuće godine

i/ Dobit tekuće godine predstavlja pozitivnu razliku ostvarenih prihoda i ostvarenih rashoda.

VIRO d.o.o. Virovitica  
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

### Prihodi od prodaje

5. Prihodi od prodaje iznosu 241.380.616 kuna (2003. godine 411.939.075 kuna) čine prihodi koji su evidentirani na temelju faktura kupcima. Dokumentacija je dokaz da su proizvodi prodani i usluga obavljena.

### Financijski prihodi

6. Financijski prihodi u iznosu 5.513.365 kuna (2003. godine 3.905.923 kuna) obuhvaćaju prihode od kamata i pozitivne tečajne razlike.

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama
- pozitivne tečajne razlike	885.674	784.762
- redovne i zatezne kamate	4.627.691	3.121.161
	<hr/> 5.513.365	<hr/> 3.905.923

### Materijalni troškovi

7. Materijalne troškove u iznosu 244.866.625 kuna (2003. godine 212.714.477 kuna) čine:

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama
- troškovi sirovina i materijala	191.745.342	151.290.558
- troškovi prodane robe	32.770.036	39.872.817
- ostali troškovi	20.351.247	21.551.102
	<hr/> 244.866.625	<hr/> 212.714.477

Troškovi sirovina i materijala odnose se na vrijednost utrošenih sirovina i materijala u 2004. godini.

Troškovi prodane robe odnose se na nabavnu vrijednost repromaterijala prodanog kooperantima za potrebe sjetve i uzgoja šećerne repe i nabavnu vrijednost prodane robe u restoranu prehrane.

Ostali troškovi obuhvaćaju prijevozne usluge, usluge održavanja, komunalne usluge, intelektualne i osobne usluge, zakupninu, troškove reklame, propagande i obrade tržišta i drugo.

VIRO d.o.o. Virovitica  
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

**Troškovi osoblja**

8. Troškovi osoblja u iznosu 28.328.114 kuna (2003. godine 25.530.558 kuna) obuhvaćaju:

	<u>2004.</u>	<u>2003.</u>
	u kunama	u kunama
- neto plaće	17.250.220	13.977.402
- troškovi poreza i doprinosa	11.077.894	11.553.156
	<hr/> 28.328.114	<hr/> 25.530.558

**Ostali troškovi poslovanja**

9. Ostali troškovi poslovanja u iznosu 7.152.733 kuna (2003. godine 10.156.301 kuna) čine brojni opći troškovi. Materijalno značajnije stavke ostalih troškova poslovanja čine naknade radnicima, troškovi reprezentacije, članarine strukovnim zajednicama, razni doprinosi, porezi koji ne ovise o rezultatu, naknadno utvrđeni rezultati i drugo.

**Financijski rashodi**

10. Financijski rashodi u svoti 10.709.478 kuna (2003. godine 9.355.829 kuna) obuhvaćaju troškove kamata na ime kredita primljenih od banaka i pravnih osoba u Hrvatskoj i negativne tečajne razlike.

Struktura financijskih rashoda obuhvaća:

	<u>2004.</u>	<u>2003.</u>
	u kunama	u kunama
- kamate na kredite	3.731.031	5.781.426
- negativne tečajne razlike	6.978.447	3.431.390
- ostalo	0	143.013
	<hr/> 10.709.478	<hr/> 9.355.829

VIRO d.o.o. Virovitica  
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

**Dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina**

11.Pregled promjena na dugotrajnoj materijalnoj i nematerijalnoj imovini (u kunama):

	Zemljište	Građevinski objekti	Postroj., oprema, alati	Djela liko. umjetnika	Mat. im. u priprav.	Ukupno mat.imov.	Nemater. imovina	Sveukupno
<b>NABAVNA VRIJEDNOST</b>								
Stanje 01.01.2004.	1.019.568	46.546.852	59.814.625	0	483.352	107.864.397	103.134	107.967.531
Direktna povećanja	1.379.163	-1.364.992	1.394.178	3.300	2.922.297	4.333.946	136.329	4.470.275
Jednokratni otpis	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijenos u upotrebu	0	0	-2.969.922	0	0	-2.969.922	0	-2.969.922
Rashodovanje i prod.	0	780.106	2.625.543	0	-3.405.649	0	0	0
Stanje 31.12.2004.	2.398.731	45.961.966	60.864.424	3.300	0	109.228.421	239.463	109.467.884
<b>ISPRAVAK VRIJEDNOSTI</b>								
Stanje 01.01.2004.	0	314.788	717.950	0	0	1.032.738	8.595	1.041.333
Obrač. amor.za 2004.	0	1.309.214	4.087.013	0	0	5.396.227	29.721	5.425.948
Rashodovanje	0	0	-195.338	0	0	-195.338	0	-195.338
Stanje 31.12.2004.	0	1.624.002	4.609.625	0	0	6.233.627	38.316	6.271.943
<b>SADAŠNJA VRIJEDNOST 01.01.2004.</b>	1.019.568	46.232.064	59.096.675	0	483.352	106.831.659	94.539	106.926.198
<b>SADAŠNJA VRIJEDNOST 31.12.2004.*</b>	2.398.731	44.337.964	56.254.799	3.300	0	102.994.794	201.147	103.195.941

### Dugotrajna financijska imovina

12. Dugotrajna financijska imovina u iznosu 188.545.778 kuna (2003. godine 178.828 kuna) odnosi se na udjel u Hospitalija d.d. u iznosu 23.327.812 kuna, izdvojena novčana sredstva (jamčevina) za ponudu za kupnju dionica Sladorane d.d. Županja u iznosu 66.090.298 kuna, jamčevina za leasing Hypo Alpe Adria Bank u iznosu 178.828 kuna i dionice Hotela Westin Zagreb u iznosu 98.948.840 kuna (2003. godine jamčevina za leasing Hypo Alpe Adria Bank 178.828 kuna).

### Potraživanja za prodanu dugotrajnu imovinu

13. Vrijednost potraživanja za prodanu dugotrajnu imovinu u iznosu 6.953.739 kuna (2003. godine 553.348 kuna) odnosi se na prodaju opreme na dugoročni kredit.

### Zalihe

14. Vrijednost zalihe u iznosu 137.825.415 kuna (2003. godine 60.036.196 kuna) sadrži:

	<u>2004.</u>	<u>2003.</u>
	u kunama	u kunama
- sirovine i materijal	18.647.233	18.187.593
- trgovačka roba	18.290	15.168
- gotovi proizvodi	118.406.359	38.389.370
- predujmovi	753.533	3.444.065
	<hr/> 137.825.415	<hr/> 60.036.196

Zalihe se obračunavaju i evidentiraju u skladu s Bilješkom pod 4g).  
Navedena stanja zaliha odgovaraju popisanim stanjima.

### Potraživanja po osnovi prodaje

15a. Potraživanja po osnovi prodaje u iznosu 96.946.130 kuna (2003. godine 62.921.212 kuna) čine potraživanja za isporučene proizvode i obavljene usluge, a koja još nisu naplaćena.

Potraživanja po osnovi prodaje povezanim poduzećima iznose:

	<u>2004.</u>	<u>2003.</u>
	u kunama	u kunama
EOS-Z d.o.o. Zagreb	0	0
Robić d.o.o. V. Gorica	14.041.905	10.571.511
	<hr/> 14.041.905	<hr/> 10.571.511

VIRO d.o.o. Virovitica  
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

### Ostala potraživanja

15b. Ostala potraživanja u iznosu 22.064.239 kuna (2003. godine 13.908.684 kuna) sastoje se od:

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama
1. Pot. za porez na dodanu vrijednost	15.519.149	10.511.348
2. Pot. za više plaćen porez na dobit	3.776.598	3.021.279
3. Potraživanja od zaposlenih	14.736	237.410
4. Pot. od države i drugih institucija	477.921	138.647
5. Ostala potraživanja	2.275.835	0
	22.064.239	13.908.684

### Financijska imovina

16. Financijska imovina u iznosu 10.221.534 kuna (2003. 21.003.690 kuna) odnosi se na

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama
EOS-Z d.o.o. Zagreb	0	0
Hospitalija Zagreb	0	6.423.091
Robić d.o.o. V. Gorica	0	8.302.506
Zajmovi povezanim poduz.	0	14.725.597
Tica d.o.o. Čađavica	680.422	0
Klas Beničanci d.o.o.	545.336	0
PZ Agrogradina Gradina	436.269	0
Artos d.o.o.	326.870	0
Petrović	266.186	0
Poljopriv. dobro Gradina	150.000	0
Agromes Pitomača	21.070	155.116
Ostali	187.278	0
Fin. potraž. nepov. pod.	2.613.431	155.116
Primljene mjenice	7.608.103	6.122.977
Sveukupno	10.221.534	21.003.690

### Novčana sredstva

17. Novčana sredstva obuhvaćaju:

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama
Žiro račun	1.554.173	4.447.606
Devizni račun	2.973.204	963.804
	4.527.377	5.411.410



VIRO d.o.o. Virovitica  
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Navedena stanja sredstava odgovaraju stanju po izvodima poslovnih banaka na dan 31.12. tekuće godine

Kunska protuvrijednost deviznih sredstva utvrđena je primjenom srednjeg tečaja Hrvatske Narodne banke na dan 31. prosinca 2004. godine (2003. godine 31. prosinca 2003. godine).

### Kapital i rezerve

18. Pregled promjena kapitala i rezervi:

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama	<u>2002.</u> u kunama
1. Stanje 01. siječnja	189.174.146	7.411.218	20.000
2. <u>Smanjenje</u>			
- isplata dobiti (1)	(25.000.000)	(7.000.000)	0
- revalorizacijske rezerve	(1.488.345)	0	0
3. <u>Povećanje</u>			
- dobit poslovne godine	35.226.448	57.676.543	7.391.218
- revalorizacijske rezerve	0	27.106.385	0
- povećanje temeljnog kapitala	0	103.980.000	0
- usklađenje	1	0	0
4. Stanje 31. prosinca	197.912.250	189.174.146	7.411.218
(1) na dan 31. prosinca 2004. godine obveze po osnovi udjela u rezultatu iznose 27.689.366 kuna (2003. godine 3.570.000 kuna).			

### Dugoročne obveze

19. Dugoročne obveze u iznosu 27.970.229 kuna (2003. godine 0 kuna) obuhvaćaju dugoročni kredit Zagrebačke banke d.d. Zagreb.

### Obveze prema povezanim poduzećima

20. Obveze prema povezanim poduzećima u iznosu 32.550.00 kuna (2003. godine 1.319.366 kuna) obuhvaćaju:

	<u>2004.</u> u kunama	<u>2003.</u> u kunama
Hospitalija Centar	24.000.000	0
EOS-Z d.o.o. Zagreb	8.550.000	1.319.366
Robić d.o.o. V. Gorica	0	0
	<u>32.550.000</u>	<u>1.319.366</u>

### Obveze prema kreditnim institucijama

21. Obveze prema kreditnim institucijama u iznosu 51.925.803 kuna (2003. godine 17.945.932 kuna) obuhvaćaju kratkoročni kredit Zagrebačke banke d.d. Zagreb u iznosu 18.747.959 kuna i Hrvatske poštanske banke d.d. Zagreb u iznosu 33.177.844 kuna (2003. godine kredit Zagrebačke banke d.d. Zagreb).

### Obveze za predumove i depozite

22. Obveze za predumove i depozite u iznosu 38.455.646 kuna (2003. godine 28.291.115 kuna) odnose se na primljene predumove od kupaca. U 2004. godini najveći dio salda odnosi se na Cerere S.r.l. Trieste, R. Italija, u iznosu 37.879.885 kuna (2003. godine 27.558.323 kuna).

### Obveze prema dobavljačima

23. Obveze prema dobavljačima u iznosu 81.389.968 kuna (2003. godine 28.349.736 kuna) odnose se na nepodmirene obveze prema dobavljačima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu na dan 31. prosinca tekuće godine.

	<u>2004.</u>	<u>2003.</u>
	u kunama	u kunama
Romić Robert Autoprijevoz	10.779.611	4.518.195
Robne rezerve	6.736.000	0
Carinska uprava	1.733.169	0
Đuro Đaković Inženjering	0	1.342.000
Croatia Virovitica	0	1.243.267
Belje	0	1.146.044
Ostali dobavljači	33.791.547	8.673.522
<b>Dobavljači u R. Hrvatskoj</b>	<b>53.040.327</b>	<b>16.923.028</b>
Coimex	0	7.538.915
Agrimpex	22.909.980	1.679.534
Ostali dobavljači u inoz.	5.439.661	2.208.259
<b>Dobavljači u inozemstvu</b>	<b>28.349.641</b>	<b>11.426.708</b>
<b>Ukupno dobavljači</b>	<b>81.389.968</b>	<b>28.349.736</b>

### Obveze za izdane mjenice

24. Obveze za izdane mjenice u iznosu 91.713.006 kuna (2003. godina 0 kuna) odnose se na obveze za izdane mjenice Agrokoru d.d. Zagreb kao instrument osiguranja plaćanja za dionice Hotela Westin Zagreb u iznosu 91.163.006 kuna i drugim trgovačkim društvima u iznosu 550.000 kuna. U siječnju 2005. godine izvršeno je plaćanje dionica prema Agrokor d.d. Zagreb te je obveza za izdane mjenice prema Agrokoru d.d. Zagreb 0 kuna.

### Obveze prema zaposlenima

25. Obveze prema zaposlenima u iznosu 1.476.652 kuna (2003. godine 1.108.464 kuna) čini obračunana neto plaća za prosinac tekuće godine, a isplaćena u idućoj godini.

### Obveze za poreze i doprinose

26. Obveze za poreze i doprinose u iznosu 1.185.880 kuna (2003. godine 751.123 kuna) čine porezi i doprinosi za plaću za prosinac tekuće godine i druga davanja.

	<u>2004.</u>	<u>2003.</u>
	u kunama	u kunama
Obv.za doprin. iz plaća	403.445	268.144
Obv za doprin. na plaću	348.700	233.062
Obv. za porez iz plaća	184.473	83.411
Obv. za biol. rep. šuma	139.424	94.437
Ostale obveze	109.838	72.069
	<hr/> 1.185.880	<hr/> 751.123

Izvještaj revizora – stranica 1.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI  
TEMELJNIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA  
ZA 2003. GODINU  
DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU  
"VIRO", VIROVITICA, MATIJE GUPCA 254**

**Zagreb, OŽUJAK 2004.**

S A D R Ź A J :

	Stranica
IZVJEŠTAJ REVIZORA VLASNIKU DRUŠTVA	1
RAČUN DOBITI I GUBITKA ZA 2003. GODINU	2
BILANCA NA DAN 31. PROSINCA 2003. GODINE	3
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA 2003. GODINU	4
BILJEŠKE UZ TEMELJNE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE	5-15

## IZVJEŠTAJ REVIZORA VLASNIKU DRUŠTVA

1. Obavili smo reviziju temeljnih financijskih izvještaja: Bilance, Računa dobiti i gubitka, Izvještaja o novčanim tokovima i Bilješki uz financijske izvještaje za poslovnu 2003. godinu društva s ograničenom odgovornošću VIRO, Virovitica, Matije Gupca 254. Navedeni financijski izvještaji prikazani su na stranicama 2 do 17.

2. Financijski izvještaji koji su predmet Izvještaja revizije sastavljeni su prema važećim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima koja su u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima izdanim od Međunarodnog komiteta za računovodstvene standarde, a objavljenim i važećim u Republici Hrvatskoj. Za temeljne financijske izvještaje odgovoran je zakonski predstavnik Društva. Odgovornost revizora je izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije.

3. Revizija je obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i obuhvatila je planiranje i izvođenje revizijskih postupaka do razine koju smo smatrali nužnom za postizanje razumne uvjerenosti da financijski izvještaji ne sadrže značajne pogreške. Revizija obuhvaća ispitivanje računovodstvenih evidencija na test osnovi koje potkrjepljuju iznose u financijskim izvještajima. Revizija, također obuhvaća provjeru primijenjenih računovodstvenih načela, značajnih procjena, te cjelokupni prikaz financijskih izvještaja. Uvjereni smo da nam provedena revizija daje čvrstu osnovu za izražavanje mišljenja.

4. U VIRO d.o.o. Virovitica nije do sada vršena revizija financijskih izvještaja zbog čega nismo u mogućnosti potvrditi početna stanja bilančnih pozicija na dan 01. siječnja 2003. godine.

5. Uz napomenu istaknutu u točki 4. mišljenja smo da temeljni financijski izvještaji realno i objektivno prikazuju financijsko stanje "VIRO" d.o.o. Virovitica na dan 31. prosinca 2003. godine, rezultate poslovanja i promjene u novčanim tokovima za navedenu godinu u skladu s bilješkama od broja 1 do broja 24.

Damir Novački, dipl. oec.  
ovlašteni revizor

Zlatko Benčić, dipl. oec.  
ovlašteni revizor & direktor

Zagreb, 01. ožujka 2004. godine do 29. ožujka 2004. godine

RAČUN DOBITI I GUBITKA ZA RAZDOBLJE OD 01. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA

		Bilješke	2003. u kunama	2002. u kunama
I	POSLOVNI PRIHODI	4a)	411.939.075	79.377.489
1.	Prihodi od prodaje u zemlji	4a), 5	134.830.654	43.816.205
2.	Prih. od prodaje u inozemstvu		274.843.645	34.410.800
3.	Ostali prih. osnovne djelat.		2.264.776	1.150.484
II	POSLOVNI RASHODI	4b)	350.952.292	48.726.841
1.	Materijalni troškovi	7	212.714.477	147.160.666
2.	Troškovi osoblja	8	25.530.558	10.342.314
3.	Amortizacija	4f),11	28.210.695	11.115
4.	Vrijed. uskl. kratk. imovine		0	0
5.	Ostali troškovi poslovanja	9	10.156.301	2.268.725
6.	Smanjenje (povećanje) zaliha nedovršene proizvodnje		74.340.261	(111.055.979)
III	FINANCIJSKI PRIHODI	4c), 6	3.905.923	2.445.068
IV	FINANCIJSKI RASHODI	4d),10	9.355.829	2.134.428
V	IZVANREDNI PRIHODI		2.271.144	2.188.777
VI	IZVANREDNI RASHODI		131.478	15.342.352
VII	UKUPNI PRIHODI		418.116.142	84.011.334
VIII	UKUPNI RASHODI		360.439.599	74.731.817
IX	DOBIT (GUBITAK) PRIJE POREZA	4l)	57.676.543	9.279.517
X	POREZ NA DOBIT		0	1.888.299
XI	DOBIT FINANCIJSKE GODINE	4l)	57.676.543	7.391.218

Bilješke na stranicama 5 do 15 sastavni su dio financijskih izvještaja.

Izvještaj revizora – stranica 1.

BILANCA NA DAN 31. PROSINCA

	Bilješke	2003. u kunama	2002. u kunama
<b>I. DUGOTRAJNA IMOVINA</b>		107.658.374	1.020.336
1. Nematerijalna imovina	11	94.539	0
2. Materijalna imovina			
Nabavna vrijednost	4e), 11	134.972.775	1.028.791
Ispravak vrijednosti	4e), 11	(28.141.116)	(8.455)
Sadašnja vrijednost	4e), 11	106.831.659	1.020.336
3. Financijska imovina		178.828	0
4. Potraživanja	12	553.348	0
<b>II. KRATKOTRAJNA IMOVINA</b>		163.281.192	260.576.462
1. Zalihe	4g), 13	60.036.196	133.265.325
2. Potraživanja	4h),	76.829.896	46.774.857
2.1. Potraž. po osnovi prodaje	4h), 14	62.921.212	25.115.080
2.2. Ostala potraživanja		13.908.684	21.659.777
3. Financijska imovina		21.003.690	80.021.947
4. Novac u banci i blagajni	4i), 15	5.411.410	514.333
<b>UKUPNO AKTIVA</b>		270.939.566	261.596.798
<b>I KAPITAL</b>	16	189.174.146	7.411.218
1. Temeljni kapital	4j),	104.000.000	20.000
2. Revalorizacijske rezerve		27.106.385	0
3. Zadržana dobit		391.218	0
4. Preneseni gubitak		0	0
5. Dobit tekuće godine		57.676.543	7.391.218
<b>II DUGOROČNE OBVEZE</b>	17	0	80.000.000
<b>III KRATKOROČNE OBVEZE</b>		81.593.495	173.795.390
1. Obv. prema povezanim poduz.	18	1.319.366	23.886.020
2. Obv. prema kred. instit.	19	17.945.932	18.757.654
3. Obv. za preduj. i depozite		28.291.115	3.523.778
4. Obv. prema dobavljačima	20	28.349.736	121.225.870
5. Obveze prema mjenicama		0	2.000.000
6. Obv. prema zaposlenima	21	1.108.464	1.599.179
7. Obv. za poreze i dopr.	4k), 22	751.123	2.793.239
8. Obveze po osnovi udjela u r.		3.570.000	0
9. Ostale kratkoročne obveze		257.759	9.650
<b>IV ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA</b>	23	171.925	390.190
<b>UKUPNO PASIVA</b>		270.939.566	261.596.798

Bilješke na stranicama 5 do 15 sastavni su dio financijskih izvještaja.



IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA 2003. GODINU

U kunama

		2003.	2002.
<b>I NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI</b>			
1	Neto dobit (gubitak)	57.676.543	7.391.218
2	Amortizacija	28.210.695	8.455
3	Novčani tok iz rezultata (1+2)	85.887.238	7.399.673
4	Smanjenje (povećanje) vrijednosti zaliha	73.229.129	(133.265.325)
5	Smanjenje (povećanje) kratkoročnih potraživanja	-30.055.039	(46.796.804)
6	Smanjenje (povećanje) aktivnih vrem. razgran.	0	390.189
7	Povećanje (smanjenje) kratkoročnih obveza	-49.534.703	156.596.321
8	Povećanje (smanjenje) pasivnih vrem. razgran.	-218.265	0
9	Povećanje (smanjenje) dugoročnih rezerviranja	0	0
<b>Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti</b>		<b>79.308.360</b>	<b>(15.675.946)</b>
<b>II NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI</b>			
1	Smanjenje (povećanje) nemat. dug. imovine	-103.134	0
2	Smanjenje (povećanje) mater. dug. imovine	-134.013.423	(1.028.791)
3	Smanjenje (povećanje) finan. dug. imovine	-178.828	0
4	Smanjenje (povećanje) dug. potraživanja	-553.348	0
5	Smanjenje (povećanje) kratk. finan. imovine	59.018.257	0
<b>Neto novčani tok od investicijskih aktivnosti</b>		<b>-75.830.476</b>	<b>(1.028.791)</b>
<b>NOVČANI TOK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI</b>			
1	Smanjenje (povećanje) vlastitih dionica	0	0
2	Povećanje (smanjenje) vlastitog kapitala	124.086.385	0
3	Povećanje (smanjenje) dug.obv.povezanih poduzeća	0	0
4	Povećanje (smanjenje) dug.obv.s osn.zajmova	0	80.000.000
5	Povećanje (smanjenje) dug. kreditnih obveza	-80.000.000	
6	Povećanje (smanjenje) ostalih dug. obveza	0	
7	Povećanje (smanjenje) krat.obv. pov.poduzeća	-45.425.470	
8	Povećanje (smanjenje) kratkoročnih zajmova	0	(80.000.000)
9	Povećanje (smanjenje) kratkoročnih kredita	-811.722	17.199.070
10	Povećanje (smanjenje) udjela u rezultatu	3.570.000	
<b>Neto novčani tok od financijskih aktivnosti</b>		<b>1.419.193</b>	<b>17.199.070</b>
<b>IV Neto povećanje (smanjenje) gotovine</b>		<b>4.897.077</b>	<b>494.333</b>
<b>V Novac i novčani ekvivalenti na početku godine</b>		<b>514.333</b>	<b>20.000</b>
<b>VI Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine</b>		<b>5.411.410</b>	<b>514.333</b>

Bilješke na stranicama 5 do 15 sastavni su dio financijskih izvještaja

## **1. Organizacijsko ustrojstvo "VIRO" Virovitica**

"VIRO" društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i trgovinu Virovitica, Matije Gupca 254 nastalo je upisom u sudski registar 23. srpnja 2002. godine. Osnivači društva EOS-Z Zagreb i Robić d.o.o. Velika Gorica.

Upisani temeljni kapital Društva iznosi 104.000.000 kuna i evidentiran je u poslovnim knjigama.

## **2. Osnovna djelatnost**

Društvo je registrirano za obavljanje slijedećih djelatnosti:

- uzgoj usjeva, vrtnoga i ukrasnoga bilja
- proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda
- proizvodnja i distribucija električne energije
- kupnja i prodaja robe
- odvođenje otpadnih voda razrijeđivanjem, procijeđivanjem, sedimentacijom, kemijskim taloženjem, aktivnom obradom mulja i drugim procesima.

## **3. Osnova za sastavljanje financijskih izvještaja**

Financijski izvještaji prikazani na stranicama 2-4 sastavljeni su sukladno Zakonu o računovodstvu (Narodne Novine broj 90/92) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (Narodne Novine broj 36/93, 47/95, 65/96, 39/97, 105/97, 148/99 i 2/00). Financijski izvještaji sadrže sve značajne informacije bitne za njihovo razumijevanje sukladno odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 5, s priopćenjima potrebnim za pouzdane prosudbe korisnika.

Usporedni podaci za 2003. godinu tj. podaci za 2002. godinu nisu bili predmetom revizije.

#### **4. Osnovne računovodstvene politike**

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u praćenju poslovanja VIRO Virovitica definirane su Odlukom o primjeni računovodstvenih politika donesenim u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

U nastavku se daju osnovne odrednice primijenjenih računovodstvenih politika u sastavljanju temeljnih financijskih izvještaja prikazanih na stranicama 2 do 4.

##### a) Poslovni prihodi

i/ Prihod je bruto priljev novca, potraživanja ili druga nadoknada koji proizlaze iz tokova redovitih aktivnosti poduzeća od pružanja usluga i prodaje proizvoda.

ii/ Poslovni prihodi priznaju se po načelu fakturirane vrijednosti za isporučene proizvode i pružene usluge.

##### b) Poslovni rashodi

i/ Rashodi se priznaju kao rezultat smanjenja sredstava ili povećanja obveza.

ii/ Rashodi se priznaju odmah u obračunskom razdoblju kada izdatak ne ostvaruje buduće ekonomske koristi, a nema uvjeta za priznavanje imovinskih stavaka bilance.

iii/ Rashodi za koje se očekuje postizanje prihoda u više slijedećih obračunskih razdoblja u razmjernom dijelu se priznaju u obračunskom razdoblju.

##### c) Financijski prihodi

i/ Financijski prihodi su prihodi od korištenja sredstava poduzeća od strane drugih osoba.

ii/ Prihodi od kamata ostvaruju se po osnovi nepravovremene naplate s osnove prodaje.

##### d) Kamate kao rashod

i/ Kamate po osnovi zaduženja obračunate su do datuma bilance i terete financijske rashode.

##### e) Dugotrajna materijalna imovina

i/ Materijalna imovina iskazuje se po troškovima nabave ili po fer vrijednosti.

ii/ Troško vi nabave materijalne imovine sadrže fakturnu vrijednost i sve izravno povezane troškove za dovođenje te imovine u radno stanje.

iii/ Za predmete izrađene u vlastitoj režiji utvrđuju se troškovi koji se mogu izravno pripisati izradi sredstva uz uvjete da ne prelaze neto tržišnu vrijednost.

iv/ Materijalna imovina rashoduje se u slučajevima kada se od takve imovine ne očekuje ekonomska korist.

#### f) Amortizacija

i/ Materijalna imovina s ograničenim korisnim vijekom trajanja otpisuje se tijekom godine ovisno o korisnom vijeku trajanja te imovine. Godišnje amortizacijske stope određene su u visini maksimalnih neoporezivih stopa.

ii/ Obračun amortizacije obavlja se pravocrtnom metodom pojedinačno za svako sredstvo u skladu sa Pravilnikom o amortizaciji (Narodne Novine 91/94, 6/96, 142/97 i 54/01).

#### g) Zalihe

i/ Zalihe materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, auto guma i trgovačke robe iskazuju se po stvarnim troškovima nabave ili neto prodajnoj vrijednosti.

ii/ Troškovi nabave obuhvaćaju kupovnu cijenu uvećanu za zavisne troškove nabave koji uključuju troškove carine, prijevoza i sve druge troškove koji se izravno mogu dodati troškovima nabave, umanjeni za diskonte i rabate.

iii/ Obračun utrošaka materijala i rezervnih dijelova obavlja se metodom ponderiranih prosječnih cijena.

iv/ Sitni inventar čine stvari čija pojedinačna nabavna cijena ne prelazi 1.000 kuna i čiji je vijek uporabe kraći od jedne godine.

v/ Prilikom prijenosa zaliha sitnog inventara i auto guma u uporabu primjenjuje se metoda jednokratnog otpisa.

#### h) Kratkotrajna potraživanja

i/ Kratkotrajna potraživanja obuhvaćaju sva potraživanja čiji je rok dospjeća unutar 12 mjeseci.

ii/ Kratkotrajna potraživanja iskazuju se na temelju uredne isprave o nastanku poslovnih događaja i podataka o njihovoj vrijednosti.

iii/ Ispravak vrijednosti potraživanja obavlja se za dospjela nenaplaćena potraživanja za koje je ocijenjeno da su nenaplativa odnosno da je pokrenut sudski spor.

iv/ Naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja za koja je obavljen ispravak vrijednosti iskazuju se kao stavke redovnog prihoda.

#### i) Politika iskazivanja novca na računima i u blagajni

i/ Imovina u obliku novca iskazuje se u nominalnoj vrijednosti.

#### j) Kapital

Kapital se u poslovnim knjigama iskazuje raščlanjeno i to:

- temeljni kapital,
- rezerve,
- zadržana dobit,
- preneseni gubitak,
- dobit tekuće godine.

#### k) Obveze za poreze i doprinose

Porezi i doprinosi obračunavaju se sukladno propisima i to:

- porez na dodanu vrijednost,
- porezi i doprinosi iz plaće i na plaću,
- doprinos za šume,
- doprinos turističkoj zajednici,
- doprinos za spomeničku rentu na ukupan prihod.

#### l) Dobit tekuće godine

i/ Dobit tekuće godine predstavlja pozitivnu razliku ostvarenih prihoda i ostvarenih rashoda.

## Prihodi od prodaje

5. prihodi od prodaje iznosu 411.939.075 kuna (2002. godine 79.377.489 kuna) čine prihodi koji su evidentirani na temelju faktura kupcima. Dokumentacija je dokaz da su proizvodi prodani i usluga obavljena.

## Financijski prihodi

6. Financijski prihodi u iznosu 3.905.923 kuna (2002. godine 2.445.068 kuna) obuhvaćaju prihode od kamata i pozitivne tečajne razlike.

	<u>2003.</u> u kunama	<u>2002.</u> u kunama
- pozitivne tečajne razlike	3.121.161	2.408.290
- redovne i zatezne kamate	784.762	36.778
	<hr/> 3.905.923	<hr/> 2.445.068

## Materijalni troškovi

7. Materijalne troškove u iznosu 212.714.477 kuna (2002. godine 155.683.862 kuna) čine:

	<u>2003.</u> u kunama	<u>2002.</u> u kunama
- troškovi sirovina i materijala	151.290.558	139.719.331
- troškovi prodane robe	39.872.817	8.658.385
- ostali troškovi	21.551.102	7.306.146
	<hr/> 212.714.477	<hr/> 155.683.862

Troškovi sirovina i materijala odnose se na vrijednost utrošenih sirovina i materijala u 2003. godini.

Ostali troškovi obuhvaćaju prijevozne usluge, usluge održavanja, komunalne usluge, intelektualne i osobne usluge, zakupninu, troškove reklame, propagande i obrade tržišta i drugo.

## Troškovi osoblja

8. Troškovi osoblja u iznosu 25.530.558 kuna (2002. godine 10.342.314 kuna) obuhvaćaju:

	<u>2003.</u>	<u>2002.</u>
	u kunama	u kunama
- neto plaće	13.977.402	6.370.293
- troškovi poreza i doprinosa	11.553.156	3.972.021
	<u>25.530.558</u>	<u>10.342.314</u>

## Ostali troškovi poslovanja

9. Ostali troškovi poslovanja u iznosu 10.156.301 kuna (2002. godine 2.268.725 kuna) čine brojni opći troškovi. Materijalno značajnije stavke ostalih troškova poslovanja čine naknade radnicima, troškovi reprezentacije, članarine strukovnim zajednicama, razni doprinosi, porezi koji ne ovise o rezultatu, naknadno utvrđeni rezultati i drugo.

## Financijski rashodi

10. Financijski rashodi u svoti 9.355.829 kuna (2002. godine 2.134.428 kuna) obuhvaćaju troškove kamata na ime kredita primljenih od banaka i pravnih osoba u Hrvatskoj i negativne tečajne razlike.

Struktura financijskih rashoda obuhvaća:

	<u>2003.</u>	<u>2002.</u>
	u kunama	u kunama
- kamate na kredite	5.781.426	2.095.446
- negativne tečajne razlike	3.431.390	38.982
- ostalo	143.013	0
	<u>9.355.829</u>	<u>2.134.428</u>

## Dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina

11.Pregled promjena na dugotrajnoj materijalnoj i nematerijalnoj imovini (u kunama):

	Zemljište	Građevinski Objekti	Postroj. i imovina	Alati,pog. i ured.inventar	Mat. imovina u pripremi	Ukupno mat.imov.	Nematerijalna imovina	Sveukupno
<b>NABAVNA VRIJEDNOST</b>								
Stanje 01. 01. 2003.	0	0	488.676	13.848	526.267	1.028.791	0	1.028.791
Direktna povećanja	1.019.568	25.972.515	59.336.386	346.574	20.531.422	107.206.465	103.134	107.309.599
Jednokratni otpis	0	0	27.106.385	0	0	27.106.385	0	27.106.385
Prijenos u upotrebu	0	20.574.337	0	0	-20.574.337	0	0	0
Rashodovanje i prod.	0	0	-368.866	0	0	-368.866	0	-368.866
Stanje 31.12.2003.	1.019.568	46.546.852	86.562.581	360.422	483.352	134.972.775	103.134	135.075.909
<b>ISPRAVAK VRIJEDNOSTI</b>								
Stanje 01.01.2003.	0	0	7.994	461	0	8.455	0	8.455
Obrač. amor.za 2003.	0	314.788	27.865.626	21.686	0	28.202.100	8.595	28.210.695
Rashodovanje	0	0	-69.439	0	0	-69.439	0	-69.439
Stanje 31.12.2003.	0	314.788	27.804.181	22.147	0	28.141.116	8.595	28.149.711
<b>SADAŠNJA VRIJEDNOST 01.01.2003.</b>	0	0	480.682	13.387	526.267	1.020.336	0	1.020.336
<b>SADAŠNJA VRIJEDNOST 31.12.2003.</b>	1.019.568	46.232.064	58.758.400	338.275	483.352	106.831.659	94.539	106.926.198



## Potraživanja za prodanu dugotrajnu imovinu

12. Vrijednost potraživanja u iznosu 553.348 kuna (2002. godine 0 kuna) odnosi se na prodaju opreme na dugoročni kredit.

## Zalihe

13. Vrijednost zalihe u iznosu 60.036.196 kuna (2002. godine 133.265.325 kuna) sadrži:

	<u>2003.</u> u kunama	<u>2002.</u> u kunama
- sirovine i materijal	18.187.593	19.683.386
- trgovačka roba	15.168	25.808
- gotovi proizvodi	38.389.370	112.711.120
- predujmovi	3.444.065	845.011
	<u>60.036.196</u>	<u>133.265.325</u>

Zalihe se obračunavaju i evidentiraju u skladu s Bilješkom pod 4g).

Navedena stanja zaliha odgovaraju popisanim stanjima.

## Potraživanja po osnovi prodaje

14. Potraživanja po osnovi prodaje u iznosu 62.921.212 kuna (2002. godine 25.115.080 kuna) čine potraživanja za isporučene proizvode i obavljene usluge, a koja još nisu naplaćena.

## Ostala potraživanja

14b. Ostala potraživanja u iznosu 13.908.684 kuna (2002. godine 21.659.777 kuna) sastoje se od :

	<u>2003.</u> u kunama	<u>2002.</u> u kunama
1. Pot. za porez na dodanu vrijednost	10.511.348	20.763.718
2. Pot. za više plaćen porez na dobit	3.021.279	0
3. Potraživanja od zaposlenih	237.410	116.222
4. Pot. od države i drugih institucija	138.647	22.661
5. Ostala potraživanja	0	757.156
	<u>13.908.684</u>	<u>21.659.777</u>

## Financijska imovina

15. Financijska imovina u iznosu 21.003.690 (2002. 80.021.947 kuna) odnosi se na

	U kunama	
	2003.	2002.
EOS-Z d.o.o. Zagreb	0	40.800.000
Hospitalija Zagreb	6.423.091	0
Robić d.o.o. V.Gorica	8.302.506	39.200.000
Zajmovi povezanim poduz.	14.725.597	80.000.000
Vetela d.o.o.	0	21.947
Agromes Pitomača	155.116	0
Fin. potraž. nepov. pod.	155.116	21.947
Primljene mjenice	6.122.977	0
<b>SVEUKUPNO</b>	<b>21.003.690</b>	<b>80.021.947</b>

## Novčana sredstva

16. Novčana sredstva obuhvaćaju:

	<u>2003.</u>	<u>2002.</u>
	u kunama	u kunama
Žiro račun	4.447.606	335.324
Devizni račun	963.804	179.009
	<u>5.411.410</u>	<u>514.333</u>

Navedena stanja sredstava odgovaraju stanju po izvodima poslovnih banaka na dan 31.12. tekuće godine

Kunska protuvrijednost deviznih sredstva utvrđena je primjenom srednjeg tečaja Hrvatske Narodne banke na dan 31. prosinca 2003. godine (2002. godine 31. prosinca 2002. godine).

## Kapital i rezerve

17. Pregled promjena kapitala i rezervi:

	<u>2003.</u>	<u>2002.</u>
	u kunama	u kunama
1. Stanje 01. siječnja	7.411.218	20.000
2. Smanjenje		
- isplata dobiti	(7.000.000)	0
3. <u>Povećanje</u>		
- dobit poslovne godine	57.676.543	7.391.218
- revalorizacijske rezerve	27.106.385	0
- povećanje temeljnog kapit.	103.980.000	0
4. Stanje 31. prosinca	<u>189.174.146</u>	<u>7.411.218</u>

## Dugoročne obveze

18. Dugoročne obveze u iznosu 0 kuna (2002. godine 80.000.000 kuna) u 2002. godini obuhvaćaju kredit od strane Zagrebačke banke d.d. Zagreb.

## Obveze prema povezanim poduzećima

19. Obveze prema povezanim poduzećima u iznosu 1.319.366 kuna (2002. godine 23.886.020 kuna) obuhvaćaju:

	<u>2003.</u>	<u>2002.</u>
	u kunama	u kunama
EOS-Z d.o.o. Zagreb	1.319.366	23.886.020
Robić d.o.o. V. Gorica	0	22.858.816
	<u>1.319.366</u>	<u>46.744.836</u>

### Obveze prema kreditnim institucijama

20. Obveze prema kreditnim institucijama u iznosu 17.945.932 kuna (2002. godine 18.757.654 kuna) obuhvaćaju kratkoročne kredite od strane Zagrebačke banke d.d. Zagreb.

### Obveze za predumove i depozite

21. Obveze za predumove i depozite u iznosu 28.291.115 kuna (2002. godine 3.523.778 kuna) odnose se na primljene predumove od kupaca. U 2003. godini najveći dio salda odnosi se na Cerere S.r.l. Trieste, R. Italija, u iznosu 27.558.323 kuna.

### Obveze prema dobavljačima

22. Obveze prema dobavljačima u iznosu 28.349.736 kuna (2002. godine 121.225.870 kuna) odnose se na nepodmirene obveze prema dobavljačima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu na dan 31. prosinca tekuće godine.

	<u>2003.</u> u kunama	<u>2002.</u> u kunama
Romić Robert Autoprijevoz	4.518.195	10.611.944
Đuro Đaković Inženjering	1.342.000	28.987
Croatia Virovitica	1.243.267	594.235
Belje	1.146.044	3.771.344
Ostali DObavljači	8.673.522	82.523.338
Dobavljači u R. Hrvatskoj	<b>16.923.028</b>	<b>97.529.848</b>
Coimex	7.538.915	0
Agrimex	1.679.534	202.934
Ostali dobavljači u inoz.	2.208.259	634.272
Dobavljači u inozemstvu	<b>11.426.708</b>	<b>837.206</b>
Ukupno dobavljači	<b>28.349.736</b>	<b>98.367.054</b>

### Obveze prema zaposlenima

23. Obveze prema zaposlenima u iznosu 1.108.464 kuna (2002. godine 1.599.179 kuna) čini obračunana neto plaća za prosinac tekuće godine, a isplaćena u idućoj godini.

## Obveze za poreze i doprinose

24. Obveze za poreze i doprinose u iznosu 751.123 kuna (2002. godine 2.793.239 kuna) čine porezi i doprinosi za plaću za prosinac tekuće godine, obveze za porez na dodanu vrijednost, porez na dobit i druga davanja.

	<u>2003.</u>	<u>2002.</u>
	u kunama	u kunama
Obv. za doprin. iz plaća	268.144	372.481
Obv. za doprin. na plaću	233.062	309.646
Obv. za porez iz plaća	83.411	84.515
Obv. za biol. rep. šuma	94.437	55.471
Obv. za porez na dobit	0	1.888.299
Ostale obveze	72.069	82.827
	<hr/> 751.123	<hr/> 2.793.239

Izvještaj revizora – stranica 1.

## Odgođeno plaćanje troškova

25. Odgođeno plaćanje troškova u iznosu 171.925 kuna (2002. godine 390.190 kuna) odnosi se na ukalkulirane troškove za isporučene kotlove (koji se nalaze u brodogradilištima i na kojima se obavljaju radovi) za koje nisu izdani računi u 2003. godini.

	<b>2003.</b>	<b>2002.</b>
	<b>u kunama</b>	<b>U kunama</b>
Obv. za doprin. iz plaća	268.144	372.481
Obv. za doprin. na plaću	233.062	309.646
Obv. za porez iz plaća	83.411	84.515
Obv. za biol. rep. šuma	94.437	55.471
Obv. za porez na dobit	0	1.888.299
Ostale obveze	72.069	82.827
<b>UKUPNO</b>	<hr/> <b>751.123</b>	<hr/> <b>2.793.239</b>

Izvještaj revizora – stranica 1.

## 8. OPOREZIVANJE

*Sljedeći sažetak poreznog tretmana vlasništva dionica temelji se na pozitivnim propisima Republike Hrvatske u vrijeme izrade ovog Prospekta. Svaki vlasnik dionica upućuje se na savjetovanje sa svojim poreznim savjetnikom o poreznim posljedicama koje za njega mogu proizići iz vlasništva ili raspolaganja dionicama, uključivo primjenjivost i učinak domaćih i stranih poreznih propisa ili poreznih međunarodnih ugovora.*

Zakoni i pravilnici kojima je regulirano oporezivanje pravnih i fizičkih osoba su Zakon o porezu na dobit i Pravilnika o porezu na dobit, koji reguliraju oporezivanje dobiti domaćih i inozemnih pravnih osoba i drugih osoba koji su obveznici poreza na dobit, te Zakon o porezu na dohodak i Pravilnika o porezu na dohodak koji reguliraju oporezivanje dohotka domaćih i inozemnih fizičkih osoba.

### 8.1. Oporezivanje dividende

Sukladno zakonskim propisima prihod domaćih pravnih osoba od dividendi i udjela u dobiti podliježe oporezivanju. Međutim, dobit poreznog razdoblja istovremeno se i umanjuje za prihode od dividendi i udjela u dobiti pa je porezni učinak neutralan.

Dividende isplaćene nerezidentima koje nisu fizičke osobe ne oporezuju se po odbitku.

Dividende isplaćene domaćim i inozemnim fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj oporezuju se, po odbitku, porezom na dohodak od kapitala po stopi od 15% ako su ostvarene u razdoblju od 1.1.2001. do 31.12.2004. Ako je Republika Hrvatska sklopila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s državom rezidentnosti inozemne fizičke osobe, porez na dohodak od kapitala plaća se po odbitku prema stopi iz ugovora. Porez na dohodak od kapitala po odbitku u Republici Hrvatskoj od bruto iznosa dividende, obračunava, obustavlja i plaća isplatitelj dividende.

Domaće fizičke osobe uz porez na dohodak od kapitala plaćaju i prirez porezu na dohodak ukoliko je takva obveza utvrđena odlukama nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u mjestu prebivališta odnosno uobičajenog boravišta domaće fizičke osobe, a prema stopama propisanim tim odlukama. Prirez porezu na dohodak od kapitala, po odbitku, kao i dohodak od kapitala, obračunava, obustavlja i plaća, također, isplatitelj tog dohotka.

### 8.2. Oporezivanje kapitalne dobiti

Kapitalna dobit u smislu ovog Prospekta predstavlja prihod ostvaren prodajom dionice, u iznosu razlike između cijene po kojoj je dionica prodana i cijene po kojoj je ista dionica kupljena.

Kapitalna dobit što je u poreznom razdoblju ostvari domaća pravna osoba, porezni obveznik, čini prihod poreznog razdoblja i oporeziva je porezom na dobit. Porez na dobit plaća se po stopi od 20%. Prihod od prodaje dionica koji ostvare, domaće i strane fizičke osobe, ne smatra se dohotkom te ne ulazi u poreznu osnovicu poreza na dohodak i stoga nije oporeziv, osim ako to nije djelatnost poreznog obveznika.

## 9. PODACI O ODGOVORNIM OSOBAMA

### 9.1. Uprava društva

Uprava je odgovorna za upravljanje poslovanjem Izdavatelja. Uprava Društva je dužna, u skladu sa zakonom i Statutom, utvrđivati poslovnu politiku Društva, donositi planove u sklopu provođenja utvrđene poslovne politike, utvrđivati organizaciju Društva, voditi operativno poslovanje, voditi poslovne knjige Društva i izvješćivati druge organe Društva, te u sklopu toga donositi potrebne odluke i opće akte, ako to zakonom ili Statutom nije izrijeком stavljeno u nadležnost drugog organa Društva. Nadzorni odbor je ovlašten donijeti, izmijeniti ili ukinuti Poslovnik o radu Uprave, odnosno ovlašten je naložiti Upravi da donese Poslovnik o radu Uprave, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

Na dan izdavanja ovog Prospekta članovi Uprave su:

**Damir Barić**, Virovitica, Pejačevićeva 4,

Funkcija: predsjednik uprave

Bruto iznos primanja: 34.495,80 kn

Ovlaštenje: zastupa pojedinačno i samostalno

Vlasnik 205 redovnih dioniva Viro tvornica šećera d.d., Virovitica (VIRO-R-A)

Rođen 24.10.1962. g. u Vukovaru gdje završava osnovnu i srednju školu. Diplomom u zvanju diplomiranog inženjera prehrambene tehnologije stječe 1988. g. na Prehrambeno tehnološkom fakultetu u Osijeku. Iste godine zapošljava se u Tvornici šećera Virovitica i tijekom poslovne karijere radi na rukovodećim mjestima tehnologa u proizvodnji, glavnog tehnologa i tehničkog direktora tvornice.

Tijekom zadnje tri godine obnaša funkciju predsjednika Uprave VIRO Tvornica šećera d.d.

**Ivan Duvnjak**, Virovitica, Podravska 82

Funkcija: član uprave

Bruto iznos primanja: 26.738,43 kn

Ovlaštenje: zastupa pojedinačno i samostalno

Vlasnik 212 redovnih dioniva Viro tvornica šećera d.d., Virovitica (VIRO-R-A)

Rođen 22. rujna 1959. godine u Virovitici gdje završava osnovnu i srednju školu, a nakon toga 1983. godine diplomirao na Fakultetu za organizaciju i informatiku u Varaždinu.

Od 1984. godine zaposlen u Tvornici šećera Virovitica, gdje i danas radi na radnom mjestu Član Uprave-Rukovoditelj prodaje.

U proteklom periodu obavljao radio je na slijedećim poslovima: referent organizacije, raspodjele i informiranja; rukovoditelj službe za plan i analizu i rukovoditelj prodaje.

**Ivan Tot**, Virovitica, Trg bana Josipa Jelačića 10

Funkcija: član uprave

Bruto iznos primanja: 25.103,98 kn

Ovlaštenje: zastupa pojedinačno i samostalno

Vlasnik 211 redovnih dioniva Viro tvornica šećera d.d., Virovitica (VIRO-R-A)

Rođen 29. ožujka 1957. godine u Slatini. Osnovnu i srednju školu završio je u Virovitici. Višu poljoprivrednu školu završava u Križevcima, a potom Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu gdje stječe zvanje diplomiranog inženjera agronomije – ratar.

Pri završetku je poslijediplomskog studija iz Ekonomike poljoprivrede na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1985. od 1986. godine radi u PIK-u Virovitica. Koncem 1986. godine prelazi u Tvornicu šećera Virovitica na radno mjesto «Organizator proizvodnje šećerne repe».

Od godine 1997. radi na radnom mjestu «Zamjenik direktora sirovinskog sektora» u istom poduzeću.

Nakon pokretanja stečaja u Tvornici šećera Virovitica u 2000. godini preuzima dužnost «Rukovoditelja sirovinskog sektora» Tvornice šećera Virovitica d.d. u stečaju.

Nakon privatizacija Šećerane 2002. godine radi na radnom mjestu Član uprave i Rukovoditelja sirovinskog sektora.

## **9.2. Nadzorni odbor**

Temeljna zadaća Nadzornog odbora jest nadzor i kontrola rada Uprave. Osim toga, Nadzorni odbor nadležan je za imenovanje i opoziv članova Uprave. Međutim, Nadzorni odbor ne nadzire dnevno poslovanje Društva.

Nadzorni odbor Društva sastoji se od 5 članova od kojih 4 člana biraju dioničari na Glavnoj skupštini za razdoblje od 4 godine, dok petog člana Nadzornog odbora bira Radničko vijeće Viro Tvornice šećera d.d. u skladu sa odredbama Zakona o radu.

Članovi Nadzornog odbora Društva na dan izdavanja ovog Prospekta bili su:

**Marinko Zadro**, Zagreb, Dežmanova 5

Funkcija: predsjednik nadzornog odbora

Bruto iznos primanja: nisu isplaćivane naknade za rad u NO-u

Rođen 08.02.1941 u Grudama, BiH. Bio je dugogodišnji direktor tvornice šećera u Sremskoj Mitrovci, po struci diplomirani inženjer tehnologije i cijeli radni vijek vezao je uglavnom uz djelatnosti u šećernoj industriji, te poznaje cijeli proces od uzgoja i proizvodnje šećerne repe do same prerade što predstavlja veliko iskustvo i akumulirano znanje. Vlasnik je tvrtke EOS-Z d.o.o.

**Boris Šimunović**, Senj, Franje Račkog 19

Funkcija: zamjenik predsjednika nadzornog odbora

Bruto iznos primanja: nisu isplaćivane naknade za rad u NO-u

Rođen 19.01.1971. u Senju gdje završava osnovnu i srednju školu. Diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu na smjeru vanjske trgovine 1997. te od 1998 godine radi u tvrtki EOS-Z d.o.o. u odjelu financija, a od 2002 godine kao direktor društva.

**Dražen Robić**, Zagreba, Dežmanova 5

Funkcija: član nadzornog odbora



Bruto iznos primanja: nisu isplaćivane naknade za rad u NO-u

Rođen je 06.02.1966 u Zagrebu. 1989.g diplomirao je na Rudarsko geološko naftnom fakultetu i stekao zvanje inženjera naftnog rudarstva. 1992.g osniva privatno poduzeće Robić d.o.o. Poduzeće se bavi uvozom, prodajom te vlastitom proizvodnjom prehrambenih proizvoda i pića. Robić d.o.o.2001.g osniva poduzeće Naturalis d.o.o. koje se bavi proizvodnom prirodne izvorske vode (Cetina).2000.g Robić d.o.o., zajedno sa zagrebačkim poduzećem EOS-Z d.o.o., preuzima Tvornicu šećera Virovitica d.d. u stečaju

**Danaja Debicki**, Zagreb, Milke Trnine 1

Funkcija: član nadzornog odbora

Bruto iznos primanja: nisu isplaćivane naknade za rad u NO-u

Rođena 04.08.1967 u Zagrebu. Nakon mature 1968 godine upisuje Pravni fakultet sveučilišta u Zagrebu gdje je diplomirala na području trgovačkog prava 1991 godine. Od 1992 do 1998 radi kao odvjetnička vježbenica, a od 1998 do danas obavlja odvjetničku praksu iz područja trgovačkog i radnog prava.

**Krešimir Mostovac**, Virovitica, Svetog Trojstva 135, Milanovac

Funkcija: član nadzornog odbora

Bruto iznos primanja: nisu isplaćivane naknade za rad u NO-u

Vlasnik 30 redovnih dioniva Viro tvornica šećera d.d., Virovitica (VIRO-R-A)

Rođen 22.04.1966.godine u Virovitici, Hrvatski državljanin, po nacionalnosti Hrvat.

Osnovnu školu, kao i osnovnu muzičku školu završio je u Virovitici. Srednju školu završio je u Centru za odgoj i usmjereno obrazovanje u Virovitici, matematičko-informatičko usmjerenje. Po završetku vojnog roka upisuje Prehrambeno – Biotehnološki fakultet u Zagrebu, koji završava u roku, na usmjerenju prehrambeno inženjerstvo, te tako stječe visoku stručnu spremu i zvanje diplomiranog inženjera prehrambene tehnologije.

Po završetku studija zapošljava se u privatnom holding poduzeću Fema, tvornici Dinga za preradu i konzerviranje povrća, na mjestu glavnog tehnologa.

Za vrijeme domovinskog rata odaziva se pozivima za obranu Hrvatske te dobiva Spomenicu domovinskog rata.

Godine 1992. prelazi u Tvornicu šećera na mjesto Pomoćnika rukovoditelja proizvodnje u smjeni. Nakon što Tvornica šećera odlazi u stečaj, preraspoređen je na radno mjesto Rukovoditelja proizvodnje u smjeni, koje poslove i danas obavlja.

Godine 2003. internim tvorničkim izborima za Radničko vijeće izabran je na funkciju zamjenika predsjednika radničkog vijeća. Isto Vijeće ga je izabralo za predstavnika u Nadzornom odboru VIRO tvornice šećera d.d., Virovitica.

## **10. OPĆE INFORMACIJE**

### ***10.1. Odobrenja***

Prospekt su odobrili i potpisali svi članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva.

Objavljivanje ovog Prospekta odobrila je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Sve suglasnosti, odobrenja i/ili ovlaštenja su u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske i Pravilima Zagrebačke burze.

### ***10.2. Uvrštenje redovnih dionica na Zagrebačku burzu***

Sve redovne dionice će biti uvrštene u prvu kotaciju (Službeno tržište) Zagrebačke burze pod oznakom VIRO-R-A.

Sekundarno trgovanje dionicama u prvoj kotaciji (Službenom tržištu) Zagrebačke burze započet će danom uvrštenja u prvu kotaciju.

### ***10.3. Depozitorij, prijeboj i namira***

Redovne dionice su upisane i vode se u Depozitoriju nematerijaliziranih vrijednosnih papira u Središnjoj depozitarnoj agenciji ("SDA"), Ksaver 200, Zagreb.

Redovne dionice su uvrštene u Usluge depozitorija i Usluge prijeboja i namire SDA.

U postupku sekundarnog trgovanja na Zagrebačkoj burzi, SDA, kao dio Usluga prijeboja i namire, unosi promjene u vlasničkim pozicijama koje su rezultat trgovanja.

### ***10.4. Značajne promjene***

Od datuma posljednjeg revizorskog izvješća, a do dana objavljivanja ovog Prospekta, nije bilo značajnih promjena u financijskom i poslovnom položaju Društva.

### ***10.5. Dokumenti na uvid***

Kopije sljedećih dokumenata mogu se dobiti na uvid u Viro Tvornica šećera d.d., Matije Gupca 254, Virovitica tijekom uobičajenog radnog vremena od ponedjeljka do petka, u razdoblju od mjesec dana od datuma ovog Prospekta:

1. Prospekt,
2. Statut,
3. Izvod iz sudskog registra,
4. Rješenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o odobrenju Prospekta i objavljivanju podataka pri uvrštenju dionica Društva na Zagrebačku burzu,
5. Revidirana financijska izvješća za 2003., 2004. i 2005. godinu,

## 11. ODGOVORNI POTPISNICI PROSPEKTA

### 11.1. Izjava o prihvaćanju odgovornosti

“Prema našem uvjerenju i u skladu sa svim našim saznanjima i podacima kojima raspolažemo, izjavljujemo da svi podaci iz ovog Prospekta čine cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Izdavatelja, prava sadržana u vrijednosnim papirima na koje se odnose te da činjenice koje bi mogle utjecati na potpunost i istinitost Prospekta nisu izostavljene.”

Viro tvornica šećera d.d.



Uprava

  
Damir Barić, predsjednik

  
Ivan Duvnjak, član

  
Ivan Tot, član

Nadzorni odbor

  
Marinko Zadro, predsjednik

  
Boris Šimunović, zamjenik  
predsjednika

  
Dražen Robić, član

  
Danaja Debicki, član

  
Krešimir Mostovac, član

## **SUDIONICI UVRŠTENJA U SLUŽBENO TRŽIŠTE ZAGREBAČKE BURZE**

### *Izdavatelj*

#### **Viro tvornica šećera d.d., Virovitica**

Matije Gupca 254,  
33 000 Virovitica  
Tel.: +385 (33) 840 100  
Faks: +385 (33) 840 169

### *Agent uvrštenja*

#### **Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb**

Jurišićeva 4,  
10 000 Zagreb  
Tel.: +385 (1) 4804 400  
Faks: +385 (1) 4873 523